

FRENK LARAMI

BROJ 224

3500 DIN.

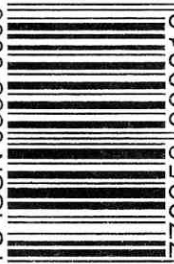
DOŠAO JE HOLIDEJ

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

MOJ METAK JE BRŽI

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000019

★ **DOK HOLIDEJ** ★

224

FRENK LARAMI

MOJ METAK JE BRŽI

NIŠRO FORUM-OUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

DOK HOLIDEJ

Broj 224

Glavni i odgovorni urednik
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala
Frank Laramy
SHOT FROM CALIFORNIA

Recenzija
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Prevod i adaptacija
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor
Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik
Dorđe JOVANOVIĆ

Ilustracija na naslovnoj strani
Branislav PERKOVIĆ
Baranislav KERAC

Naslovna strana
Ferenc BARAT

Korektori
Marija KEČKES
Marija BURANJ!

Štampa: 27. III 1989.

Tržište: 7. IV 1989.

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvode Mišića 1.

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ. Urednik: Zorka ĆIRIĆ.

Naslov originala: Frank Laramy — SHOT FROM CALIFORNIA.

Copyright: UNIVERSUM PRESS.

Sva prava se zadržavaju, uključujući prava na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično, ili na bilo koji drugi način.

Godišnja pretplata za inostranstvo u stranoj valuti: Austrija 83 ATS, Australija 9,5 AUD, Francuska 40 FRF, Švedska 42 SEK, SR Nemačka 13 DEM, Švajcarska 9,5 CHF, SAD 7 USD. Uplate slati na devizni račun: Vojvodanska banka, Osnovna banka Novi Sad 657 00-620-1089 „Forum“ Novi Sad sa obaveznom naznakom: Pretplata za „DOK HOLIDEJ“.

Oslobođeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, br. 413-279/73 od 10. maja 1973. godine.

Revolver u desnici mu se dimio. Ponosno se ispravio i isprsio. Njegovu divlje lice i sve na njemu predstavljalo je sliku i priliku trijumfa. Samo su mu oči bile hladne, bezdušne oči ubice.

Zbog čega se ovaj čovek upustio u ovako besmislenu borbu? Uvek je stavljao svoj život na kocku da bi počinio jezivu ludost. U njegovoj glavi su pojmovi bili potpuno porbrkani, pa je tako reč mrtav bila zamenjena rečju — pobeda. Usmrtiti nekog značilo je pobediti ga. Bivao je ispunjen beskrajnim uživanjem i samodivljenjem, gledajući pred sobom nepomično ljudsko telo, iz kojeg je život oticao ugašen njegovim revolverom.

Taj čovek se zvao Gats Horn. No, u ovom trenutku postojao je mali broj ljudi u Sjedinjenim Državama koji su poznavali to ime. Ipak, u nekoliko gradova, u kojima je boravio, za njim su ostale sveže humke.

Horn se odevao veoma upadljivo, kao Meksikanac. Nosio je beli sombrero, pripijene pantalone boje peska i kratak meksički bolero ukrašen srebrnim vezom. Bio je opasan plamenocrvenim svilenim pojasom, preko kojega je nosio ukršteni opasač. Sve to na njemu vredelo je čitavo malo bogatstvo.

Čak su mu i meksičke čizme visokih sara bile ukrašene srebrnim okovima. Zdrebac, iza kojeg je stajao, jednostavno se ničim nije mogao platiti. Raskošne i kitnjaste bile su uzde konja, kao uostalom i

skupoceno sedlo. Čak su i mamuze ovog čoveka bile vredne pomena. Točkići su bili veliki kao šaka i načinjeni od čistog zlata.

Pa ipak, Gats Horn nije bio Meksikanac. Na nesreću svojih sugrađana i savremenika, ugledao je svet u ribarskoj kolibi na jezeru Taler u državi Kalifornija. Životni put ovog čoveka bio je popločan zločinima i nedelima. Zbog toga je dobio nadimak „dželat iz Kalifornije“.

Ubitačni hitac odjeknuo je tog dana u dolini Sijera Dijablo. Čovek, koji je pred njegovim nogama krvario, bio je kopač zlata. U džepovima ovog nesrećnika nalazile su se dve male kožne vreće sa zlatnom prašinom, plod jednogodišnjeg rada. Tim zlatom ne bi se mogle platiti ni mamuze Gatsa Horna. Ubijeni kopač zvao se Es Lejt.

Serif iz El Pasa nije više imao prilike da sazna bilo šta o ovom ubistvu. Upravo se i sam nalazio na raskrsnici puta između života i smrti. Sedam godina je nosio zvezdu zakona u El Pasu, što nijednom šerifu pre njega nije uspelo. U ovom graničnom gradu na obalama reke Rio Grande del Norte okupljao se ljudski šljam. Sedam dugih godina se stari šerif borio protiv bezakonja. Bila je to očajnička borba, koja se okončala ovog vrelog letnjeg dana na glavnoj ulici El Pasa.

Počela je u podne, u trenutku kada je u planinama siromašni kopač izdisao.

*

Džon Falet je već dva dana bio u gradu. Za ta dva dana u El Pasu je nastao pakao. Falet je bio pljačkaš, podmukli kradljivac stoke. Svi u gradu su to znali, ali niko to nije mogao da dokaže.

Tog podneva je Faletov gromki smeh odjekivao ulicom. Okrenuo se svojim ljudima govoreći:

— Jeste li čuli, treba još danas da napustimo grad, momci?!

Šerif je stajao na stepenicama koje vode u salun.

— Tvoji momci su me dobro razumeli — rekao je šerif Bredli. — A sad se gubite!

Džon Falet je zadovoljno trljao ruke, i s uvek se cereći.

— Starče, ti doista misliš da možeš da nas isteraš iz grada?

— Zašto da ne? Ja sam šerif u El Pasu.

— Ne znam jesam li dobro razumeo? Da nisi možda rekao da si bio šerif u El Pasu?

— Rekao sam da jesam! — uzvratilo je šerif odlučno.

— S takvim tvrdnjama treba biti veoma oprezan, posebno u tvojim godinama, starče — primetio je razbojnik cinično.

— Na tvom mestu ja ne bih bio tako razmetljiv, razbojniče! Doživljuću dan kada ću ti zategnuti omču oko vrata.

Lice razbojnika postalo je tvrdo.

— Postoje dve mogućnosti, šerife El Pasa. Ili ćeš zatvoriti usta, ili nestati odavde da te više ne vidimo u gradu.

— Vi ćete odjahati i to odmah!
— glasio je šerifov odlučan odgovor.

Džef Bredli je bio hrabar, čak suviše hrabar. Potegao je „kolt“.

Bolje rečeno, pokušao je da ga potegne, ali je pre toga bio mrtav. El Paso više nije imao šerifa!

*

Takvo veče salun „Granica“ u El Pasu još nije doživeo. Džon Falet i njegovi ljudi slavili su pobjedu. Nisu pili nego ulivali alkohol u sebe. Uskoro su se okomili na potpuno nov nameštaj lokala. Minut kasnije u salunu više nije bilo ni jednog čitavog ogledala. Krčmar Bil Okland povukao se u sigurnost, stao je iza odškrinutih vrata pomoćne sobe i žestoko psovao.

Šank, načinjen od čvrstog drveta, izdržao je ukupno dva minuta nalete razbojnika, a onda se slomio. Poslednji gosti su napuštali krčmu bežeći glavom bez obzira. I Bil Okland je napustio svoju kuću, koristeći sporedni ulaz. Šta je, uostalom, mogao sam protiv pijanih kradljivaca stoke. Novac, koji je posedovao nije se nalazio u salunu, nego u Teksas banci koja je, takođe, njemu pripadala. Međutim, u gradu na obali reke Rio Grande tako više nije moglo da ide. To što nema starog Bredlija, građani su mogli da prežale, ali grad nije smeo da padne u ruke razbojnika. Bar ne takvih razbojnika. Bil Okland je grozničavo razmišljao. Morao je da nađe šerifa, čuvara zakona po svom ukusu. Sinula mu je neobična misao: Gats Horn!

Pre dve nedelje dobio je poruku od svog nekadašnjeg partnera. Već niz godina se nisu videli. Sada je hteo da dođe u El Paso. U Oklandovom sećanju još uvek je živio sitni varalica Horn, kakav je nekad bi i sa kojim je on tumačio

državama gladujući. Taj Horn će jednog od narednih dana doći u El Paso. On je pravi čovek, treba da postane šerif. Takav je plan skovao krčmar Bil Okland u svojoj glavi. Zaboravio je da su godine protekle, pa prema tome da je Gats mogao da postane potpuno drugačiji čovek.

*

Veja, gradonačelnik El Pasa bio je star i umoran čovek. Prihvatio je položaj, jer je još uvek verovao u ovu zemlju i ove ljude. Tog dana, međutim, ugasla mu je i poslednja nada. Sedeo je sa nekoćinom građana u šerifskoj kancelariji. Na klupi kraj prozora ležao je mrtvi šerif. Svima su misli bile okupljene jednim: ko će sada da nosi zvezdu u El Pasu? U gradu se sigurno niko neće prihvatiti. Nije se rodio čovek koji bi bio spreman da zakači šerifsku zvezdu na grud i suprotstavi se Džonu. Faletu. Gradonačelnik je sedeo između Santora i Glina — dvojice najutičajnijih ljudi u gradu. Rob Santor je bio kovač i vlasnik konjušnice, a Horas Glin trgovac stokom. Na reci Rio Grande del Norte imao je veliki ranč. Oba čoveka su bila spremna da žrtvuju mnogo samo da se u gradu najzad uvedu red i mir.

Rob Santor je zamišljeno trljao ruke.

— Moramo pozvati u El Paso čoveka koga će se ova banda bojati.

— Ko bi to mogao da bude?

Rob Santor je ustao. Krupnim koracima nervozno je prošetao po kancelariji. Odjednom se zaustavio ispred Džima Urbana, bliskog ro-

đaka vlasnika saluna i banke Bila Oklanda.

— Šta ovaj tip ovde traži?

Urban je skočio kao oparen.

— Vi sebi dozvoljavate previše, mister Santor.

— Zaveži i idi svom gazdi Bilu Oklandu.

— Bil nije moj gazda, to svi u gradu znaju.

Santor je zamaknuo pesnicom.

— Gubi se, momče, ovde nemaš šta da tražiš.

Džim Urban je ustao.

— Iću ću ali vam jedno velim, zažalićete zbog ovog!

Čim je napustio kancelariju, Urban je zastao na stepeništu i oslušnua. Predstavljao je oružje u Oklandovim rukama. Vlasnik saluna je koristio svog organičenog rođaka da od njega načini doušnika.

Ono što je Urban uspeo da čuje, prisluškujući na vratima bilo je od odlučujuće važnosti za El Paso.

— Nama je potreban čovek kakav je Vajat Erp — rekao je Santor.

— Onda odmah poručite i Doka Holideja, možda je jeftiniji.

Ova dva imena je Džim Urban čuo i pohitao da ih saopšti Bilu Oklandu.

Gradonačelnik je ustao sa stolice.

— Šta to govorite? Holideja ne bih voleo da vidim ni u snu. Sem toga on nije od onih koji lako iznajmljuju usluge.

— Rekao sam to tek onako. Koliko sam čuo Erp je šerif u Vičiti. Treba da pošaljemo nekoga da ga pita da li bi se prihvatio ovog posla.

*

Između šerifske kancelarije i kuće Bila Oklanda bilo je tačno dvadeset sedam jardi. Tamo su sedeli vlasnik krčme i njegov ograničeni rođak.

— Šta to govoriš, hoće da pozovu Holideja ili Erpa? — iznenadio se Okland.

— Možda čak obojicu — preterivao je Urban.

Krčmar je stisnuo usne.

— To bi bilo kobno. Ko će da jaše u Vičitu?

— Ne znam.

Vlasnik saluna poskočio je ljutita lica.

— Zbog čega te plaćam, bedniče jedan? Samo zato da mi donosiš neprijatne vesti. Više tako ne ide. Ovog puta ćeš dobiti od mene zadatak da likvidiraš tog glasnika. Treba da ga sačekaš na drumu koji skreće na sever.

*

To se dogodilo kada je mesec zašao za oblake, a noć počela da bleđi. Urban je napustio grad još predveče i ušao se na putu koji vodi na sever. Ležao je tako nekoliko sati i posmatrao drum. Sati su prolazili. S mukom je držao oči otvorene. Noć je bila suviše tiha za čoveka koji je bio preterano umoran.

Odmah posle pola noći jedan čovek je napustio El Paso. Zvao se Taros Kejn, rančer, čiji su se pašnjaci nalazili u podnožju Organos planina.

Kejnov život bio je pun razočaranja. Prvo je izgubio oba sina, a zatim mu je žena umrla. Ostala mu je samo kći Ines. Za nju je sedokosi rančer živio. Umoran

nagnut nad sedlom grabio je drugom. Džim Urban je video jahača još iz daleka. Držao je pušku u rukama i repetirao je. Međutim, nije odmah pucao. Kao loš strelac nije se usudio da puca sa tolike daljine.

Rančer se približavao. Mislio je na svoju kćerku Ines, plavokosu lepu devojkicu koja ga je čekala s pripremljenom večerom. Iz razmišljanja ga je trgao prvi pucanj. Konj pod rančermom se propeo, načinio nekoliko koraka, a onda se sručio na zemlju. Kejn je bio izbačen iz sedla. Pri padu se žestoko udario u panj jednog posećenog drveta. Odmah je potegao „kolt“, ali nije video cilj u koji bi pucao. Oglašio se drugi metak. Usijano olovo probilo je rančermu vrat. Taros Kejn je kriknuo i ispustio „kolt“. Živeo je još samo nekoliko minuta.

Glasnik za Vičitu prošao je dva sata kasnije pored mesta zločina. Prošao je pored mrtvog rančera i mrtvog konja ne primetivši ih.

II

Ines Kejn je imala devetnaest godina. Ne bi se baš moglo reći da je bila lepotica, ali je zato posedovala izuzetnu privlačnost. Imala je pepeljavo plavu kosu i tamne oči.

Pošto se rančer te noći nije vratio na imanje, počela je da brine. Ujutro je naredila predradniku da joj osedla konja.

— Šta to smerate, gospođice — pitao je nadzornik.

— Otac se nije vratio. Idem da vidim šta je s njim.

— Možda je ostao u gradu.

— U to ne verujem. Uvek se uveče vraćao kući.

— Da krenem ja s vama, gospođice?

— Ne, hvala, vi ste potrebni ovde na imanju. Vratiću se u podne.

Mlada devojka je grabila galopom uzanim putem kojim se graničilo njihovo imanje. Jutro je bilo vedro i sunčano. Odjednom se pred njom pojavio jahač.

Gats Horn!

Devojka je nesvesno zaustavila konja i zagledala se u gordog jahaća i divnog ždrepcu kojeg je jahao. Na tri jarde od devojke zaustavio je konja i galantnim pokretom skinuo svoj beli sombrero.

— Buenos dijas, senjorita. Lepo jutro i lepa žena. Gotovo previše za usamljenu preriју.

Ines se bespomoćno osmehnula.

— Dobro jutro.

— Ako se ne varam, senjorita, krenuli smo istim putem. Sigurno idete u El Paso?

Devojka je potvrdila klimanjem glave.

Jašući bez reči pored neznanca, odnosno pola koraka ispred njega, devojka je osetila njegove poglede na ledima. Ko bi mogao biti ovaj čovek? Do tada ga nikad nije videla u ovoj pokrajini.

Približavali su se mestu gde su u toku noći odjeknuli pucnji. Na neki način osetila je da joj od ovog neznanca pretila opasnost i žešće poterala konja. Odmakla je oko stotinu jardi ispred njega i obišla obronak jednog peščanog brežuljka. Tamo je ležao konj, a nešto dalje mrtvac — njen otac. Ines je kriknula. U jednom skoku našla se na zemlji i klekla kraj beživotnog tela.

Gats Horn je stigao i odmah kliznuo iz sedla. Taj prizor nije mogao da uzbudi čoveka njegovog kova.

— Ko je to?

— Moj otac — uzvratila je devojka lica obliivenog suzama.

— Priberite se, gospođice. Ovde ni vi ni ja ne možemo ništa da pomognemo. Morate se pomiriti sa teškom sudbinom. Jedno vam se ipak kunem, pomoći ću vam da nađete ubicu. Slučaj je hteo da se jutros sretne i da ja budem svedok teške nesreće koja vas je zadesila.

Gats Horn joj je pomogao da ustane.

— Sada morate da budete hrabri. Ja ću vam pomoći. Prvo bi trebalo da odnesemo vašeg oca u grad i prijavimo slučaj šerifu.

U El Pasu, međutim, više nije bilo šerifa.

*

Džon Falet, vođa razbojničke bande, teturao se ulicom, pridržavajući se za stubove trema. Pogled mu je bio staklast. Za njim je išlo nekoliko njegovih ljudi, a poslednji je ležao pred vratima saluna i hrkao.

Bili Okland se nalazio u svojoj kući. Te noći nije oka sklopio, ali u salun više nije navraćao. Nije bio raspoložen da umre. Poznavao je život, a i razbojнике, jer je nekad i sam bio jedan od njih. To je, uostalom, bio i danas, samo nije tako izgledalo.

Urban je sedeo kraj njega na prozoru kada je Horn ujahao u grad. Krčmar je poskočio.

— Eno ga, dolazi! — Nešto kasnije je opazio mrtvaca. — Prokletstvo, kakvu li je sad ludost učinio?

— Tu ludost sam ja učinio, Bile.

Ovaj ubijeni ide na moj konto, Ubio sam ga po tvom nalogu.

Vlasnik saluna je pilepic lice na okno da bi bolje video mrtvaca.

— Ne govoriš to voljda ozbiljno, Urbane? Tvrdiš da si ovog čoveka ti ubio?

Džim Urban se isprasio.

— Baš toga. On je bio glasnik koji je trebalo da ide u Vičitu.

— Prokleta budalo! Kejn nikada ne bi krenuo u Vičitu. Nije on sluga.

— Ali, Bile, kako sam mogao da ga poznam u mraku.

— Ne laži, bila je mesečina. Ne možeš tek tako da ustreliš čoveka koji jaše drumom prema Vičiti.

Krčmar je gnevno koračao gore-dole mrmljajući:

— Šta ćemo sada? Glasnik je napustio grad i dovešće Erpa. Nego, da li te je neko video noćas? Jesi li koga sreo?

Urban je odmahnuo glavom.

— Niko me nije video.

Mrtvac je ležao preko Hornovog sedla ispruženih ruku. Nekoliko građana se okupilo oko konja. Čutke su posmatrali jezivu scenu. Niko ništa nije rekao, ali je svima bilo jasno da je u El Pasu zavladao bezakonje.

Horn je pomogao devojci da siđe s konja.

— Šta sada nameravate? — upitao ju je preterano ljubazno.

— Ne znam. Trebalo je da se javim šerifu i dogovorim pogreb. Ali...

— Ja mislim da bi, pre svega, trebalo da se malo okrepite. Suviše ste potreseni.

— Ništa mi nije potrebno. Imam snage.

— Čini vam se, Bledi ste i iznureni. Popijte jednu kafu i brendi, a onda će vam sigurno biti bolje.

Horn je prišao šanku i naručio. Kada se okrenuo, ugledao je Bila Oklanda kako mu namiguje i prilazi hitrim koracima.

— Helo, Gats, koga si to doveo u grad?

Razbojnik je razvukao lice u lukav osmeh.

— Tragičan slučaj, izgleda da je u pitanju ubistvo.

— Poznajem ubijenog, bio je rančer u ovoj pokrajini.

— Ono mu je kćerka — dodao je Horn tiho. — Zgodna cura.

— Sklanjaj prste s nje — upozorio ga je Okland — ako želiš da ostaneš. Imam nešto drugo za tebe.

— Ti dakle imaš nešto za mene? — Zvučalo je odbojno i podrugljivo.

— Da, smeram nešto, nešto veliko, Gats. Siguran sam da ćeš se smeјati.

— Da čujem šta je to smešno — uzvratio je Horn.

— Učiniću te šerifom El Pasa.

Razbojnik je prasnuo u smeh.

— Jesi li to rekao šerifom? Mora da si poludeo.

— Nikako, Gats, znam šta govorim.

— Šta će na to reći sadašnji šerif El Pasa?

— Baš ništa, jer više nikada neće reći ni reč.

— Znači, mrtav je?

— Da, od juče.

— Ko ga je to poslao u večna lovišta?

— Ne znam da li si čuo za to ime. Zove se Džon Falet.

— Falet? — iznenadio se Horn.

— Ne misliš valjda da onog kradljivca stoke?

— Baš na njega?

Zadubljen u razgovor, ubica iz Kalifornije je gotovo zaboravio na devojkicu. Trgao se i došapnuo Oklandu:

— Daj joj kafu, bredni i nešto za jelo.

Vlasnik saluna je prišao kuhinjskim vratima i naručio doručak za devojkicu, a onda se vratio do šanka.

— Dakle, Horn, hoćeš li da sarađuješ?

— A čemu sve to?

— Čoveče, dobitak može biti veliki. Ako šćepamo grad u svoje ruke lova će se potokom slivati u naše džepove. Ja ću igrati na sceni a ti ćeš biti čovek u senci. Dobit delimo pola-pola. Važi?

— O-kej. I šta ja tu treba da uradim?

— Samo jedno. Moraš da stekneš naklonost gradskog odbora. A da to postigneš moraš smaknuti Džona Faleta.

Možda Horn nikada ne bi prihvatio ovu ponudu da sa kradljivcem stoke nije imao neke stare nerazrišćene račune. Ova dvojica su se pre nekoliko godina srela u Nevadi za kockarskim stolom. Džon Falet je izgubio. Pripadao je, međutim, onoj vrsti ljudi koja ne ume da gubi. Iza Faleta su stajali njegovi ljudi, pa je Horn morao da pobegne iz grada i ostavi dolare.

— U redu, preuzimam stvar — saopštio je tiho. — Gde je taj čovak?

— Ako se ne varam, svi spavaju u Mekrejnovoju konjušnici poluotrovanu viskijem.

— Kako stoji stvar sa Faletovim ljudima?

Bil Okland je slegnuo ramenima.

— Surovi momci, ali bez Faleta su niko i ništa.

Horn se naglo okrenuo od šanka i pošao prema devojkici. Hteo je da joj natoči još brendija, ali je ona odbila.

— Hvala, ne mogu više. Osim toga moram da se pobrinem za sve i da obavestim šerifa.

— Ne brinite, ja ću učiniti sve što je potrebno. A što se tiče šerifa u El Pasu, više ne postoji.

— Šta to govorite? Gde je Džef Bredli? Pre dva dana je bio na našem ranču.

— Bredli je mrtav. Ubili su ga razbojnici.

Devojkica je umorno pogledala kroz zamagljen prozor.

— Znači, opet je počelo.

— Izgleda tako. Ali nemojte padati u očajanje. Oca vam niko ne može vratiti ali dajem vam reč da ću ja lično učiniti sve da ubica bude izveden na vešala. Ima na ovom svetu još ljudi koji neće dopustiti bezakonje, budite uvereni.

— Nadam se da je tako — rekla je devojkica kratko i ustala. — Hoćete li da se pobrinete za sahranu i ostalo?

— Naravno. A vi bi trebalo da se malo odmorite. Preživeli ste težak udarac. Najbolje bi bilo da se odmorite u sobi a ja bih vas kasnije ispratio na ranč.

Bil Okland je čuo razgovor i prikrivajući zadovoljstvo prišao noseći u ruci ključ.

— Učinit ću kao što vam Gats kaže, mislji Keja. To je najmanje što mogu da učinim za vas.

Ines je prihvatila ključ i uputila se uz stepenice, a Horn je prišao šanku.

— Šta kažeš na ovo, Bil?

— Nije loše za početak, ali moraš likvidirati Faleta.

Voda razbojničke bande Falet nije spavao u Mekrejnovoj konjušnici. Pre jednog sata je zajedno sa svojim ljudima napustio grad. Naravno, nije pobjegao, to mu nije padalo na pamet. Samo je hteo da ode do Fort Filmora da obavi mali posao, a onda se vrati nazad u El Paso, da bi uživao u svojoj moći.

III

Deming, južni deo Novog Meksika.

Podne. Glavna ulica bila je pusta kao izumrla. Samo su dva čoveka stajala jedan prema drugom. Jedan od njih je bio visok kao div, širokih ramena i grubog lica. Preko levog oka nosio je crni po vez. Zvao se Morgan Kleg. Bio je prevaleo dug put. Došao je iz Denvera u Koloradu, sledeći sve vreme trag jednog čoveka, koji se sada nalazio na svega trideset jardi od njega. Uspeo je da ga stigne tek ovde u Denveru. Drugi progognjeni, stajao je sa šeširom duboko navučenim na čelo. Lice pravilnih, oštih crta bilo je mirno, a oči ledenoplave. Nosio je elegantno, platneno odelo a na bedru mu se ljuljao teški niklovani revolver kalibra 45. Taj čovek se zvao doktor Džon Holidej. Pre nekoliko minuta stigao je u Deming poštanskom kočijom. Morgan Kleg ga je očekivao.

Dok Holidej ga je odmah prepoznao. Prvi put su se sreli u Denveru za kockarskim stolom. Dok Holidej se u poslednjem trenutku nužnom odbranom spasao Klegovog ubitačnog metka.

Tom prilikom Džordžijanac je Morganu i izbio oko i sad je ovaj došao da se sveti.

— Odzvonilo ti je, Holidej! — povikao je Kleg. — Na mene više sigurno nisi mislio.

— Možda. Nego, govori šta hoćeš. Nemam volje da ovde dugo stojim.

— Neće biti ni potrebno, mladicu. Uskoro ćeš ležati duže nego što bi hteo.

— Šta želiš, Kleg?

— Hoću da te likvidiram, lupežu.

Holidej je slegnuo ramenima.

— Pokušaj. Nećeš biti prvi koji je to hteo.

Šerif grada Deminga stajao je na pragu svoje kancelarije. Bio je to krupan, debeo čovek koji je delovao prilično nepokretno i tromo, ali je ipak bio dosta brz na potezanju revolvera. No, više od toga, održavanju reda i mira u Demingu doprinela je njegova visprenost i umešnost da smiri duhove i zahvaljujući tome na gradskom groblju bilo je malo grobova onih koji su u njegovom gradu potegli oružje sa ciljem da tako srede neraščišćene račune.

Ovo je bila jedna od retkih prilika kada nije uspeo da smiri duhove. Kleg se oglušio o njegovo upozorenje i sada je neposredno predstojao obračun. Čuvaru zakona Mesiju nije bilo stalo da li će jedan od dvojice revolveraša, pa čak i obojica, završiti na groblju, ali je bio ljut što će se to desiti u njegovom gradu. Dvoboj između Holideja i bilo kog revolveraša mogao je gradu doneti neželjeni ugled i privući i druge revolveraše, a to bi onda bio kraj njegovog mirnog života. Gnevno je odmahnuo rukom i progundao.

— Ubijajte se koliko hoćete, niste ništa bolje ni zaslužili.

Kada su se vrata kancelarije s treškom zatvorila za debelim šerifom, Kleg se nasmejao.

— Sada si ti na redu, amigo!

Dok Holidej, na koga se ovo odnosilo, stajao je nepomično, opuštenih ruku. Lice mu je bilo ukočeno kao maska. Ni traga od uzbudjenja. Posmatrao je lice svog protivnika dok na njegove ruke nije uopšte obraćao pažnju.

Čudna taktika!

Sa lica svakog čoveka i iz njegovog pogleda bio je u stanju da vidi predstojeći potez delić sekunde ranije. Ta sekunda je upravo počela!

Iza vrata i iza zastora na prozoru, građani Deminga su bez daha posmatrali scenu.

Morgan Kleg, krupan i nezgrapan, uspeo je da izvuče „kolt“ brzinom koja se od njega nikad ne bi mogla očekivati. Ipak ne dovoljno brzo za Holideja. Nije uspeo čak ni da zategne obarač.

Zaorio se jedan jedini pucanj. Morgan Kleg je odleteo kao odbačen nevidljivom pesnicom. Revolver mu je ispao iz ruke. Zaječao je i uhvatio se rukama za grudi. U njemu je još bilo toliko snage da se nekoliko sekundi zadrži na nogama, a onda je pao, kao posečeno drvo, u prašinu.

Ljudi su još uvek bili ukočeni od užasa. Svi su videli da je Morgan prvi potegao, a ipak je Dok Holidej izašao iz ovog dvoboja kao pobednik.

Kleg je lagano otvorio oči. Još nije shvatao šta se dogodilo. Tek časak kasnije poznao je Holidejevo lice nagnuto nad njim.

— Ti još živiš?

— Da, i ti takođe, amigo.

Iako ga je bol u grudima mučio, Kleg je razvukao lice u osmeh.

Znači, ovaj put ni veliki Holidej nije imao pun pogodak.

Kockar je odmahnuo glavom.

— U pravu si momče, ovaj put ne.

Istina je, međutim, bila drukčija. Morgan Kleg je izdisao a da toga nije bio svestan. Pogled mu je postao staklast i glava mu je klonula u prašinu. Bio je mrtav.

Deming je bio mali beznačajan grad u kojem već dve godine nije bilo puškaranja. Građani su smatrali da je Mesi dobar i energičan čuvar zakona. To isto je i sam debeliko mislio o sebi.

— Mister Holidej, nalažem vam da prvom poštanskom kočijom napustite grad. I sanj znate da na to imam prava.

— Ne lupajte glavu, šerife, otputovaću.

Rekavši to izvadio je sat iz džepa i podigao poklopac. Bilo je trinaest časova, a sledeća poštanska kočija za jug polazila je kroz dva sata...

*

4 Vičita.

Divlji grad — najopasniji u celom Kansasu. Upravo zbog toga je Vajat Erp bio u ovom gradu. Štitio je zakon gvozdenom rukom oštro, ali pravično. Imao je samo jednog pomoćnika Beňa Helija — dvadeset osmogodišnjeg energičnog čoveka. Lice mu je bilo uzano i preplanulo. Kao čuvar zakona izučio je najbolju moguću školu: bio je pomoćnik šerifa Erpa već skoro godinu dana.

Kada je glasnik iz El Pasa ušao u kancelariju, zatekao je Erpa za pisaćim stolom.

Lari Džonson je nesvesno zastao na pragu, posmatrajući visokog, naočitog čoveka, ozbiljna, preplanula lica i prodornih očiju. Lari je bio veoma mlad, tek je navršio dvadeset. Osećao se ponosnim što mu je ovaj zadatak poveren. Skinuo je šešir i pogledao šerifa.

— Tražim mister Erpa.

Ovaj je podigao glavu.

— Onda nema potrebe da dalje tražite.

— Vi ste šerif Erp?

— Da.

Džonson je prišao pisaćem stolu.

— Gradonačelnik iz El Pasa me šalje. Šerif Bredli je ubijen.

Ozbiljno Erpovo lice još više se uozbiljilo.

— Ko ga je ubio?

Razbojnik po imenu Džon Falet.

— Gde je ubica sada?

— Kada sam krenuo iz El Pasa bio je još tamo. Gradonačelnik misli da će i ostati.

Vajat Erp je izvadilo cigaru iz džepa, i počeo zamišljeno da je okreće među prstima.

— Dakle, Falet, onaj kradljivac stoke.

— Da. Gradonačelnik me je poslao da vas pitam hoćete li nam pomoći.

— Ja sada ne mogu da napuštam Vičitu, prijatelju. Ovih dana očekujemo tri velika krda goveda i tri velike grupe divljih kaubojja.

Na licu mladog glasnika ogledalo se razočaranje.

— Vi, dakle, nećete da nam pomognete?

— Kada mogu da pomognem ja to i činim. Za to sam plaćen — odgovorio je Erp sa gorčinom u glasu.

— U soakom slučaju, moram sâm da se vratim u El Paso.

— Ne, daću vam mog pomoćnika, on će učiniti što može.

Lari Džonson je oborio glavu.

— Sa razbojnikom Džonom Faletom početnik neće moći da izađe na kraj.

Šerifovo lice postalo je tvrdo.

— Ljudi koje šaljem na opasan zadatak nisu početnici.

U tom trenutku je u kancelariju ušao Ben Heli. Nosio je izbleđelo kožno odelo i jednostavan opasač. Ispod pazuha mu je bila „hamilton” puška duge cevi. Dodirnuo je s dva prsta obod šešira:

— Sve je u redu — saopštio je s vrata.

Erp je klimnuo glavom i pokazao na Džonsona.

— Dolazi iz El Pasa.

Heli je pogledao glasnika bez vidnog interesovanja.

— Kakav zadatak imate za mene, šerife?

Na Erpovom licu zaigrao je jedva primetan osmeh. Voleo je ovog ćutljivog pomoćnika, jer je bio inteligentan i brz. Moglo bi se reći da je bio rođen da nosi zvezdu.

— Odjahaćeš s ovim čovekom u El Paso.

— Zbog čega treba da idem tamo?

— Džon Falet je ustrelio mesnog šerifa.

— Falet, razbojnik, kradljivac stoke?

— Pretpostavljam da je on.

— U redu, kada krećemo? — pitao je pomoćnik šerifa.

— Potreban mi je drugi konj, pa možemo odmah da krenemo — objasnio je glasnik.

— Uzmite jednog od naših — ponudio je Erp.

Erpov pomoćnik je skinuo zvezdu s leve strane grudi i položio je na sto.

— Kada treba da se vratim?

— Kada u El Pasu ponovo bude uspostavljen red i mir.

U vreme kada je u glavnoj ulici Deminga odjeknuo hitac posle koga je jedan čovek ostao da leži mrtav u prašini, dva jahača su napustili Vičitu i uputili se ka El Pasu. Istovremeno je prema tom gradu jahao i Džon Falet sa svojim ljudima. Iako prostorno udaljeni, ovi događaji bili su samo slučajna predigra spektaklu koji će se odigrati u El Pasu, ali u tom momentu njegovi učesnici to još nisu znali.

Na sivoj kobili, okupanoj znojem, Falet je ujahao u El Paso i na čelu bande zaustavio se ispred saluna „Granica”.

— Napred, momci, treba onom majmunu da ispraznimo podrum! — uzviknuo je Džon Falet svojim ljudima.

Momci su se zadovoljno nasmejali. Jedan od njih je nanišanio prozor saluna. Razbijeno okno je zazvečalo.

U tom trenutku zidni časovnik iznad šanka otkucao je jedanput. Bilo je tačno-trinaest časova, lokal je bio skoro prazan. Za šankom je stajao jedan jedini čovek — Gats Horn!

Međutim, kradljivac stoke Džon Falet ga još nije prepoznao, jer je dolazio spolja, sa svetla, a u lokalu je vladao polumrak. Falet je energičnim koracima prišao šanku, samo kratko je odmerioubicu iz Kalifornije, a onda udario pesnicom o šank.

— Viski!

Bil Okland je nesvesno uvukao glavu među ramena. Odgovorio je hrabro:

— Kako stoji stvar sa plaćanjem? Razbojnik se obratio svojim ljudima.

— Šta kažete na to, momci? On traži da platimo?

— Ali mi nemamo ni centa — uzvratilo je jedan.

— Tačno. Cenim da to nije lepo od njega. Smem da se kladim da on ima lepu gomilu novca, tako da bi nam čak mogao malo i dati. Dotle, međutim, još nismo stigli. Hoćemo samo nekoliko boca viskija.

— Možete ih dobiti ako platite — kazao je Okland glasom koji nije više zvučao tako sigurno.

— E, sada je dosta! — zaurao je Falet i mašio se „kolta”. — Daj flaše!

Ali pre nego što je uperio revolver umeša se Gast Horn. Već je bio izvukao oba revolvera iz opasača, jedan je uperio na Faleta, a drugi na njegove ljude.

Razbojnik je okrenuo glavu i pogledao zločinca iz Kalifornije.

— Šta sad to znači?

Horn se nasmejao.

— Ovaj put imaš sa mnom posla, Falet. Ne znam za šalu, Ako samo trepneš, metak ti ne gine.

— Ko si ti? — pitao je, razbijajući glavu gde je ovog čoveka ranije video.

— Odmah ćeš saznati ko sam, ali pre toga isteraj svoje momke.

— Ne pada mi na pamet.

Salunom je odjeknuo pucanj i metak je skinuo Faletu šešir s glave. Razbojnik je progutao pljuvačku.

— Nestanite, momci! Srešćemo se večeras u Filmoru.

Faletovim ljudima nije bilo pravo, ali su morali da odu.

Kradljivac stoke je prvi put u životu osetio kako mu čela rose hladne graške znoja.

— Ko si ti?

— Moje ime je Gats Horn. Možda se sećaš Nevade, gradića Palme-to i stola pokrivenog zelenom čojom koju si izbušio mecima.

Najzad se kradljivac stoke setio. Pred njim je stajao varalica Horn. Falet je vratio oružje u futrolu.

— Dakle, ti si ona veralica iz Palmeta i nisi uspeo da zaboraviš onu malu šalu koju smo ti priredili?

— Rekao si „varalica”, a znaš i sam da na takvu reč postoji samoj jedan odgovor. Potegni „kolt”, lupežu!

Falet se smešio.

— Znam tu pesmu, amigo. Prvo vrati svoje pucaljke u opasač, pa možemo da nastavimo priču.

Horn je bio veoma siguran u sebe, pa je bez oklevanja vratio „koltove” u futrole.

— Možemo li sada da nastavimo, ubico šerifa?

Ovo je Horn rekao namerno, zbog prisutnog gradonačelnika.

Kradljivac stoke je prasnuo u smeh, a onda je lupio šakom po futroli, tako da je „kolt” iz nje izleteo. Oružje je načinilo jedan krug u vazduhu, a onda se našlo u otvorenoj razbojnikovoj ruci. Međutim, tu je i ostalo. Falet više nije čnao snage da koristi revolver. Prsti su mu se ukočili, a ruke kliznule na dole. Samo jedan metak mu se zario u telo, ali je bio smrtonosan.

Zločinac iz Kalifornije je bio brži. Tako je ubica likvidirao ubicu.

Gats Horn je vratio „kolt” u futrolu trijumfujući.

— Ovaj je stigao tamo gde mu je mesto. Daj mi jedan viski, Bil.

Krčmar je uslužio Horna, a onda se obratio gradonačelniku:

— Šta kažete na ovo?

— Ništa.

— Kako ništa? Morali biste da zahvalite ovom čoveku što vam je

ponovo doveo red u grad. Za dobrobit El Pasa stavio je život na kocku.

— Za dobrobit El Pasa?! Pre bih rekao da tu ima i ličnog interesa. Do viđenja, gospodo! — rekao je gradonačelnik.

Dva dana kasnije članovi gradskog saveta postavili su Bena Helija za šerifa. Gats Horn i Bil Okland su kipteli od gneva, ali ništa nisu mogli učiniti.

Novi čuvar zakona je pokušao da uvede red u grad. Prvi njegov zahtev bio je da se lokali zatvaraju u jedanaest sati. To nije samo nerviralo vlasnika saluna, nego i ljude koji su voleli da igraju karte do zore.

Gats Horn stajao je za šankom i siktao.

— Vraški posao, koji si hteo da mi nameniš — tvrdio je zločinac iz Kalifornije.

— Ti ćeš i sa Helijem izaći na kraj.

— On nije početnik, a osim toga nosi zvezdu, a ne ja.

— I za to postoji lek. Smislio sam plan kako da ga se ratosiljamo, a da ti ne budeš umešan. Slušaj dobro.

IV

Stara poštanska kočija kompanije Vels Fargo kotrljala se pored obale Rio Grande del Norte. Išla je prema jugu ka meksičkoj granici. U toj kočiji sedela su samo dva čoveka. Jedan od njih izgledao je kao francuski plemić. Odelo mu je bilo golubijesive boje i nije nosio oružje. Zvao se Fransoa de Zermen. Bio je doista Francuz, a plemićku titulu je sam sebi nakalemio.

Čovek, koji je sedeo preko puta

njega, bio je Dok Holidej. Odgovarao je kratko i mrzovoljno na pitanja govornjivog Francuza. Džordžijanac je imao nameru da ide u Meksiko. Nadao se da u toj državi niko ne zna njegovo ime. Međutim, kočija je išla samo do El Pasa. Tamo je morao da prenoći, jer je sledeća kočija polazila tek sutradan pre podne.

Francuz de Žermen se u međuvremenu tri puta predstavio, ali ga Holidej uprkos tome nije oslovio imenom.

— Vi takođe idete u El Paso, mesje? — pitao je de Žermen.

Džordžijanac je potvrdno klimnuo glavom.

— Čudna podudarnost — zaključio je Francuz. — I ja sam se uputio u taj grad. Pričali su mi da tamo ima odličnih igrača pokera. Pretpostavljam da i vi igrate. Možda bismo mogli večeras malo da se zabavljamo za zelenim stolom. Dakle, igrate li poker?

— Povremeno.

— To sam odmah pomislio. Ja imam oči da vidim kockara.

*

Kid Roubaf je bio propalica i nitkov prve vrste spreman da za malu sumu novaca izvede svaku prljavštinu pa čak i zločin. Ali Kid Roubaf je takođe bio i lukav i oprezan tip čemu je imao da zahvali što je u tim surovim krajevima i još surovijim vremenima doživio svoje godine. Ta njegova opreznost bila je razlog što je podozrivo pogledao Bila Oklanda kada mu je ovaj predložio da stvori gužvu i izazove šerifa Heliya da ga uhapsi. Okland mu je dao šturo objašnjenje za taj postupak, ali je suma od koje je polovinu primio odmah bi-

la dovoljna naknada za malu blamažu i nekoliko časova provedenih u zatvoru. No i pored toga Roubaf je čkiljeći očima sumnjivo pogledao Oklanda.

— I za te pare ne tražiš ništa drugo nego samo da ga izazovem da me uhapsi?

— Da, ništa drugo. Jedini je uslov da to bude uveče i bez svedoka u blizini.

— A zašto to?

— Zato što ćemo onda moći da tvrdimo da i nije bilo nekog jakog razloga za hapšenje.

— Ah, razumem. Treba izblamirati šerifa, je li?

— Tačno. Treba ga predstaviti kao nasilnika koji zloupotrebljava položaj.

— Jasno mi je. — Roubaf je opet podozrivo pogledao Oklanda. — Neće biti potezanja oružja ili tako nešto?

— Ni govora. Pa to zavisi od tebe. Smislio sam već kako bi to trebalo da izgleda. Kad šerif naiđe napravićeš se pijan i razbićeš jedan izlog. To će biti dovoljno da te uhapsi.

— O-kej. Kada će to biti

— Večeras... ako bude dovoljno uslova.

*

Šerif Beñ Heli je zaključao vrata kancelarije i uputio se u uobičajeni prvi večernji obilazak. Prvi sumrak oterao je ljude u njihove domove gde su sa porodicama delili večeru ili u salune odakle se čuo žagor i zveketanje čaša. Na ulici nije bilo nikoga.

Ili skoro nikoga. Tek što je odmakao dvadesetak metara, iz polutame dovratka obližnjeg magacina izašao je neki čovek i klimavim, pi-

janim korakom prešao preko ulice. Našavši se na trotoaru ispred šerifa on je svom snagom grunuo o zid trgovine mešovitom robom. Ljut zbog bola koji je pri udaru osetio, pijanac je gnevno zamahnuo nogom i razbio veliki izlog psujući pritom kao da je izlog kriv za ono što mu se desilo.

— Hej! — viknuo je šerif. — Šta to radiš?

Pijanac je zastao i mutnim očima pogledao šerifa.

— Radim ono što ja hoću i nikakav cmizdravi šerif me u tome neće sprečiti! — promrmljao je zaplićući jezikom.

— E, to već neće biti tako! — presekao ga je Heli i energičnim korakom pošao ka tobožnjem pijancu koji nije bio niko drugi nego Kid Roubaf. — Uništavanje tuđe imovine je zakonom zabranjeno! Za to se ide u zatvor!

— Znam, znam, vi smrdljivi policijski psi svašta ste u stanju da izmislite samo da čoveka strpate u čuzu. — Roubaf je podrignuo i tišim glasom dodao. — U Vingejtu je jedan pas od šerifa napunio olovom jednog mog prijatelja i to ni zbog čega. Jednostavno ga je upucao iz čistog mira... i ništa! Ne bi me čudilo da i ti sada učiniš nešto slično. Samo... Kid Roubaf se neće dati. Pogotovo ne u ovom smrdljivom đubrištu od grada. Neće se dati... Evo ovako!

Rekavši to ponovo je tresnuo nogom u drugi izlog i staklo je zvečeći odletelo na sve strane, a zveket se razlio u gradsku noć.

Heliju se učinilo da je sada već dosta pijančevog huliganstva i da se mora umešati. Spustio je ruku na dršku revolvera i žurno pošao ka tobožnjem pijancu, ali ga je njegova reakcija silno iznenadila. Umesto da se uplaši, pijanac je

svom snagom počeo da psuje i viče kao da ga živog deru. Šerif je začuđeno zastao a u tom trenutku grmnuo je pucanj.

Vrelo tane zarilo se Roubafu u prsa.

Pogođeni se zateturio, uhvatio se rukom za prsa i razrogačenim očima pogledao šerifa. Iz širom otvorenih usta otelo mu se krkljavo grcanje i nešto nalik na zagušeno stenjanje, a zatim je nesrećnik pao na kolena i stropoštao se potrbuške na trotoar. Pre toga pogled mu je odleteo negde u tamu iza šerifa i ostao staklasto prikovan za nešto što je u samrtnom času gubitka svesti samo on video.

Heli je ostao kao skamenjen sa rukom na dršci revolvera. Nije odmah shvatio šta se desilo samo je znao da je odnekuda iza njega doleteo metak koji je pogodio pijanog izgrednika. Prvo što mu je palo na pamet bilo je da je metak bio namenjen njemu i istog momenta je mahinalno istrgao revolver iz futrole. Tek što je skočio u zaklon iza stuba i osvrnuo se oko sebe tražeći pogledom napadača, iz obližnjeg saluna udaljenog dvadesetak metara, nagrnula je gomila alkoholom zagrejanih gostiju. Među njima se odnekuda našao i Bil Okland sa izrazom likovanja na licu, a pored njega i Gats Horn krvožedno stisnutih zuba. Oči ubice iz Kalifornije sijale su kao u zveri koja namiriše plen.

— Gle, gle — izustio je Okland glasno u tišini koja je nastala. — Šta je to naš šerif isposlovao u vršenju dužnosti. Pogledajmo!

U međuvremenu pucanj je izmamio na ulicu veliki broj građana. Svi su se zajedno sa gostima iz saluna približili i obrazovali širok krug oko ubijenog koji je ležao na trotoaru. Šerif Heli je stajao još

uvek držeći revolver u ruci, nesvestan prekornih pogleda koje su mu okupljeni građani krišom upućivali.

Gradonačelnik Kas Vejn, samo u pantalonama i prsniku obratio se čuvaru zakona.

— Za ime božje, šerife, šta se sad opet desilo? Zašto ste ubili ovog čoveka?!

— Ja?! Nisam ga ja ubio. — Odgovorio je Heli ne zapažajući da njegova tvrdnja odudara od činjenice da drži revolver u ruci.

Gradonačelnik se ljutnuo.

— Kako niste vi?! Čuo se pucanj, čovek je ovde mrtav a samo vi imate revolver u ruci. Nećete valjda tvrditi da sve to nema nikakve veze.

Heli je pogledao revolver u svojoj ruci i tek tada shvatio splet okolnosti koje su ga teretile. U takvoj situaciji malo ko ne bi pomislio da je on pucao. Istina je bila daleko od prividnog izgleda stvari, ali realne šanse da dokaže kako se događaj odigrao, nisu bile velike.

— Čekajte malo! — progovorio je ne predajući se. — Nije tako kako vam se čini. Objasniću...

— Nema potrebe da objašnjavate — umešao se Bil Okland sarkastičnim glasom. — Znamo da postoje ubice koje se kriju iza šerifске značke, samo nismo znali da smo znali da smo natrapali na jednog takvog. Ali dešava se i to.

Zamor negodovanja prostrujao je gomilom. Neko je tiho rekao.

— Ubijeni ima revolver u futroli, a ne u ruci. Ne izgleda da je bilo razloga da šerif puca.

— Krvožedno policijsko štene — procedio je neko drugi.

Heli se u međuvremenu malo pribrao i obratio se gradonačelniku.

— Gradonačelniče, sve je ovo neka prljava igra. Ovaj čovek je počeo da razbija izloge i ja sam pošao da ga sprečim i uhapsim. U tome je neko iza mene opalio hitac i ubio ga. Ne znam šta se iza toga krije ali ako nije ciljao na mene, taj nepoznati strelac je raščistio neke samo njima poznate račune.

— I gde je taj ubica? — brecnuo se Okland podsmešljivo. — Nestaol! Ispario!

— Da niste vi naišli možda bih ga i uhvatio. Vi ste me zadržali. Uostalom, lako možete proveriti da je moj revolver pun. Da sam ja pucao nedostajao bi jedan metak. Pogledajte! — rekao je šerif vadeći pištolj.

— Vešt čovek za tren oka zameni praznu čauru — rekao je Okland i odmahnuo rukom. Tu priču nam ne pričajte, šerife.

U tom trenutku kroz gomilu ljudi probio se Gats Horn. Odgurnuvši energično nekolicinu građana prišao je i kleknuo. Lagano je okrenuo ubijenog na leđa i zagledao se u njegovo lice.

— Kid Roubaf — rekao je usiljeno muklim glasom. — Ko je to učinio? Ko je to učinio? — ponovio je nešto glasnije i digao glavu.

Građani su ćutke pogledali šerifa.

Zločinac iz Kalifornije se lagano uspravio. Namrštenog lica pogledao je šerifa iako se u duši radovao, jer se Oklandov lukavo smišljeni plan odvijao bez greške.

— Vi?! Vi dakle imate ovog čoveka na savesti?! Ubili ste ga a niste mu dali šansu da se brani!

— Dosta! — planuo je sad Heli. — Nikoga ja nisam ubio i to će se ubrzo dokazati.

Heli ni sâm nije imao predstavu kako će se tako nešto doka-

zati a još manje su to razumeli prisutni kojima je situacija izgledala jasna. Gradonačelnik je ogorčeno šapnuo.

— Sačuvajte dostojanstvo, šerife! Što je učinjeno, učinjeno je, ali bar sačuvajte dostojanstvo svog poziva.

— Znao sam da će se tako nešto desiti čim je Kid došao ovamo — rekao je Gats turobno. — Otkrio mi je da mora odmah napustiti grad jer se plaši šerifa. Rekao mi je da ima sa njim neke neraščišćene račune. Kao što vidim, sada su ti računi raščišćeni. Ali ne sasvim! — dodao je Gats posle kratke stanke i njegove tamne oči su preteći zasijale. — Sada postoji račun između nas dvojice.

— Nemam ja sa vama ništa — rekao je šerif odlučno. — I upozoravam vas da je pretnja predstavniku zakona krivično delo!

— Ah, tu smo, ubica se opet zaklanja iza šerifске značke. — Gats je prezrivo izvio usne. — Ubio si mi najboljeg prijatelja i kažeš da nemaš ništa sa mnom! Pokazao bih ti odmah šta o tome mislim kad ne bi imao tu zvezdu na prsima. Ali ti si kukavica, ne pružaš časno šansu. Pucaš iza zvezde.

Heli se trgao. To je bio direktan izazov. Nije se osećao krivim i nije bilo razloga da izazov prihvati, u svakoj drugoj situaciji ne bi ga ni prihvatio, ali raspoloženje građana koji nije išlo u njegovu korist i odbijanje izazova moglo je to raspoloženje još više pogoršati. Konačno, Heli je imao na umu da u El Pasu štiti ne samo svoj ugled već i ugled Vajata Erpa. To drugo niko nije smeo zaprljati. Svakim sekundom sve više je shvatao da ga je neka besmislena igra sudbine bacila u brzak života kome se nije nadao. Slutio je, pored toga, da

neko tu igru vešto koristi i da uzmak neće biti.

Šerifovo razmišljanje shvaćeno je kao strah i uzmicanje pred opasnošću i u gomili se, tu i tamo, začuo tihi žagor negodovanja. I Gats je pomislio i to je još više potaklo njegovu drskost.

— Da, da, kad bi skinuo tu zvezdu koju nosiš na prsima pokazao bih ti šta zaslužuješ. Ovde i na ovom mestu bih ti pokazao. Ali kukavica ostaje kukavica! — dodao je likujući jer je procenio da Heli više ne može izbegavati obračun.

Gradonačelnik Vejn je ipak pokušao da otkloni nesreću.

— Čekajte! Ipak treba razjasniti slučaj!

— S puta, starče! — naredio je Horn. — Ono što ovde ima da se razjašnjava, sam ću učiniti.

Ben Heli je procedio kroz zube:

— O-kej, nitkove, imaćeš šta želiš!

— Da se sporazumemo, momče, gde treba da ti izbušim rupu, u telu, ili na glavi? — prezrivo je upitao Gats.

Šerif nije odgovorio. Držeći u ruci skinutu šerifsku značku, osluškivao je šta se događa iza njegovih leđa. Na početku glavne ulice čulo se klopavanje i kotrljanje točkova po prašnjavom tlu. Diližansa je ulazila u grad.

— Hajde, potežite! — doviknuo je Horn šerifu.

— Dolazi diližansa. Sačekajte da prođe.

— Vraga ću čekati! Hoćete da se izvučete.

— Dajem vam svoju reč, imaćete dvoboj koji želite kad prođe diližansa.

Poštanska kočija je stigla. Vozač je zaustavio konje i odmah shvatio šta se ovde zbiva. Kola su stala pored šerifa.

— Vozite dalje, čoveče! — doviknuo je Ben Heli kočijašu, ne ispustajući pritom Horna iz vida. Ovaj je krišom pogledao prema krovu saluna i video dve puščane cevi. Plaćene ubice iz zasede nisu promakle još nečijim očima. Ledenoplavim očima Doka Holideja. Otvorio je vrata kočije ali nije izašao. U magnovenju je tačno shvatio šta se ovde zbiva. Video je kako se cevi pušaka polako dižu.

Dok Holidej se umešao. Reagovao je nesvesno. Iznenada mu se „kolt“ stvorio u ruci.

Gats Horn se ukočio. Šerif se, takođe, okrenuo i pogledao prema vratima kočije. Lažni francuski plemić je uplašeno kriknuo.

Prekasno! „Kolt“ je dva puta planuo!

Džordžijanac je opet sprečio ubistvo iz zasede. Sa krova su se čula dva prodorna krika. Šerif je iskoristio ovu okolnost i pritrčavši Hornu šćepao ga za prsa košulje. Shvatio je da je za dlaku izbegao smrtonosnu klopku.

— Ko su bila ona dva čoveka na krovu saluna?

Zločinac iz Kalifornije se brzo snašao. Bio je okoreo razbojnik, koga je teško izbaciti iz ravnoteže.

— Otkud ja to znam?

Dok Holidej je izašao iz kočije i vratio oružje u futrolu.

Horn ga je prostrelio pogledom.

— Možda on to zna. Konačno, ovaj stranac je na njih pucao. Ljudi na krovu ne mogu da vam objasne, jer su mrtvi.

Džordžijanac se ledeno nasmejjao.

— Nemate sreće, prijatelju, nisu mrtvi i mogu još mnogo da govore.

— Šta vi ovde tražite u gradu?

— prosiktao je Horn. — Ko vas je zvao i naložio da se mešate u naše stvari?

— Vi svakako niste.

Ben Heli je pustio Horna i prišao Doku.

— Ko ste vi?

— Zar je to važno?

— Za mene jeste, jer sam šerif. Osim toga, pucali ste na dvojicu ljudi.

— Bolje bi bilo, šerife, da pitate onog momka tamo šta od vas hoće.

Pritom je pokazao na Horna.

— Ja sam vas pitao ko ste? — ponovio je čuvar zakona pitanje. — Očekujem odgovor od vas.

— Neću vam ga uskratiti, mister. Zovem se Holidej.

U glavnoj ulici El Pasa zavlada-la je tišina. Svi ljudi su ovo ime čuli, iako nisu znali ni gde ni kada. Samo za jednog je to ime značilo nešto određeno.

Horn je čuo ime i video niklovan revolver sa drškom od slonovače. Video ga je i znao kako se izvanredno njime ovaj stranac služi. Na celom zapadu je postojao samo jedan čovek koji je tako rukovao „koltom“. Kralj strelaca Dok Holidej!

— Zar vi ne znate, šerife, ko je ovaj čovek?

Ben Heli je slegnuo ramenima.

— Zove se Holidej, bar tako je rekao.

Gats je prasnuo u smeh.

— Da, zove se Holidej. U Sjedinjenim Državama ima mnogo ljudi koji nose to ime. Međutim, Dok Holidej je jedan.

— Dok Holidej. Prokletstvo, to ime sam već čuo.

— Grom i pakao! Smatrate sebe šerifom, a nikad niste čuli ime ovog revolveraša.

— Bolje bi bilo da se pobrinete za dvojicu vaših momaka na krovu saluna.

— Ko kaže da su to moji momci?
— procedio je Gats.

Šerifu je odjednom pala koprena s očiju. Sada je znao ko je dok Holidej. Vajat Erp mu je o njemu nekoliko puta govorio.

— Prokletstvo, samo ste mi vi nedostajali u El Pasu — promrsio je Ben Heli, zaboravljajući da mu je baš ovaj čovek pre nekoliko minuta spasao život.

— Hoću u El Pasu da jedem i prenoćim i u tome me niko neće sprečiti.

— Možete ovde da spavate i da jedete, ja vam to ne mogu zabraniti. No, jedno vam velim, svaki građanin ovog grada biće srećan kada budete napustili El Paso.

Holidej se okrenuo bez reči. Šta je, uostalom, mogao i da kaže. Uputio se prema salunu, a lažni plemić za njim. Seo je bez pitanja za Holidejev sto.

— Kakva žestoka gužva! Vi vraški vešto rukujete revolverom, mister. No, nije ni čudo, kada ste čuveni Dok Holidej.

— Holidej jesam, ali čuven? Možda biste sada hteli da me ostavite na miru?

Džordžijanac se obratio na pogrešnu adresu. Žermen je bio kockar, istina loš, ali je ovu svoju manu pokrивao markiranim kartama.

Sada je prekoputa njega sedeo najbolji kockar kojeg je zapad znao. Ova prilika je jedinstvena i nije hteo da je propusti.

— Možda ste me rdavo shvatili, mesje, nisam vas hteo uvrediti. Naprotiv, ja vam se divim.

Džordžijanac je pozvao krčmara.

— Donesite mi nešto za jelo i brendi.

— I meni donesite isto.

Brendi je bio loš, a jelo preskupo. Francuz je hteo da negoduje, ali

mu je Holidej dao znak da ostane miran.

— Pustite, ovo je ipak Divlji zapad, prijatelju.

*

Neko je otišao po dvojicu strelaca s krova. Obojica su bili ranjeni, ali ne opasno. Svi su ih poznavali u gradu. Bila su to dva besposličara, spretna da za nekoliko dolara i samog đavola pronađu. Bili su pri svesti, pa je Heli naredio da ih dovedu u kancelariju. Ali, uprkos žestokom ispitivanju nije uspeo da od njih bilo šta sazna. Gradonačelnik nije skrio svoje nezadovoljstvo kada je saznao da uhapšeni nisu ništa priznali.

— Razočaran sam šerife što od onih nitkova niste ništa saznali. Morali ste već prozreti šta se ovde kuva.

Heli je odmahnuo rukom. — Sumnjate li na nešto određeno?

— Naravno, na Oklanda.

— Na krčmara. Kakve bi koristi on imao od moje smrti?

— Na prvi pogled to se ne vidi, ali ja mislim da je on hteo da vas ukloni... preko svojih plaćenika!

— Mislite? A zašto?

— Da bi na vaše mesto bio izabran njegov čovek... Gats Horn!

— Nemoguće. Šta bi time dobio?

— Ovaj grad... Ovaj grad, momče. Sa šerifom u svojoj službi mogao bi da proguta grad za kratko vreme.

— Gradonačelnik je odmahnuo glavom. — Da vas nije preporučio Vajat Erp ne biste dugo ostali na mestu šerifa El Pasa — dodao je prebrzo.

Šerif je ljutito ustao. — Da i ja vama nešto kažem, gradonačelniče. Da me nije poslao Vajat Erp bacio

bih vam ovu zvezdu pred noge. To ću i učiniti ako me tako budete ocenjivali.

Rekavši to, bacio je ključeve ćelije na sto i izašao iz svoje kancelarije.

Džoe Vogam je čuo taj razgovor. Građani El Pasa su ga smatrali ološem. Bio je odeven kao poslednji odrpanac. Životario je bedno sve dok Bil Oklan nije došao u grad i počeo da ga pomaže, dobijajući za uzvrat razna obaveštenja i sitne priljave usluge.

Kada je ušao u salun, krčmar ga je upitao:

— Šta se dogodilo?

— Cenim da će šerif uskoro otići po sopstvenoj volji.

— Kako to? — zainteresovano je upitao Horn.

— Gradonačelnik mu je danas žestoko prebacio nesposobnost i možda će se žaliti Vajatu Erpu.

Onda je krčmar dao Vogamu znak.

— Stani iza šanka, treba da razgovaram sa Gatsom.

Pokretom glave pozvao je Horna i obojica su se uputisli u sporednu prostoriju.

Prigušena svetlost dopirala je kroz prozorčić u separe saluna. Seli su za zeleni sto. Zločinac iz Kalifornije podbočio je bradu rukama.

— Da mi je znati, ko nam je tog prokletog psa poslao na vrat?

— Kog psa?

— Pa, Doka Holideja!

— Otkud ti takva ideja, Gats?

— Pa ne veruješ valjda da je pu-

ka slučajnost što se taj revolveraš pojavio u El Pasu?

— Čoveče, ko je mogao da ga pozove?

— To bi ti morao bolje znati. Ja ovde, ljude ne poznajem.

— Prokletstvo, možda si u pravu. Možda su pozvali Holideja da nas sredi. Ona dvojica, Santor i Glin, odavno sumnjaju da imam krupnih planova.

Horn je ustao od stola i prišao malom prozoru.

— Taj tip za nas predstavlja veliku opasnost, Bil. Možda je opasniji od samog šerifa.

Krčmar je gledao u zeleni sto. U jednom momentu možda je zažalio što je prihvatio Horna za svog partnera. No, bio mu je potreban i to veoma. Ko bi izuzev Gatsa izašao na kraj sa šerifom, a sada i sa Holidejem? Kad njih bude likvidirao, smisliće već kako da se oslobodi tog neprijatnog partnera.

— Šta da radimo? — zapitao je kratko.

Zaključak ubice iz Kalifornije bio je jednostavan.

— Moramo ih likvidirati svakog ponaosob. — Govorio je mirno i hladno, kao da se govori o trgovini govedima, a ne o odgovoru za ubistvo.

— Da, Gats, samo je pitanje ko da preuzme Holideja?

— Ben Helija ja preuzimam, a što se Holideja tiče, moramo pronaći neku budalu.

— Kako bi bilo da ga skinemo s leđa? Najzad, tamo nema očii.

— Baš si budala, Okland. Treba li svoju šerifsku karijeru da počnem ubistvom?

— Moramo nešto smisliti, nema nam druge.

— Moram da smislim prvo nešto za Holideja. Kako bi bilo da odigram s njim partiju pokera. Možda će se nešto desiti.

— Jesi li poludeo?

— Nikad nisam bio normalniji.

Kada su dva zaverenika napustila pomoćnu prostoriju, Holidej i lažni plemić su igrali poker u male sume. Žermen je bio sve hrabriji i hrabriji i povećavao uloge, a Džordžijanac je čak namerno gubio.

— Neću da vas oštetim, mesje, ali ako hoćete, pružam vam priliku za revanš?

U tom trenutku Horn je prišao stolu i stao iza Holidejevih leđa. Ovaj se nije okrenuo. Čuo je njegove korake i karakteristično zveckanje ogromnih mamuza.

— Imate li protiv da se priključim igri, gospodo? — upitao je Horn uzdržano.

Pošto nije dobio odgovor, obratio se direktno Holideju.

— Dok, nećete valjda da mi uzmete za zlo ono što se dogodilo u glavnoj ulici. Moj prijatelj je ustremljen, pa sam bio uzbuđen.

Holidej se nije dao obmanuti, ali nije otkrio šta misli.

— Ako hoćete da igrate poker, sedite — rekao je.

Ispostavilo se da je zločinac iz Kalifornije strastan igrač pokera. Zanimljivo, potpuno je zaboravio zbog čega je uopšte seo za sto. Pošto je stalno gubio, počeo je da se ljuti i za kockarskim stolom je ubrzo zavladała napregnuta atmosfera. Francuz Žermen je ustao i oprezno se pokušavao prema šanku u trenutku kada je Horn bacio karte na sto. Drugih gostiju nije bilo u salunu.

Zločinac iz Kalifornije je žustro ustao od stola.

— Ovde nešto nije u redu — prosiptao je gnevno.

— U pravu ste — saglasio se Holidej.

— Ovde za ovim stolom se vara — nastavio je Horn.

— I ovog puta ste u pravu.

Horn se isprasio i okrenuo glavu prema šanku.

— Svi ste čuli da je Holidej priznacio da je varao na kartama.

Džordžijančev glas imao je oštar metalni prizvuk:

— O tome nisam izustio ni reč.

— Kako to mislite: ni, reč? Upravo ste priznali da ste varali na kartama.

Džordžijanac je odmahnuo glavom.

— U zabludi ste. Nisam ni jednom reči pomenuo da sam ja varao.

Zločinac iz Kalifornije samo što oči nisu ispale iz duplji.

— Ko je onda to činio?

— Vi, koliko sam mogao da primetim.

Gats Horn je bio brz, ali ne dovoljno. Dok Holidej mu je već držao „kolt“ ispod nosa.

— Polako, mladiću, nismo se tako dogovorili. Za vaše veštine moraćete potražiti drugog partnera.

Hladnokrvni Horn je bio toliko zbunjen, da se uopšte nije protivio kada mu je Džordžijanac izvukao oružje iz ruke.

— Pravite račun bez...

Nije dovršio rečenicu, jer su ga neki neočekivani događaji u tome sprečili. Holidej ga je naglo povukao na pod i srušio sto koji je sada obojici služio kao zaklon.

U istom trenutku zagumeo je pucanj. Olovo iz sačmarice zasulo je sto.

Odmah zatim čuo se drugi pucanj popraćen krikom koji je dolazio iz pravca šanka. Posle toga je nastao tajac. Dok Holidej je ustao. U ruci je držao „kolt“ koji se još uvek pušio. Kraj njega je stajao Gats Horn izobličena lica. Nije mogao da shvatiti šta se to zbiva.

Na podu kraj šanka ležao je Francuz, drhteći celim telom od straha. Krčmar je nestao još pre nego što su pucnji odjeknuli.

Ubica iz Kalifornije je, ne shvaćajući, piljio prema šanku pitajući:

— Šta se dogodilo?

Dok Holidej je vratio oružje u futole.

— Imate vraški preke prijatelje, Horn.

— Kako to mislite?

— Onaj momak iza šanka je htio da nas napuni olovom... Nije razmišljao o tome da može izrešetati i vas. To se zove temperament.

Zločinac je pošao ukočenim koracima napred i nagnuo se preko šanka. Prepoznao je Džoa Vogama. Ležao je mrtav iza šanka, još uvek grčevito držeći sačmaricu.

Gats Horn je grozničavo razmišljao šta ovo treba sve da znači. Možda je Okland htio i njega da likvidira. Taj lupez je bio spreman na sve. Sa Oklandom čovek nikada nije mogao da bude siguran.

*

— Nemojte vikati — opomenuo je šerif Bila Oklanda —, nego predite na stvar. Šta se dogodilo?

— Ne znam ni sam tačno. Onaj zaslepljeni revolveraš se šepuri po mom salunu i rasteruje mi goste.

— Ko je pucao, govorite već jednom?

Čuvar zakona je izgubio svako strpljenje.

— Ko drugi, do taj prokleti Holidej. Možda su se ostali branili. Toplo se nadam da su ga dokrajčili. — Zaista, vlasnik saluna je bio uveren da je Holidej sada izbušen kao sito. Znao je opasno dejstvo svoje sačmarice.

Ben Heli je uzeo opasač sa eksera i pripasao ga. Teškim koracima uputio se zamišljen preko ulice.

Da nije možda Vajat Erp imao previše poverenja u njega. Očigledno nije bio dorastao zadatku da uvede red u gradu bez zakona. Namjeravao je da tog istog dana pošalje šerifu Erpu pismo.

Bil Okland je išao u stopu za šerifom, a i još nekolicinom građana koje su pucnji privukli. Samo što je stupio u lokal, sreo je pogled olcovnosivih očiju punih gneva.

Bile su to oči Gatsa Horna.

Kad ga je krčmar ugledao, široko se osmehnulo, onda okrenuo glavu u pravcu mesta gde je po njegovom uverenju trebalo da leži prorošetani Holidej. Međutim, Holidej je bio živ. Okland nije shvatao kako se to zbililo.

Šerif je prišao Holidejevom stolu.

— Šta se to opet desilo, Holidej?

Džordžijanac je lagano podigao glavu i odmerio Heliu umornim pogledom.

— Nešto neuobičajeno, šerife. Umesto da kao dobar domaćin služi goste ovaj konobar je odjednom pripucao na nas. Morao sam da se branim i eto... on je mrtav.

— Da li neko može to da potvrdi?

Holidej je neodređeno pokazao rukom po odaji. — Svi koji su ovde. — Ugledao je gradonačelnika za jednim stolom. — Nadam se da je i gradonačelnik sve video... ako nije držao glavu nabijenu u pod.

Gradonačelnik se namrštiio ali je klimnuo glavom. — Da, tako je bilo.

Šerif je pogledao gradonačelnika a onda skrenuo pogled do ostalih prisutnih. Svi su ćutali.

— Tako, dakle, stoje stvari. Onda tu nema šta da se radi, sem da se napiše izveštaj. Laku no, gospodo.

Rekavši to, okrenuo se i izašao.

Dok Holidej više nije obraćao pažnju na ostale, nego je prišao šan-

ku i naručio piće. Kraj šanka je stajao i Džim Urban, ubica rančera Kejna.

— Sklanjaj ovog momka odavde — naredio je Okland svom rodaku, pokazujući na ubijenog Vogana.

V

Nad El Paso se spustila noć. Ljudi su legli u postelje da se odmore, ali su mnogi piljili u tavanicu otvorenih očiju, obuzeti strahom zbog neizvesne sutrašnjice.

Lokali su se upravo zatvorili, samo je kroz prozor sporedne sobe saluna „Granica” dopirala oskudna svetlost.

Tu su sedela tri čoveka: vlasnik saluna, Gats Horn i Džim Urban. Čutke su pili i pušili.

Horn je bio najgore volje, jer je poslednjih dana pretrpeo veliku štetu: izgubio je sav novac i što je za njega bilo još gore — svoj „ugled”.

Dolari se uvek mogu zaraditi, ali čovek koji je dva puta uzastopce bio poražen, na Zapadu je gubio ugled pravog revolveraša. To ga je silno mučilo. Uprkos tome, nije želeo da napušta El Paso, jer je doneo ludaku odluku da postane gospodar ovog grada. Osim toga, postojalo je još nešto što ga je ovde držalo: Ines Kejn, rančerova kći. Nije zaboravio lepu devojkicu, ni njen ranč. U međuvremenu je saznao da to nije ogroman posed, ali da sasvim lepo može ishraniti svog gospodara. Gats Horn je odlučio da postane gospodar ranča.

Bil Okland je imao druge brige. Briga broj jedan bio je Dok Holidej, a odmah iza njega šerif Ben Heli.

Okland poslednjih dana nije izgubio ni jedan dolar. Međutim, njegovi pakleni planovi mogli su tek

onda da budu sprovedeni u delo kada bi Holidej napustio grad ili završio na mesnom groblju. To isto važno je i za šerifa.

— Grom i pakao, sve je pošlo napako. Ostali smo samo nas trojica.

— Zamalo da ostanu samo dvojica.

— Prokletstvo, Gats, sve sam ti objasnio. Sta mogu kad je ona budala prerano otkočila pušku.

— Ja mislim da bi bilo najbolje da izađem iz igre. Bil — predložio je zločinac iz Kalifornije, iako mu to nije bilo ni na kraj pameti. — Dosad sam izgubio sav svoj novac.

— Ove bedne rasprave ničemu ne koriste — uveravao je krčmar. — Ja ću ti nadoknaditi gubitak.

Upravo to je Horn hteo da postigne.

— Ako je tako, možemo dalje da razgovaramo.

— Šta mislite o tome da se nekoliko dana pritajimo, pre nego što nastavimo akciju. Možda će se za to vreme neka mogućnost neočekivano pojaviti.

Horn se složio.

— Slušajte, kako sam to smislio. Ti si, Gats, imao nameru da Heli izazoveš na dvoboj otvoreno i po svim propisima, a to je teško izvesti bez određenog povoda. Smislićemo nešto zgodno u vezi sa njim, a dotle neka miruje.

— Sve je u redu — rekao je Urban.

— Samo polako, momče, ne razmeći se i pazi šta činiš. Ona stvar sa Tarosom Kejnom nije zaboravljena.

Ubica iz Kalifornije je načuljio oši.

— Zar ga je ovaj tip ubio?

— Da, on je — uzvratio je krčmar i dao Urbanu znak. — Sada možeš da se izgubiš, Džim. Tek kad nešto značajno saznaš dođi.

Pošto je Urban izašao, Bil Okland se zavalio u stolicu.

— Moramo sve učiniti da preuzmemo komandu u svoje ruke, Gats. Govorili smo o Kejnu, no ja sad mislim na Ines Kejn. Kada si se pojavio, raspitivao si se za nju. U međuvremenu sam o svemu razmišljao. Možda ne bi bilo loše da posedujemo jedan ranč u ovoj pokrajini na legalan način.

— Kako si to zamislio, Bil?

— To nije teško odgonetati. Devojka je posle smrti svog oca prilično uzbuđena i spremna da prihvatiti svaku utehu. Posmatrajući te, cenim da si ti najprikladnija ličnost da je teši.

— Nemoj tako naokolo. Ti, dakle, misliš da je ja oženim?

— Divim se tvojoj oštroumnosti. Baš to sam mislio.

— Ali ja je jedva poznajem.

— Ti si Ines upoznao u pravom trenutku, što je povoljno. Ona nikada neće zaboraviti da si joj pomogao da svog oca donese u grad.

— Hm, možda si u pravu. A da li još uvek smatraš da bi trebalo da postanem šerif u El Pasu?

— Da, svakako bi trebalo. Tako ćemo početi. A sad, razidimo se.

Posle ovog razgovora svako se uputio u svoju sobu. Napolju, u dvorištu, jedna senka se odvojila od prozora pomoćne sobe i nečujno šmugnula u drugu ulicu. Čovek je prešao na suprotnu stranu i zamakao u jednu mračnu zgradu.

budio Holideja. Uostalom, spavao je veoma loše, jer su noći ovde bile sparne. Žurni koraci približavali su se Holidejevim vratima, a onda se čulo kucanje.

— Ko je to?

Uzbuđen glas bez daha je odgovorio:

— To sam ja, Žermen.

— Kuda se vi to noću šunjate?

— Sve ću vam objasniti, ali prvo otvorite vrata.

Holidej je otvorio vrata i Žermen se sručio u stolicu kraj prozora. Bio je na kraju nerava.

— Šta je? Da li vas to neko progoni?

— Možda, ne znam.

— Odakle uopšte dolazite? Verovatno ne iz svoje sobe.

— Ne dolazim preko iz dvorišta saluna „Granica”.

— Šta ste, kog davola, tamo tražili?

— Nisam mogao da zaspim od straha.

— Koga se toliko bojite?

— Mesje, bojim se krčmara i njegovih pajtaša. Dakle, ušunjao sam se u dvorište i tamo primetio osvetljen prozor. Prisluškivao sam šta ona trojica pričaju, jer sam želeo da saznam šta smeraju protiv nas.

— Jeste li šta saznali?

— Mnogo što šta, ali nas nisu pominjali.

— Možda su pre toga razgovarali o nama, a vi stigli prekasno?

— Ne verujem. Dok, ali nije sključeno.

Francuz je ispričao od reči do reči šta je čuo u dvorištu.

Neko vreme su obojica ćutali, a onda je Holidej ustao sa ivice postelje i prišao prozoru. Jedva trideset jardi od kuće tekla je moćna reka Rio Grande del Norte prema jugu.

U salunu „Rio” je sve bilo utonulo u mrak. U prizemlju su se vrata tiho otvorila, a onda su stepenice počele da škripe. Taj šum je pro-

Džordžijanac je razmišljeno pripalio cigaretu.

— Kakvi nemilosrdni, hladnokrvni razbojnici. Nisu čak poštovali ni ženu.

— Zar ne bi bilo bolje da sutra napustimo ovaj grad? — zapitao je Francuz.

— Taj savet sam ja, mister, hteo vama već odavno da dam.

— Šta znači savet meni? Zar vi hoćete da ostanete u ovom osinja-ku?

— Zašto da ne? Nalazim da je ovde vrlo zabavno.

— Ala vi imate živoe! Šta vam to znači i šta imate od toga da za druge ljude izvlačite kestenje iz vatre? Kao što vidim, niko vam ni hvala ne kaže.

— Svejedno, ostaću, — zaključio je Holidej hladno.

Zermen je ustao,

— Onda ja odlazim, Dok, i to sutra prvom poštanskom kočijom.

*

U rano jutro sledećeg dana Holidej se brižljivo obukao, i napustio salun. Ulice su još bile puste, a vazduh čist i blag. Žega još nije bila osvojila. Dok Holidej je išao sredi-
nom ulice prema konjušnici. Kapija je bila otvorena i iz štala se čulo rzanje konja.

— Mogu li kod vas da iznajmim konja? — raspitivao se Džordžijanac.

— Možete, izaberite jednog.

Holidej se opredelio za sivu kobilu. Uskoro je napustio grad, a da to niko nije primetio. Nije imao nikakvu određenu nameru. Hteo je porsto na nekoliko sati da se izmakne iz ovog užasnog priljavog grada. Jahao je prema brdima na istočnoj obali Rio Grande del Norte. Zemlja

je bila neplodna, tako da su naseljenici imali muke da ishrane sebe i stoku. Ovde nije bilo ograda od bodljikave žice. Siva kobila upravo se pela na jedan proplanak kada je odjeknuo pucanj. Holidej je nastavio jahanje s namerom da ne obraća pažnju na pucanj. Bio je suviše umoran da bi drugima pomogao. Ko ustalom njemu pomaže?

Kad je stigao do sledeće uzvišice primetio je u dolini krdo goveda. Ugledao je na zemlji čoveka kako leži, a kraj njega velikog ridana. Životinja je izgledala kao mrtva. Čovek je po svoj prilici bio ranjen, jer je svim silama pokušavao da skine čizmu.

Dok je poterao konja u pravcu ranjenika. Čuvši topov kopita, ranjenik je podigao glavu i podozrivo pogledao Holideja. Bio je to neki stariji čovek.

— Dobro jutro, mister — pozdravio je jahača.

Holidej mu je odgovorio na pozdrav.

— Šta se dogodilo?

— Prokleti prerijski psi. Moj ridan se spotakao zbog njih i slomio prednju nogu.

Džordžijanac je pokazao na starčevu nogu.

— A šta je s vašom nogom, čoveče?

Kockar je kliznuo iz sedla i klieknuo pored goniča.

— Imate trosruki prelom, čoveče. Na vašu goveda će neko vreme morati nego drugi da pripazi.

— Prokletstvo, samo mi je to nedostajalo.

— Gde vam se nalazi ranč?

— Ima još nekoliko milja odavde, ali ne mogu da ostavim goveda.

— Do večeras ćemo stići na ranč, mister, i povesti goveda.

— Hvala, mister, to je velika pomoć, ja se zovem Vild Kronen.

— A moje ime je Holidej. Možemo li da krenemo?

Kad su došli blizu imanja, Kronen je zaustavio konja.

— Ovde možemo da ostavimo stoku. Ja ću da odjašem do imanja i dozovem nekoliko momaka. Nećete morati dalje da se mučite sa mnom.

Odjednom starom čoveku pade na pamet da se poneo krajnje neljubazno.

— Morate mi oprostiti, mister Holidej, naravno da ćete sa mnom na ranč. Kod nas retko dolaze stranci, pa sam zaboravio na pristojnost.

— Nije reč o pristojnosti, ali vama je potreban lekar, čoveče.

— Ne brinite, kosti će same od sebe zarasti.

— Nikako, mister. Ako želite opet da hodate, mora se sve tačno namestiti.

— Zar je tako ozbiljno?

— Ne, ako budete brzo previjeni.

— Šta to znači to brzo, mister Holidej?

— Recimo za naredna dva sata. Kasnije će otoci biti preveliki.

Kronen je opsovao.

— Za dva sata lekar neće stići na imanje, pa ni za četiri.

— Krenimo, dakle — predložio je Holidej.

— U redu, ali kuda?

— Na ranč, ja ću vam previti nogu.

— Zar ste vi lekar?

— Tako nešto. A sada krenimo! Ne smemo da gubimo vreme.

— Jadna Ines, nju stiže nesreća za nesrećom — promamlijao je starac.

Džordžijanac se zamislio. Gde li je čuo to ime? Brzo se setio. Ines Kejn je bila devojkica čijeg oca je Džim Urban ubio. Dakle, to je njen ranč. Lep posred. Nije čudo što su se tipovi kao Horn i Okland okomili na njega.

Rančerova kćerka je stajala na bunaru sa debelom crnkinjom. Njeno inače vedro lice poslednjih dana je postalo umorno i sivo. Kada je čula topot kopita, podigla je glavu.

— Da li se nešto dogodilo, Vild?

— zapitala je uplašeno. — Zbog čega već u podne dolaziš s pašnjaka?

— Na žalost, nešto se dogodilo.

Devojka je pobleдела.

— Za ime neba...

— Nemoj se uzrujavati. Ines — umirivao ju je stari nadzornik. — Samo sam iščao nogu.

Devojka je odahnula sa olakšanjem. Vild Kronen je pogledao Holideja, a ovaj je odmah shvatio. Nesrećna devojka nije trebalo odmah da sazna šta se zapravo dogodilo.

— Ovo je mister Holidej, Ines — rekao je stari nadzornik, kada su ga smestili u kuhinju. — Pomogao mi je. Da se slučajno nije našao u blizini, još bih uvek čamio na pašnjaku. Morao sam da ustrelim svog konja, jer je slomio prednju nogu.

— Doista je šteta za tog lepog konja. Uzmite drugog iz korala. Hvala vam mister Holideje što ste pomogli mom nadzorniku — dodala je obraćajući se Holideju.

— Dajte mu čašu viskija — rekao je Holidej devojci preko ramena, pošto je nadzorniku dašćicama namestio nogu i pričvrstio zavojem. On će morati neko vreme da leži. U njegovim okolnostima s takvim stvarima se nije šaliti.

— Nemojte ga slušati, Ines.

— Slušaću ga i to kako. Vi ćete ostati ovde u kući, da vam ne bi došle neozbiljne misli na pamet.

— Tako je najbolje — složio se Holidej, izvadio sat iz džepa i otvorio ga. — Vreme mi je, gospodice Kejn moram sada da krenem.

— To ne dolazi u obzir, morate nešto popiti ili pojesti.

— Možda sledeći put, kada budem došao da posetim vašeg nadzornika.

Minut kasnije Džordžijanac je napustio imanje. Ines je gledala za njim.

— Kakav je ovo čudan čovek? — upitala je svog nadzornika.

— Davo bi ga znao — promrsio je stari. — Do sada ga još nisam video u pokrajini.

Sunce se već bližilo zapadu kada je na ranč stigla i druga poseta.

Gats Horn!

Ujahao je u dvorište ponosan kao španski vitez. Zaustavio je konja kraj bunara i svojim olovnosivim očima osmotrio rančerske zgrade, a onda promrsio sebi u bradu?

— Nije loše.

Ines je stajala na verandi. Horn ju je primetio i poterao konja do ograde, a onda skočio iz sedla.

— Dobro veče, gospođice Kejn, kako ste? Znam, ne morate mi ništa reći. Kako može da se oseća osoba koju je pogodila teška nesreća.

Kad je ugledala ovog čoveka, devojka je pokrila lice šakama i počela da jeca.

Razbojnik se popeo uz stepenice na verandu i spustio nežno devojci ruku na rame.

— Eto, sada je moj dolazak povećao vašu tugu. Uostalom, odmah ću nastaviti put. Došao sam samo da vas na trenutak vidim.

Ovaj opasni čovek je namerno došao kasno. Ni jedan rančer na zapadu neće pustiti gosta da ode u to vreme.

— To ne dolazi u obzir — rekla je Ines. — Ostaćete ovde. Uskoro će noć, a moja kuća je dosta velika.

— Ako time vama činim po volji, prihvatam — odgovorio je Gats i lukavo se osmehnuo u sebi.

— To je lepo od vas. Udite u kuću i izvinite me za trenutak. Idem da vam donesem nešto da popijete.

Zločinac iz Kalifornije je ostao sam. Mogao je na miru bez lažnog izraza da posmatra svoj budući posel.

Uskoro se Ines vratila, noseći lampu. Za njom je išla crnkinja sa poslužavnikom.

— Uvek ostavljam lampu u niši, jer se tako može bolje gledati u noć.

Gats Horn, koji inače nije imao ni najmanjeg smisla za romantiku, jedva je uzdržao smeh. Ipak, igrao je ulogu do kraja.

— Najviše volim noći u preriji i usamljenost.

— Kako ste to lepo kazali. Nipošto kao surov čovek, koji noći provodi u krčmama.

Gats se pretvarao da je uvređen.

— Zar ste me takvim smatrali, gospođice?

— Ne. Već po odelu i ponašanju vama se razlikujete od surovih ljudi iz ovih divljih krajeva.

— Možda ste u pravu. Putovao sam državama i mnoge ljude upoznao, dobre i zle. Želeo bih da se negde skrasim, radim i steknem prijatelje. To u našoj zemlji baš nije jednostavno.

Devojka ga je pažljivo slušala. I ona se osećala izgubljenom bez oca.

— Zašto je to tako teško?

— Zato što za puštanje korena nije dovoljna zemlja, kuća, stoka. Potrebno je još nešto što je retko kao dragi kamen.

— A šta bi to bilo? — pitala je devojka drhtavim glasom.

Žena koja je vredna nečije ljubavi — uzvratilo je Horn.

Dogodilo se nešto što je oboma zaustavilo dah.

Na otvorenom prozoru prvo se pojavila cev revolvera, uperena na glavu razbojnika. Odmah zatim iskrslo je i uzano lice Doka Holideja.

— Zar nisi još koliko juče tvrdio da te žene ne interesuju, Horne? Tvoj vrli saradnik u poslu tvrdio je da te žene ne interesuju, Horne? imanju i ranču? Zar nije tako?

Razbojnik se donekle pribrao posle prvog iznenađenja. Hteo je nešto da uzvрати, ali ga je Holidej sprečio.

— Ako samo šušneš, pre nego što dozvolim, prosviraću ti metak kroz glavu. Hoću nešto da kažem ovoj devojci.

Ines nije bila sposobna da bilo šta kaže. Džordžijanac je nastavio.

— Nećemo ništa propustiti, razbojnice. Zar nisi svom prijatelju izjavio da nećeš izdržati dugo da vodiš častan život. I šta ti je na to Okland odgovorio?

Ines je jeknula i oborila glavu. To je bilo previše za nju. Zamalo da izgubi svest. Srećom, Ines Kejn se pribrala pa je Holidej nastavio:

— Morate se sabrati, gospodice, jer ono što hoću ovom momku da kažem veoma je zanimljivo. — Dakle, Horn, šta ti kaže ime Džim Urban?

Razbojnik se trgao kao ošinut bičem.

Holidej je nastavio. — Dajem ti poslednju šansu: priznaj sada pred gospodicom Kejn da je Urban ubica njenog oca.

— Govorite — naredila je Ines, potpuno izmenjenim tonom.

— Ja s tom stvari nemam ništa — izvlačio se razbojnik.

— To znam, a sada odgovori na moje pitanje.

Džordžijancu je bilo jasno da Horn očajnički traži izlaz iz ove situacije i hoće da dobije u vreminu.

— Čuo sam da je Urban ubio rančera omaškom, jer je bio mrak na drumu — najzad je procedio.

— A koga je to trebalo da ustreli?

— To ne znam.

Holidej je bio spreman da poveruje, jer po onome što mu je Francuz ispričao, moglo bi da bude i istina.

— U redu, prihvatam da si ovog puta rekao istinu. Osim toga, Urban će već otvoriti usta pre nego što ga obese.

Razbojniku je bilo važno da izvuče odavde živu glavu.

— Pominjali ste nekakvu šansu, Holidej, ako budem odgovorio. Ja sam odgovorio, a šta je sa šansom?

— Polako, polako amigo, nismo još dotle stigli. Hteo bih još nešto da saznam od tebe.

Zločinca je podišla jeza.

— Šta još hoćete?

— Na primer, zbog čega ste hteli da smaknete šerifa?

Razbojnikovo lice je buknuo. Stari gnev ga je ponovo obuzeo.

— Sad mi je dosta, Holidej! Vi konačno niste moj sudija.

— Dakle, hoćeš li govoriti ili ne? Keckareva hladnoća i odlučnost materale su razbojnika da se trgne.

— Priznajem, hteli smo — nevoljno je odgovorio Horn. — Međutim, ja nisam bio čovek koji je trebalo da ga likvidira.

— Shvátam, to je trebalo da učine ona dva momka na krovu salona.

— Da, oni su nameravali da ga likvidiraju.

— Još uvek mi nisi odgovorio na

pitanje zbog čega je Ben Heli trebalo da umre?

Horn je uvideo da izvrđavanje nema svrhe. Odlučio je da nešto izvuče iz svega ovog.

— Dok, ja ću vam što-šta ispričati, ali u tom slučaju moramo igrati otvorenih karata. Šta će biti sa mnom?

Ovo pitanje veoma je teško palo slavljujubivom razbojniku. Čak nije mogao da se seti da je ikada ikome takvo pitanje postavio?

Holidej se nasmejao.

— Meni zaista nije potrebno da prihvatim ovu prijavu pogodbu. Međutim, obilazni razgovor mi je glup. Čuj me, Horn: obećao sam ti šansu, a ja uvek držim reč. Možeš slobodno da odmagliš ako mi sve budeš rekao u prisustvu gospođice Kejn. Možeš da ideš, samo ne u El Paso.

To je bilo više, mnogo više od onoga što je razbojnik očekivao. Bez ikakvog ustručavanja uvalio je svog partnera u velike nevolje. Kazao je prilično, gotovo sve. Nije jedino govorio o svojoj ulozi u svemu tome.

Kada je okončao, neko vreme je u sobi vladao tajac.

Ines je pogledala Horna sa gnušanjem.

— Vi zaista hoćete ovog luneža da pustite ga odmagli, mister Holidej?

— Mora to da učini. Dao je reč, časnu reč! A Holidej ne krši zadatu reč.

Džordžijanac je dao devojci znak, a onda se obratio Hornu.

— Ustaj!

Razbojnik je ustao iz stolice pozdravno gledajući Holideja.

— Skini opasač, ali ne gubi iz vida da ako učiniš jedan jedini nezgodan pokret, bićeš na mestu mrtav.

Ubica iz Kalifornije je bez reči poslušao.

— Sad hajde, amigo, na Kejn ranču si dovoljno dugo igrao časnog proscia. Dobićeš tvog divnog ždrepa. Treba da budeš srećan što imaš takvog konja. Šerifu iz El Pasa bi možda moglo pasti na pamet da te sledi. No, sve dok imaš ovu rasnu životinju, neće te uhvatiti.

Zločinac je škrgutao zubima, ali nije odgovorio. Džordžijanac ga je gurao ispred sebe uperenim „koltom“ preko dvorišta.

Preko, ispred kaubojske kuće, bilo se okupilo nekoliko kaubojja kraj male vatre. Holidej im je doviknuo.

— Momci, u koralu stoji jedan rasni ždrebac! Osedlajte ga i dovedite ovamo.

Kauboji su se smesta okrenuli i pošli po konja. Samo nekoliko minuta kasnije doveli su ga osedlanog.

Horn se vinuo na leđa rasne životinje. Holidej je vratio „kolt“ u futoru.

— Misli na ono što sam ti rekao. Jaši na sever ili jug, istok ili zapad, ali se nikada ne vraćaj u El Paso.

Zločinac iz Kalifornije je zategao uzde. Lice mu je bilo blede i ljutito.

— U redu. Dok, odjahaću, ali se nadam da ćemo se jednom ponovo videti.

Podbo je konja, odjurio kroz dvorište, a onda elegantnim skokom preskočio ogradu

•

Kada se Holidej vratio u dnevnu sobu, Ines je sedela snuždena u naslonjači. Ne podižući glavu, upitala je:

— Zašto ste dozvolili tom razbojniku da ode, mister Holidej? U drugom gradu će činiti nova nedela.

Džordžijanac je seo na prozor i zagledao se u zvezdanu noć.

— Bilo bi teško dokazati ma šta protiv njega.

Ines je s nevericom odmahнула glavom.

— Kakvi su to zakoni? Možda će odjahati u Isletu, ili negde drugde, gde će ubijati i varati.

— Neće on jahati u Isletu, nego u El Paso.

— U El Paso, kažete? Otkud vam ta ideja.

— Razbojnici Hornovog kova su ludo smeli i čvrsti momci. On neće odustati. Okupiće prijatelje i čekaće svoju šansu.

— Kako ćemo sad, mister Holidej? Moram s vama da odjašem u grad, da svedočim protiv razbojnika.

— Na to Horn samo i čeka. Vi ste jedini svedok. Sa mnom neće izaći brzo na kraj, ali će pokušati vas da skloni s puta.

— Šta govorite, mister Holidej? Neće se valjda drznuti da napadne jednu ženu.

— Taj čovek neće oklevati ni da ubije ako treba, no umirite se. On ovamo uopšte neće doći.

Ines je pokrila lice šakama i zajecala.

Muška ruka nežno ju je dotakla po ramenu.

— Ne morate se ničega bojati, gospođice. Ništa vam se neće dogoditi, ako me budete slušali.

— Šta da radim?

— Pozovite nekolicinu vaših kauboj, jer bih hteo da govorim sa njima.

— Pozvaću momke. Učinite ono što smatrate najboljim.

Holidej je ostao sam u sobi. Mašio se za flašu i natočio sebi piće. Samo što je ispio, u sobu je ušlo nekoliko kauboj.

Džordžijanac ih je odmerio jednog po jednog i zaključio da je stari rančer imao oštre oči prilikom izbora svojih ljudi. Bila su to gruba, ali časna lica.

— Gospođica Ines je govorila sa vama, ljudi.

— Jeste — uzvratio je krupan čovek crne brade po imenu Blek. — Nije nam rekla samo o čemu se radi.

— Ja ću vam to reći. Videli ste onog momka koji je malopre izjahao iz dvorišta. Moguće je da će se ponovo vratiti ovamo.

— Šta traži ovde? — upitao je Blek.

— Možda nešto od gospođice Ines.

— Šta? — uzviknuli su svi u jedan glas i sevnuli očima.

— Da ne dužim, ljudi — nastavio je Holidej. — teško je poverovati da bi taj lupež smeo još jednom da se pojavi na vašem imanju, ali s tim treba računati.

— Šta treba da činimo? — pitao je Blek.

— Ništa drugo nego da dobro pazite na gospođicu Kejn. Neka ne izlazi iz dvorišta. Podelite se tako, da uvek nekoliko ljudi ostane na ranču. Ukoliko bi se ipak čovek sa belim sombrerom pojavio, pucajte na njega kao na zecu.

Kauboj Blek se okrenuo ostalim ljudima i upitno ih pogledao. Pošto su svi do jednog klimnuli glavom, obećao je Holideju:

— Možete se osloniti na nas, mister. U ovo dvorište neće ući ni jedan sombrero.

— Mislim da smo sve raščistili. Doviđenja, gospođo!

Pritom je ustao, dočimao obod svog crnog bešira i izašao.

VI

Bilo je dva sata po ponoći kada je glavnom ulicom El Pasa odjeknuo topot kopita. Jahač je skrenuo odmah iza saluna „Granica” u bočnu uličicu i zaustavio konja pred kapijom. Skočio je iz sedla i nogom otvorio vrata. Nije imao vremena ni da rasedla konja, ostavio ga je usred dvorišta i u dva koraka bio na sporednom ulazu saluna. Energично je zalupao pesnicom u vrata, tako da je cela kuća odjeknula.

Bil Okland je skočio iz postelje, uzeo „kolt” koji mu se nalazio na dohvrat ruke i prišunjavao se vratima.

— Ko je to? — upitao je prigušenim glasom.

— Ja, Gats — čuo se zadihani odgovor.

— Prokletstvo, jesi li poludeo? Zašto dižeš toliku galamu?

— Hajde, otvaraj, odmah ćeš i ti biti sasvim budan.

Okland je poslušao otvorio vrata.

— Šta se dogodilo, zaboga?

— Upali svetlost i donesi da nešto popijemo. I tebi će prijati.

Vlasnika saluna je obuzela zla slutnja. Pošao je napred u pomoćnu prostoriju i upalio lampu, a onda je iz ormara uzeo flašu i dve čaše. Gats je dokopao flašu i nakrenuo.

Bil Okland ga je posmatrao, a onda je odjednom razrogačio oči.

— Sto mu gromova, gde je tvoj „kolt”?

Zločinac iz Kalifornije je žestoko opsovao.

— Pusti sada „kolt”, radi se o tvojoj glavi.

— O čemu? — jeknuo je Okland, ne verujući sopstvenim ušima.

Ako nećeš baš tačno da saznaš, radi se o konopcu koji će ti jednog od narednih dana biti stavljen na vrat.

Krčmaru samo što oči nisu ispale iz duplji. Uzbudeno je disao i gledao Horna kako bi se uverio da ovaj ne zbija šale. Onda je udario pesnicom o sto.

— Govori konačno što se dogodilo!

— Hoću, ne brini. Eto, imao sam posetu na svom budućem ranču.

— Posetu?

— Da, Doka Holideja.

— Šta...?

— Nemoj da se iščuđavaš. Nema mnogo vremena. Sve ću ti ispričati.

Ono što je krčmar posle toga čuo bilo je zastrašujuće. Činilo mu se da mu kolena omekšavaju, da ga noge više ne drže. Morao je da sedne. Lice mu je bilo bledo kao kreč.

— Sad je sve gotovo.

— Tako nekako — potvrdio je Horn.

Sada je krčmar dokopao flašu i iskapio je do dna.

— Šta da činimo, Gats?

— Da se borimo ili bežimo. Trećeg rešenja nema.

— Moramo razumno da govorimo, Gats. Konačno, u pitanju su samo dvojica sa kojima treba srediti račune.

— Da, samo dvojica, ali nam to do sada nije pošlo za rukom.

— Znam, u prvu si, ali nećeš valjda već da odustaješ?

Zločinac iz Kalifornije se isprasio.

— Da sam to hteo, u ovom trenutku bih se sigurno već nalazio u Meksiku.

— Prvo i prvo — predložio je Bil Okland — treba nahuškati Urbana na njega.

Na to je Horn uz put mislio, međutim, postojao je jedan ozbiljan problem gde je Holidej?

To pitanje je Okland i postavio.

— Znaš li gde li se sada nalazi ono njuškalo?

Razbojnik je slegnuo ramenima

— Možda još na ranču, a možda je pošao ovamo u grad.

— Znači, Urban treba odmah da krene?

— Slažem se potpuno.

Krčmar je ustao sa stolice i nervozno prošetao gore dole.

— Treba da sprečimo da Holidej razgovara sa šerifom. Idem da probudim Urbana.

Oklandov rođak spavao je u potkrovlju saluna. Kada ga je Bil grubo prodrmao, skočio je kao izbačen oprugom.

— Hajde, spremaj se! Treba za deset minuta da jašeš.

Okland se vratio u pomoćnu sobu i zatvorio vrata za sobom.

— Nipošto ne treba da sazna druge stvari — rekao je prigušeno i pokazao palcem na gore.

Horn je potvrdno klimnuo glavom. U to je stigao Džim Urban. Bio je zbunjen i dremljiv. Kao da je slutio šta mu predstoji.

— Džime, sedi i natoči sebi čašu pica — ponudio ga je Okland.

Urban je uzeo čašu, a onda se srušio na stolicu. Krčmar mu je natočio pice.

Ograničeni Džim je samo dotakao čašu i užarena pogleda upiljio u svog rođaka.

— Bil, šta se dogodilo?

— Strašna stvar. Džim. Da nije tako, ne bismo te usred noći dizali iz postelje.

— O čemu se radi, Bil?

— Dok Holidej zna da si ustrelio rančera.

Za Džima Urbana su ove reči bile isto što i smrtna presuda iz usta sudije. Sva boja mu je nestala s lica. Bio je gotovo prozračen.

— Otkud to? — promućao je. — Kakve veze Holidej ima s tim? Odakle je mogao da sazna?

— Ne znamo — rekao je Oklend.

U Urbanovoj glavi se tog trenutka rodila sumnja koju nije mogao odagnati: da možda ova dvojica neće da ga žrtvuju da bi spasili svoje kože? Prazne oči ubice su živnule. Lagano je ustao i pošao unazad prema vratima.

— Obratili ste se na pogrešnu adresu. Neću dozvoliti da mene obese, kako biste vi mogli mirno da uživate.

Krčmar i Horn su se začuđeno pogledali.

— Jesi li pijan? — upitao je Oklend.

— Nisam pijan! — vikao je Urban. — Već te dugo poznajem, bedni đavole! I sopstvenog brata bi poslao na klanicu.

Krčmar se u dva koraka stvorio kraj Urbana. Udario ga je svom žestinom pesnicom u bradu. Ovaj se skljkao na pod.

— Nadajmo se da tu budalu nisi usmrtio — rekao je Gats grubo.

— Odmah će se osvestiti — umirio ga je Okland.

— Zaista, nije potrajalo dugo, a Urban je otvorio oči. Trebalo mu je nekoliko trenutaka da shvati šta se dogodilo. Okland mu se obratio.

— Čuj me dobro, momče! Ako hoćeš, možeš da se vratiš u postelju. Možeš čak da ležiš nekoliko dana, ali ne duže, jer doći će po tebe. Čuj još nešto! Nemam pojma odakle Holidej zna da si ubio rančera, no činjenica je da zna. Gats je bio na ranču pokojnog Kejna i čuo kad je Holidej govorio sa Ines. Isto tako ne znamo gde se sada nalazi taj prokleti revolveraš. Međutim, postoje samo dve mogućnosti:

ili je još uvek na tom ranču ili je krenuo ovamo. Treba li još nešto da ti kažem?

— Ne, to je dovoljno. Ako je tako, ostaje mi samo jedna mogućnost za spas, a to je bekstvo.

Okland je nabrao obrve i ispod oka pogledao zločinca iz Kalifornije. Sa ovakvom reakcijom nisu računali.

— Za to je prekasno, momče. Postoji samo jedan put da zauvek središ tu stvar, a to je da ga ustreliš, Džim. Na drumu prema ranču ima nekoliko zgodnih mesta gde možeš da se prikriješ. Jedan metak i problem je rešen.

Urban je ustao sa stolice. — U redu, ali šta posle? Ona ženska sada sve zna.

Okland se izveštačeno nasmejavao.

— S tom ženom ćemo uvek izaći na kraj. Ti samo sredi Holideja, a ostalo je moja briga.

Džim Urban nije baš bio uveren da će sve ići kao podmazano. Ipak, morao je da pokuša da likvidira Holideja.

Bez pozdrava je napustio sobu i otišao u dvorište. Osedlao je svog konja i izjahao u noć.

*

Dok Holidej se udaljio samo nekoliko milja od ranča, a onda skrenuo nekoliko milja prema udolici. Tu je nameravao da ostane do zora u određenog razlega. Želeo je da nađe Hornove tragove. Iako je bio gotovo siguran da je razbojnik odjahao u El Paso, hteo je još da se u to uveri. Osim toga, postojao je i drugi razlog. Ako je zločinac otišao u El Paso, više nego sigurno da će mu postaviti zasedu. Po da-

nu je bilo daleko lakše otkriti prikrivenog neprijatelja.

Sati su prolazili. Na istoku se pojavila prva bleđa svetlost novog dana. Holidej je ustao i otišao po svog konja. Pričvrstio mu je sedlo, a onda izjahao na drum.

Tragove razbojnika je bilo lako otkriti. Zdrebac je u žestokom galopu grabio napred, tako da su mu se kopita duboko zarivala u tle. Džordžijanac je nekoliko milja sledio ove tragove, a onda ponovo skrenuo s puta. Uverio se da je Horn odjahao nazad u El Paso.

Bio je siguran da ga pritajeni neprijatelj negde vreba. Zbog toga je sporo napredovao. Često je prelazio na drugu stranu drumu, jer je i tamo mogao da sedi skriveni strelac. Bio je oprezan, jer mu je instinkt govorio da ga neprijatelj čeka.

Onda se sve odigralo tako munjevito, da zamalo nije postao žrtva razbojnika Urbana. Samo što je projahao kroz jednu udoljicu, kada je začuo rzanje konja. Rzanjem je odgovorio i njegov konj. Džordžijanac je već hteo da okrene konja i uzmakne, kada je odjeknuo prvi pucanj. Metak mu je prozviđao pored same glave. Holidej je pao iz sedla. Na rastojanju od nekih trideset jardi doista se nalazio strelac u zasedi. Videvši Holideja kako pada, trijumfalno je uzviknuo.

— Ovo će ti presesti, momče — promrskao je Dok sebi u bradu, a zatim se oprezno povikao nekoliko jardi iza obronka. Bio je zaklonjen iza visoke trave.

Kada je pucanj odjeknuo, iznajmljeni konj je bezglavo pobegao.

Kockar nije žurio, znajući da momak neće ostati važno da kleči u zaklonu na drugoj strani. Nije se prevario u računu.

Razbojnik je smatrao da je njegov prvi metak bio ubitačan. Verovao je to već i po načinu na koji je Holidej pao iz sedla.

— Baš dobro, momče — mrmljao je Holidej. — Na taj način ću te uhvatiti živog, jer si mi potreban.

Naravno, Džordžijanac je poznao Urbana.

Džim je krenuo sa svog mesta, siguran u uspeh svog poduhvata. Držao je pušku pod pazuhom, a cev oborenu ka zemlji.

U međuvremenu je stigao tako blizu, da ga je Holidej mogao jednim metkom izbaciti iz čizama. To nije želeo. Način na koji se pojavio pred strelcem iz zasede bio je tipičan za njega, pustolova, Džona Holideja. Stvorio se tu kao da je iz zemlje iznikao, bez oružja.

Urban je zastao kao ukopan, nesposoban da mrdne prstom.

— Baci oružje, razbojniče! — naredio je Džordžijanac držeći ruke prekrštene na grudima.

Ubica je prigušeno kriknuo. U suštini je bio kukavica. Ubica iz zasede, koji je u svakoj drugoj situaciji predavao oružje.

Sada ga je obuzela jedina jedina užasna misao: na kraju ovog puta nalaze se vešala. S hrabrošću očajnika podigao je pušku i povukao obarač. Pucanj je zagrmeo.

Holidej se u poslednjem trenutku bacio ustranu. Još u istom trenutku, u padu, Dokov revolver je bljunuo usijano, ubistveno olovo.

Urbanove ruke su se otvorile i puška je pala na tle. On je ostao da stoji iako je osetio žestok udarac u grudi. Međutim, bola nije bilo. Samo grmljavina u ušima. Nije ni osetio kako mu kolena popuštaju i lagano pada kao trula greda. Jedino je opazio da omraženog Holideja ne vidi više. Nestao je kao

izbrisan. Nad njim se prostiralo beskrajno plavetnilo.

Onda se omraženi protivnik ponovo pojavio. Stajao je iznad njega, preteći i opasan.

— Holidej.

Džordžijanac je kleknuo pored njega i otkopčao mu košulju da bi je odmah zatim ponovo zatvorio. Tu više pomoći nije bilo.

— Zbog čega si ustrelio rančera Kejna?

— Od mene nećeš izvući ni reč, bedno pseto! — zakrkljao je Džim.

— Onda to zadrži za sebe, razbojniče. Ipak ću se pobrinuti da te obese makar i mrtvog.

Na samrtnikovom licu ogledao se užas.

— Reći ću vam — promućao je.

— Onda govori.

— Trebalo je da likvidiramo glasnika koji je krenuo za Vičitu. Pogrešio sam. Ubio pogrešnog... Bil je hteo... — prekinuo je u pola rečenice. Čulo se krkljanje, a onda mu je glava klonula u stranu.

Ubica Džim Urban je bio mrtav.

VII

U podne je u glavnoj ulici El Pasa bilo živo kao uvek. Kola su stajala pred trgovinama i na njih su pomoćnici tovarili robu. Lake dvokolice kotrljale su se kroz prašinu ulice. Poštanska kočija iz Islete stajala je pred stanicom. Vozači su menjali konje.

Svakodneveni prizor! Ipak u vazduhu ovog grada lebdele je nešto što je građane pritiskivalo kao mora. Iz saluna je dopirala galama. Danima se ipak nije pilo tako žestoko kao ranije.

Odjednom je zavládala tišina kao na groblju. Jedan jahač je upravo skrenuo u glavnu ulicu, vodeći za

sobom drugog konja. Bio je to Dok Holidej. Nije, međutim, Džordžijanac privukao njihovu pažnju, nego mrtvac koji je ležao preko sedla. Džim Urban, rođak bogatog Bila Oklanda. Šta je to za mir u njihovom gradu značilo, svima je bilo jasno. No, zar je u El Pasu uopšte moglo biti mira? Mir je po svoj prilici sahranjen poslednjih dana i evo sada je taj prokleti revolveraš vodio novu žrtvu.

U El Pasu do tada niko nije mario Džima Urbana, čoveka sa pacovskim licem. Pripadao je Bilu Oklandu — razlog više za mržnju.

Sada se to odjednom izmenilo. Omraženi Urban je bio mrtav, a jahač koji ga je vodio zvao se Dok Holidej.

Džordžijanac je stao ispred šerifove kancelarije i skliznuo iz sedla. Prebacio je uzde oba konja preko prečke. Šerif je čuo topot kopita i pojavio se na ulazu.

— Rekao sam vam da napustite grad, Dok. Prokletstvo, ko je taj mrtvac?

— Ubica — glasio je kratak odgovor.

— Ubica? Rekoste: ubica? — progovorio je čuvar zakona začuđeno. — Ja vidim da je on ubijen. Gde ste našli leš? Zna li ko ga je ubio?

— Ja sam ga ustrelio.

Ben Heli je zinuo u čudu, kao uostalom još nekolicina građana koji su se u međuvremenu našli pred kancelarijom.

— Zbog čega ste ustrelili ovog čoveka? — upitao je Heli sa uzdržanim besom.

— Zbog toga, što je on to isto nameravao sa mnom. Dakle, u samoodbrani.

— Možete li to da dokažete?

— Tvrdim da je to istina. Dru-
gih dokaza nemam.

Ljudi na ulici su se zgledali odmahujući glavom.

Šerif je zabacio šešir na potiljak, zazirući od raspleta situacije.

— Vi, dakle, ne možete da dokažete to što tvrdite?

— Ne, rekao sam vam već da nemam drugih dokaza.

Ben Heli je progutao pljuvačku. Odakle sad da počne?

— Pomenuli ste da je on ubica.

— Jesam.

— A koga je to on ubio?

— Ubio je rančera Tarosa Kejna.

Ovo je bila prava eksplozija. Ljudi su iznenađeno piljili u mrtvaca.

Za to vreme šerif se preznojavao i po stoti put proklinjao čas kada je došao u Vičitu.

— Dakle, on je ubio rančera. Imate li dokaza za to? Ovaj čovek, konačno, ne može više da govori.

— I ne mora, drugi će govoriti.

— Ko to, ako smem pitati?

Holidej je pogledao čuvara zakona od pete do glave, a onda rekao gotovo šapatom:

— Ovo što ću reći nije za svačije uši.

— Udite u kancelariju — rekao je mrgodno i okrenuo se.

Holidej je pošao za njim. Nekoliko građana je negodovalo, ali su se ipak vrata ispred njihovih noseva zatvorila.

Sada je Holidej bio sam sa šerifom.

— Ja ću sa prvom kočijom ujutro napustiti grad, mister Heli. Sit sam da svoju glavu rizikujem zbog vas.

Šerif je zaustio da progovori, ali mu Džordžijanac za to nije dao priliku.

— Čekajte, nisam završio. Pobri-
nite se da razbojnici ne ubiju gos-
podicu Ines. Ona, naime, zna ko je
ubio njenog oca, a zna još mnogo
šta. Sada vam više nije potreb-

no da me terate iz grada, šerife. Obavestio sam vas da odlazim sutra u pet ujutro.

Rekavši to, okrenuo se i bez pozdrava napustio kancelariju.

*

Dan se bližio kraju i prve senke mraka nadnele su se nad grad na velikoj reci.

Šerif je bio sam u svojoj kancelariji. Popodne je proveo na prozoru, motreći na salun. Jedino što je uspeo da otkrije bila su ona dva tipa na prozoru, koji su opet sa svoje strane motrili na šerifsku kancelariju. Benu Heliju nije promaklo da to nisu Okland i Horn. Znači, razbojnici su doveli pojačanje. On, međutim, šerif u El Pasu, nije imao ni jednog čoveka uz sebe.

Noć se već spustila nad grad, pa je bilo besmisleno dalje čamiti na prozoru. Heli je ustao i upalio lampu. Onda se spustio na klupu i stavio ruke pod glavu.

Ležao je tako jedan sat, a onda se čulo kucanje na vratima.

Gats Horn je stajao na pragu. Lice mu je bilo izobličeno od poruge. Zalupio je nogom vrata i izvukao „kolt“.

— Dâkle, šerife iz El Pasa, kako se osećaš sada u sopstvenoj koži kada znaš da tvoja spasonosna senka ujutro rano napušta grad?

Prokletstvo, kako je ovaj lupez saznao da Holidej odlazi, proletelo je Heliju kroz glavu. Sigurno je neko prisluškivao. Međutim, nije ništa rekao, ostao je da leži nepomično.

— Vraška stvar, zar ne? — postavio je razbojnik cinično. — U El Pasu izgleda niko nije spreman da

za velikog šerifa Bena Helija izvučete „kolt“ iz futrole. Šta da činimo s tobom policajče? Mogao bih te prosto ustreliti, niko ne bi pravio pitanje. To, međutim, Gatsu Hornu ne čini zadovoljstvo. Nešto bolje mi je palo na pamet. Sutra ujutro u šest sati srešćemo se na kraju glavne ulice, tamo gde skreće za Isletu. Tu tvoju zvezdu možeš da ostaviš ovde, jer se radi o dvoboju revolverima. — Gats se glasno nasmejao. — Do viđenja šerife.

Ben Heli je seo na stolicu iza pišaćeg stola. Počela je najteža noć u njegovom životu. Sati su prolazili. Sat pred ponoć je odjednom ustao, stavio opasač i šešir i krenuo napolje. Napustio je kancelariju, išao stotinu jardi niz glavnu ulicu i ušao u salun Rio. Za šankom su stajala još samo dva pijana kaubojâ.

— Da li je Dok Holidej u svojoj sobi?

Krčmar je potvrdio i pokazao palcem nagore.

— Druga vrata desno.

Šerif se popeo uz stepenice i pokušao na druga vrata desno.

— Uдите — čulo se iz sobe.

Heli je ušao i ugledao uperenu cev revolvera.

— A, to ste vi! — zaključio je Holidej s dosadom i odložio oružje.

Na stolu je gorela mala lampa i ispunjavala sobu bledom svetlošću.

— Dok, Gats Horn me je izazvao na dvoboj sutra ujutro u šest na okuci gde put skreće za Isletu.

— Šta me se to tiče, šerife?

— Biće to nepravedna borba, Dok. On neće biti sam. — Reči koje je zatim Ben Heli izgovorio pale su mu beskrajno teško: — Hoćete li da mi pomognete?

— To je vaša, a ne moja bitka, šerife. U pet ujutro odlazim odav-

de — odgovorio je Džordžijanac leđeno. — A sada, pustite me da spavam.

Ben Heli je bez reči izašao iz sobe.

*

Dva minuta pre šest, šerif iz El Pasa je zalupio vrata svoje kancelarije i krenuo ukočenih koraka preko glavne ulice. Na severnom kraju ulice stajao je ubica iz Kalifornije, raskoračen. Zraci izlazećeg sunca prelamali su se i odbijali od srebrnog veza na njegovom boleru i goreli na njegovim zlatnim mamuzama.

Šerif je zastao na dvadeset jardi ispred njega,

— Jesi li napisao testament, Ben Heli? — upitao je Horn podrugljivo.

— Počinji, razbojnice! — glasio je šerifov odgovor.

— Neka ti bude, amigo.

U tom trenutku odjeknuo je prvi pucanj, a da učesnici dvoboja još nisu izvukli oružje.

U glavnoj ulici nastao je pravi pakao. Iz kolibe je posrćući izašao Bil Okland, a zatim se posle tri koraka srućio na zemlju. Zločinac iz Kalifornije se bacio na zemlju i nanišanio na Helija. Međutim, jedan odlučan glas ga je zadržao na mestu.

— Oyde sam, Horne!

Razbojnik je okrenuo glavu. Kraj srušenog zida stajao je Džordžijanac, a njegov „kolt” bljuvao je vatru, ali ne na Horna. Na suprotnoj strani ulice dva čoveka kriknula su kao zveri. Tom i Rasti Senter su završili svoje zločinačke živote.

Horn se pribrao. Nanišanio je na Holideja.

Jedan jedini metak iz niklovanog „kolta” ugasio je prljavi život Gatsa Horna.

Ben Heli je piljio u kockara kao u avet, nesposoban da proslovi jednu jedinu reč.

Džordžijanac je napunio „kolt” i pošao niz ulicu gipkim koracima.

Jedan čas kasnije odjahao je glavnom ulicom koja se na izlazu iz grada pretvarala u prašnjav drum. Grupa čutljivih građana pratila ga je pogledom sve dok nije nestao na horizontu.

VIII

Dan kasnije prerijom je jahao čovek odeven elegantno kao da je malopre toga šetao nekom od mondenkih ulica Sent Luisa ili Nju Orleansa. Njegovo odelo, sastavljeno od tamnog kariranog sakoa i pantalona svetlogolubije boje, bilo je samo malo naborano iako je noć proveo u usputnoj drumskoj krčmi, a kalifornija šesir sa ravnim temenom bio je čist i glatkih linija, isto kao i njegova bela košulja i kravata boje crvenog vina. Sve u svemu taj čovek, niko drugi nego Dok Holidej, ostavljao je utisak džentlmena koji je pošao da jašući provede čas ili dva dosadne dokolice.

Jahao je lagano ne žureći konja koji je kaskao prerijom prošaranom tu i tamo razbacanim vulkanskim stenama i retkim drvećem sa lišćem klonulim od dugotrajne suše. Dan je bio vedar, ali ne previše vruć i Dok je nameravao da jaše sve dok ne naiđe na veće naselje za koje mu je krčmar objasnio da se nalazi u pravcu kojim je jahao. Jahao je ne znajući da je iznenada postao predmet pažnje čoveka koji ga je sa udaljenosti od oko jedne

milje, skriven između gromada stena, pažljivo pratio pogledom.

Pažnju tog čoveka Holidej je privukao iznenađeno, u trenutku kada je skriveni posmatrač htio da u džep košulje stavi svežanj novčanica prethodno izvađenih iz novčanika od fine mrke kože. Novčanik je sada ležao nedaleko od leša položenog u plitko iskopan još nezatrtan grob.

— Prokletstvo! Izgleda da ovaj policijski pas nije bio sam. — Zamirio je i dlanom zaklonio oči od sunca da bi bolje video. — Suviše je daleko da bih mogao da razaberem o kakvom se čoveku radi. No, svejedno, Marfi Mak Lin nikada ne ostaje dugo tamo gde je vruće.

Vratio je u korice nož kojim je kopao grob i požurio prema svom konju. U jednom skoku našao se u sedlu i ostavljajući za sobom nesa hranjenu žrtvu, poterao je konja između stena ka skupinama kamenih gromada između kojih je ubrzo nestao.

Tako je izmakao očima Doka Holideja koji je desetak minuta kasnije stigao do mesta događaja. Ugledavši plitko iskopan grob i leš u njemu, Dok je zategao uzde i obazrivo osmotrio okolinu. Tek kada se uverio da je ubica, ili onaj ko je grob iskopao, umakao sa mesta zločina odlučio se da pride.

U plitkom grobu ugledao je mlađeg čoveka mrtvački bledog lica u odelu kakvo su obično nosili trgovački putnici. Košulja na prsima je bila krvava i letimičnim pogledom Dok je video da je ubijeni pogoden na dva mesta. Rada radi opipao mu je puls, ali bez rezultata. Srećo tog čoveka davno je prestalo da kuca.

Zapitao se šta da radi. Naselje je, verovatno, bilo blizu i po pravilu trebalo je leš predati šerifu, ali po-

stavljalo se pitanje da li je tamo postojao šerif a sem toga nositi leš na konju ispred sebe nije bila ni malo priyatna stvar. Ubijeni je, dakle, morao ostati tu gde je. Rukama je zatrpao grob i preko mekane zemlje navaljao nekoliko krupnih komada stene, a onda sa malo vode iz čuturice oprao ruke. Tek kada je već bio spreman da pođe osvrnuo se po navici oko sebe i primetio kožni novčanik. Otvorivši ga ugledao je legitimaciju sa slikom. Zagledao je pažljivije dokument i ozbiljno digao obrve. Ubijeni je bio agent Pinkertonove detektivske agencije. Nedaleko od novčanika našao je i kartu iz paketa za poker i Dok je odmah utvrdio da je obeležena. Neko je tu izgubio keca pika i to, po svoj prilici, ubica, jer nije bilo mnogo verovatno da je detektiv Pinkertonove agencije igrao obeleženim kartama. Ubica je, dakle, bio i kockar!

Stavio je kartu i legitimaciju u džep i poterao konja ka stenovitim gromadama. Posle pola časa na prostranoj visoravni ugledao je krovove udaljenih kuća.

Skupina posivelih trošnih drvenih kuća nosila je ponosno ime Fort Morgan. Ukupno je bilo dvadeset i sedam zgrada, dva saluna, tri trgovine i jedna šerifska kancelarija. Naravno, tu je bila i neizbežna široka glavna ulica. Fort Morgan je nekada bio vojno utvrđenje, pa je tako bio ograđen drvenim zidom.

Mesni šerif se zvao Pat O'Nil. Bio je to umoran star čovek, lica unakaženog ožiljcima od velikih boginja. Već dugi niz godina nosio je zvezdu zakona, ali mu taj posao ni-

je teško padao, jer je dane provodio ljuljajući se u stolici i pušeci. Predveče bi se obično povlačio u „Sims” salun — staru zadimljenu krčmu, gde se igrao poker i pričavalo ono što se desilo u gradu i pokrajini. To nisu bile zanimljive ni uzbudljive priče jer, istini za volju, u Fort Morganu se ništa nije ni događalo. Sunce je izlazilo i zalazilo, obasjavajući prašnjave krovove.

Toga dana sunce je zaslepilo olovnosive oči čoveka koji je iz pravca juga grabio prema gradu. Bio je to Marfi Mak Lin, ubica.

Pat O'Nil je primetio jahača, ali nije slutio kakve mu nevolje ovaj stranac donosi. I Vil Sims je video jahača. Sedeo je ispred vrata svog saluna, jer u toku dana nije bilo gostiju. Ustao je iz stolice tek onda kada je stranac vezao svog konja za prečku.

Zločinac iz Teksasa je prvo osmotrio ulicu, pa tek onda zakoračio na stepenice.

— Jeste li samo u prolazu? — upitao je Sims, ljubazno trljajući ruke.

Mak Lin je palcem zabacio beli šešir na potiljak i obrisao čelo. Bilo je podne i veoma sparno. Na pašnjacima Kolorada se trava osušila, a korita potoka bila su prazna.

Ipak, nije samo žega bila u pitanju. Mak Lin je imao još jedan razlog da se znoji. Verovao je da mu je jedan čovek za petama, ali nije znao ko je. Zbog toga je rešio da ostane u Fort Morganu sve dotle dok to ne sazna.

— Ostaću ovde neko vreme.

Ponovo je pogledao niz ulicu, a onda izvukao iz džepa pribor za pušenje i savio cigaretu. Iz razmišljanja ga je trgao krčmarev glas.

— Očekujete li nekog?

Teksašanin se okrenuo.

— Kako vam je to palo na pamet?

Sims se samouvereno smeškao.

— Ako neki čovek stigne u grad i odmah stalno gleda niz ulicu...

— Šta onda? — promrsio je Marfi.

Krčmar je slegnuo ramenima. Više nije bio tako samouveren. Uplašilo ga je neprijatno lice stranca.

— Ništa, ništa — uzvratilo je i sam pogledao niz ulicu.

— U tom slučaju ne morate baš da govorite gluposti — brecnuo se Mak Lin i vešto ubio muvu koja mu je sletela na bedro.

U tom trenutku je na suprotnoj strani ulice šerif ustao iz svoje naslonjače. Želeo je da malo bolje osmotri stranca, tim pre što je u ovaj grad rétko ko nailazio. Ukočenim koracima prešao je ulicu i stao pred Mak Lina.

— Šta tražite u našem gradu?

Zločinac iz Teksasa bio je za glavu viši od čuvara zakona. Odmerio ga je prezrivo.

— Voleo bih da znam šta vas se to tiče?

O'Nil je ljutito huknuo.

— Vi sebi mnogo dozvoljavate, čoveče. Ja sam šerif.

— Pa šta?

— Treba da odgovarate na moja pitanja!

Zločinac se grohotom nasmejao.

Šerif je buknuo rumenilom.

— Vama je, izgleda, sunčanica udarila u glavu, stranče. Možda bi vam dobro došla jedna čašica da vas okrepí.

— Možda — uzvratilo je ubica iz Teksasa. Odjednom mu je osmeh nestao sa lica, jer je čuo topot kopita. Još uvek nije mogao da vidi jahača, jer mu je ograda zaklanja-

la vidik. Međutim, pretpostavljao je da je to čovek kojeg je video u preriji.

Marfi Mak Lin je bio u zabludi. Jahač, koji je upravo nailazio, nije bio Dok Holidej, nego Endi Parker — traper, čovek četrdesetih godina. Svratio je u ovo naselje, jer je konj počeo da mu hramlje. Možda ga sudbina nikad ne bi dovela u Fort Morgan da njegovom konju nije otpala potkovica. Traper nije mario gradove. Želeo je što pre da se vrati u planine.

Parker je bio žilav, otporan čovek, očeličen životom u planinama. Bio je to težak život, pun opasnosti i napora, ali ujedno i život slobodnog čoveka.

Lice mu je dobilo boju kamenitih planinskih obronaka, a vetar, kiša, led i sunce ostavili su na njemu neizbrisive tragove. Nosio je pohabano kožno odelo. Na čizmama nije imao mamuze, i to iz posebnih razloga. Istina, lovio je zveri u planinama i ubijao ih metkom u srce, pa ipak nije mogao životinjama da nanosi bol. Kliznuo je iz sedla ispred saluna i pomilovao životinju po grivi. Videvši šerifa pred krčmom, upitao ga je neposredno:

— Ima li kod vas u gradu kovač?

O'Nil je potvrdio.

— Da, imamo jednog kovača. Kuća mu se nalazi dole na kraju ulice.

Parker je odmah hteo da krene put kovačeve kuće, ali je uhvatio odbojan Mak Linov pogled.

Zbog čega li ovaj čovek tako pilji u njega? Nije mogao da se seti da ga je ikada video.

Ubica ga je nekoliko trenutaka gledao pravo u oči, pa tek onda postavio pitanje.

— Odakle dolazite?

— Šta vas se to tiče? — uzvratilo je lovac odsečno.

— To bih i ja voleo da znam — umešao se šerif.

Mak Lin nije reagovao na šerifovu upadnicu. Sve vreme je posmatrao Parkera, kao što zmija posmatra prerijskog zeca. Bio je čvrsto uveren da je baš njega video na pašnjaku nedaleko od grada, ili bolje rečeno, nedaleko od mesta gde je nameravao da sahrani svoju žrtvu.

Parker je poveo svog konja za uzde mrmljajući.

— Baš ima radoznalih ljudi.

— Ko je ovaj čovek? — upitao je O'Nil zamišljeno.

— Nikad ga ranije nisam video — uzvratilo je krčmar.

Ubica je ćutao. No, odjednom mu je sinula paklena ideja.

— Ako se ne varam, tog čoveka sam već negde video. Ustrelio je nekog dve milje južno od grada.

Šerif ga je podozrivo pogledao.

— Kada se to dogodilo?

Mak Lin je slegnuo ramenima.

— Ne znam tačno, možda pre dva sata.

— I to tek sada kažete?

— Šta me se to tiče? Ja nisam šerif u ovom gradu. Uostalom nije ni bilo razloga da govorim jer se ubica tek sada pojavio.

O'Nil je mrzovoljno dunuo kroz nos. Trebalo mu je vremena da se snađe.

— Možete li vi to da dokažete, čoveče?

— Šta?

— Pa to, da je ovaj čovek koji je tražio kovača nekog ubio.

— Šta to znači: dokazati? Najbolje pitajte mrtvacu, on bi mogao da vam da pravi odgovor.

— Nije loša ideja — zacerekao se krčmar zlorado, jer nije trpeo šerifa.

— Vas ništa nisam pitao — brecnuo se O'Nil.

— Mogu da govorim kad mi je volja, mister O'Nil. Vi mi to nećete propisivati. Uostalom, imate valjda važnijeg posla. Ubica vam se šeta ispred nosa.

O'Nil je progutao pljuvačku. Ni je mu se dopadalo što mu Sims stavlja zamerke na način vršenja dužnosti, a još manje što to čini pred nepoznatim čovekom.

U međuvremenu su Mak Lin i krčmar ušli u lokal. Sims je natio razbojniku punu čašu i smešeci se pružio mu preko šanka.

— Evo. Probajte, najbolji viski u gradu.

Revolveraš je nadušak ispió viski i vraćajući čašu na šank, kratko rekao:

— Još jedan.

— Taj ćete platiti.

Vil Sims nije bio tvrdica. Međutim, svaki cent mu je bio potreban da plati zakupninu za salun. Ova kuća pripadala je Hanku Vanliju, vlasniku konjušnice. Vanli je bio najbogatiji čovek u Fort Morganu. Njemu su pripadale i trgovine. Pre nekoliko godina sagradio je gradsku većnicu. Bio je vlasnik i obeju krčmi. Smatrali su ga nekrunisanim kraljem grada. Bio je mršav, star čovek. Rado je pozajmljivao novac, ne zaboravljajući da naplati svaki cent. Teško dužnicima ako nisu na vreme plaćali dugove. Sudija Regan mu je bio prijatelj i podizao je optužbu protiv svakoga, koga bi Vanli prijavio. To je krčmar znao iz spostenog iskustva. Već dva puta se našao pred sudijom, jer nije na vreme platio zakupninu.

— Ne brinite, platiću i prvi — rekao je ubica Simsu i bacio na šank novčanicu od sto dolara.

Krčmar je prevrnuo oči

— To ne mogu da vam promenim — rekao je tiho i obližnuo se.

Mak Lin je veštím pokretom vratio novac u džep govoreći:

— U ovom mestu neću dugo ostati.

Promrsio je to sebi u bradu. Ukoliko krčmar nije u stanju da mu promeni novčanicu od sto dolara onda on ovde nema šta da traži. Za njega ovde pravog posla nema.

Međutim, želeo je prvo da se slobodi čoveka za koga je bio uveren da ga goni. Istina, taj tip nije ličio na detektiva, ali ti lupeži su umeli da se preruše da bi zbunili protivnika. Poslaće ga na vešala, a onda će biti slobodan. U njegovom životu bilo je toliko nedela, da bi više nego jednom zaslužio da bude obešen.

Na žalost, nikome do tada nije uspelo da mu stavi omču na vrat. Uspevao je uvek da se izvuče, jer je bio mudriji i bistriji od mnogih koji su nosili zvezdu.

Ovog puta, međutim, za petama mu je bio neko ko je bio pametniji od njega. Naravno ne Endi Parker — bezazleni traper, nego čovek sačinjen od najtvrdeg materijala.

Dok Holidej.

IX

Šerif Fort Morgana krenuo je niz stepenice mrzovoljan, kakav je, uostalom, bio uvek kada je trebalo obaviti neki neprijatan posao. Sada je pred njim stajao jedan takav zadatak jer je trebalo saslušati a možda i uhapsiti došljaka koga je jedan drugi došljak optužio za ubistvo.

A sve to morao je da radi za bednih četrdeset dolara mesečno.

No drugog izbora nije imao. Nije

mogao da se ogлуši o optužbe ma koliko mu prvi došljak izgleda nepouzdan. Ubistvo je svuda smatrano za težak zločin pa čak i na Divljem zapadu gde su glave inače lako padale.

Zatekao je traperu u dvorištu kornjušnice. Lovac je pomagao kovaču u nameštanju potkovice i nije obratio pažnju na šerifa koji je stao pored njega sa rukom na dršci revolvera. Tek kada ga je predstavnik zakona dodirnuo levom rukom po ramenu, on se trgao i naglo okrenuo.

— Hej, zar ne vidite da me ometate! — tek tada je primetio zvezdu na šerifovim prsima i shvatio da šerif nije došao bez razloga. — Šta hoćete? — zapitao je nestrpljivo.

— Treba da podete sa mnom da date izjavu... i možda još ponešto.

— Zbog čega? — zapitao je traper ne puštajući konja.

— Osumnjičeni ste za ubistvo — rekao je šerif kratko.

Traper je pogledao kovača, a zatim bogataša Vanlija koji se u međuvremenu pojavio u dvorištu.

— Recite mi, ljudi, jeste li za šerifa u svom gradu postavili ludaka?

Vanli je odmahnuo glavom.

— Ne, nije ludak, jer bi mi u protivnom do sada već platio dugove.

— Ako čuđe neko treba da postavlja pitanja, onda sam to ja! — uzviknuo je O'Nil.

— Zabluda — primetio je bogati starac. O'Nil je dokopao Parkera za jaknu i povikao:

— Uhapšen si.

To šerif iz Fort Morgana nije trebalo da učini. Traper ga je svojim snažnim rukama odlepio od ze-

mlje tako da se šerif počeo bacati u vazduhu kao riba na suvom.

— Odmah da ste me pustili — besneo je čuvar zakona, pokušavajući uzalud da se oslobodi.

— Učiniću to kad budem, hteo, mister — uzvratio mu je lovac — ali onda pošto mi budete rekli kako ste došli na ideju da me optužite.

Šerif je morao da popusti, jer nije bio dorastao traperu.

— Reći ću vam, ali me prvo pustite.

Dobročudni traper pustio je šerisa na zemlju. Praveći važno lice, šerif je popravio košulju.

— Onaj stranac, koga ste videli pred salunom, tvrdi da ste ustrelili čoveka.

Traper se uozbiljio i pobledeo.

— Šta to govorite? Ja ustrelio nekoga?

— Tako tvrdi stranac.

Parker je pustio nogu konja.

— To ćemo odmah videti — pro-siktao je i krenuo da izađe iz kornjušnice.

— Ne, ne! Čekajte — vikao je čuvar zakona za njim. — Ne navičite nevolju na sebe.

Lovca niko nije mogao zaustaviti.

— Baš zato i hoću da raščistim stvar — odgovorio je hladnokrvno.

— Ne dozvoljavam da me sumnjiče — odgovorio je šerifu.

*

Prvo se iznad krila pomičnih vrata saluna pomolio pohabani šešir, zatim čelo izbrazdano borama, a onda tamne oči. Bile su to oči traperu, koje su jednim pogledom obuhvatile sve što se pred njim nalazi.

Onda su se otvorila vrata saluna,

u kome se nalazio jedan jedini gost: Marfi Mak Lin.

Sims je naslutio da će doći do puškaranja.

— Ostavite ga na miru — došapnuo je preko šanka Mak Linu.

Mak Lin nije obratio pažnju na ove reči. Isturio je bradu, gledajući traperu svojim olovnosivim očima. Desnica mu je već počivala na drški „kolta“.

Krila pomičnih vrata zatvorila su se za Parkerovim leđima. Ostao je da stoji ispred njih raskoračen, pogleda upravljenog prema šanku. Sa mnogo čime je u životu uspeo da izađe na kraj. Čak sa pumama, kojotima, medvedima, orlovima. No, ovog puta se pred njim nalazila daleko najopasnija zver u ljudskom obličju, ubica Mak Lin, kockarska ajkula. Rekao je spremno:

— Sad smo tu, oči u oči. Hteo bih da znam šta vi to imate protiv mene?

— Šta vas je navelo da me optužite kod šerifa? — Ponovio je traper.

— Ja vas nisam optuživao.

— Kako niste kad ste me nazvali ubicom?

— To je lako objasniti. Vi jeste ubica.

Na trenutak Endi Parker je izgubio kontrolu nad sobom. Potegao je „kolt“ iz opasača, ali Mak Linov metak je bio brži. Zario se traperu u samo srce.

Parker je pao na pod kao kamen. Njegov častan, i naporan život u trenutku je bio okončan. Postao je žrtvom razbojnika, isto kao i detektiv nekoliko sati ranije.

Ležao je nepomično na zemlji, staklasta pogleda uprtog u prljavu tavanicu saluna, a ne u plavo nebo nad planinama, koje je toliko voleo.

Njegov ubica Mak Lin vratio je revolver u futrolu.

— Vi ste videli da je prvi potegao — rekao je krčmaru.

Sims je za trenutak razmišljao. Mrtav čovek mu više ne može staviti ni probušeni cent u kasu, bez obzira što je bio uveren da ubijeni nije zločinac. Naprotiv. Čovek koji je stajao pred njim izgledao je kao razbojnik. „Treba ipak misliti na kasu“, zaključio je i uzvratilo:

— Video sam.

— U redu, recite to šerifu kad bude došao — uzvratilo je ubica, dokopao flašu viskija sa šanka i sam natočio piće u čašu.

Krčmar ga nije sprečavao. Gleđao je mrtvaca na podu ispred šanka. Strah od ovog neprijatnog stranca bivao je iz časa u čas sve veći. U tome je i šerif stigao u salun. Prvo što je ugledao bio je mrtvac ispred šanka.

— Ko je to učinio?

— Ja — uzvratilo je zločinac hladno.

— Vi, dakle, priznajete?

Teksašanin se osmehnuo.

— Da li je možda trebalo da mu dozvolim da me ubije?

— Ne, to niko ne kaže — uzvratilo je O'Nil. — Znači li to da tvrdite da ste pucali u samoodbrani?

— Da, baš to, a za vas bi bilo najbolje da to prihvatite — rekao je Mak Lin preteći.

Krčmar se zlurado smeškao.

— On je vraški brz, šerife. To sam video i to treba da imate na umu.

— Ništa vas nisam pitao, Sims.

— A ja sam vam već rekao da i ne morate da me pitate, jer u svojoj kući mogu da govorim kada i koliko hoću.

Šerif je prezrivo odmerio krčmara.

— Rekoste li vi to, u vašoj kući? Baš me zasmjevavate. Ova kuća pripada Vanliju...

Ovu prepirku prekinuo je Vanlijev dolazak u salun.

Bil Sims ga je iznenađeno pogledao, jer je bogataš retko navraćao u salun. Ako bi se to ipak dogodilo, onda je to činio samo radi ubiranja zakupnine.

Starac je svojim blehim hladnim očima osmotrio ceo salun. Pogled mu se samo za časak zadržao na ubijenom Parkeru, a onda se obratio šerifu:

— Tako se vi, dakle, brinete za red u našem gradu.

Ni čuvaru zakona nije baš bilo prijatno što je Vanli naišao.

— A šta da činim? Stigao sam prekasno.

— Vi uvek stižete prekasno — zaključio je bogataš i upravio ispitivački pogled na neprijatno lice zločinca.

— Ko je ovo?

— Stranac — uzvratio je šerif.

— To sam već primetio — presekao ga je Hank Vanli i približio se šanku, kako bi razbojnika mogao bolje da osmotri.

— Ko ste vi?

Mak Lin se nasmejao.

— Da možda i vi ne nosite zvezdu ispod kaputa? Jedan hoće da zna šta tražim u gradu, drugi ko sam. Da ovo bedno naselje možda nije samostan kaluderica kroz koji se ne sme jahati?

— Naravno da nije — umešao se šerif. — Ali to svakako ne znači da treba odmah nekog ubiti.

— On je bio ubica — odgovorio je Mak Lin, pokazujući na Parkero-
rov leš. — To je svojim ponašanjem i dokazao.

— Od te sorte ih ima više u gradu, kako mi se čini — primetio je bogataš.

Mak Lin se trgao.

— Šta sad to znači?

Vanli se smeškao, ali ne ljutito. U žilama bogataša nije tekla krv, nego tečno zlato. Život su mu ispunjavale brojke, koje je upisivao u požutelu knjigu. Ali kao zelenaš, takav kakav je bio, Vanli je dobro poznavao ljude i odmah je uočio da stranac ima nečistu savest.

— Vi ste, dakle, smatrali da se moja primedba na vas odnosi?

Ubica iz Teksasa se ujeo za usnu. Uvideo je da je počinio grešku i odmah pokušao da se izvuče:

— Nisam ni pola sata u ovom gradu, a ljudi se prema meni ovde veoma čudno odnose. Samo što sam ispio viski, a ovaj čovek je ušao i ugrozio mi život.

Vanli je klimnuo glavom. Osmeh mu je nestao sa lica.

— I onda ste ga vi ustrelili.

Zatim se ponovo obratio šerifu:

— Zar mi niste rekli O'Nil, da tražite ubicu?

— Eno ga, leži tamo — rekao je šerif i pokazao na mrtvog trapera.

Vanli je neko vreme posmatrao mrtvo lice lovca Parkera, a onda odmahnuo glavom.

— Ne verujem da je on bio ubica. Zločinci tako ne izgledaju — rekao je zamišljeno. — Nego, upravo je jedan jahač stigao u grad.

— Pa šta? — breknuo se O'Nil.

— Konačno i u naš grad može da navrati jahač.

— Jahači nailaze i u Fort Morgan. Tako će, cenim, bivati i u buduću. No, ovaj konjanik je za sobom doveo drugog konja bez jahača.

O'Nil je žmirnuo. Šta li je sad to? Na podu je ležao ubijen čovek koji je navodno bio ubica, kraj njege je stajao revolveraš, koji je navodno pucao u nužnoj odbrani, a sada je u grad dojahao još jedan neznanac da upotpuni misteriju.

— Prokleti dan! — opsovao je šerif. — Ipak, ne može se reći da je pridošlica zločinac samo zbog toga, što je za sobom doveo konja bez jahača.

— Tačno, ali je u svakom slučaju sumnjiv. Konj bez jahača ukazuje da je jahač negde nestao. Treba ispitati gde i kako.

— Do đavola — negodovao je šerif. — Danas svako svakog optužuje da je ubica, a ja treba to da raspravim.

— Krajnje je vreme da i vi za svojih četrdeset dolara nešto radite — primetio je krčmar podrugljivo.

— Slažem se! — uzviknuo je Vanli, iako nije baš mario krčmara.

Samo jedan čovek nije učestvovao u ovom razgovoru: Mak Lin — kockarska ajkula. Razmišljao je grozničavo ko li može biti stranac? Verovatno je pogrešnog ustrelilo? Najzad, čovek koji je doveo konja bez jahača već nešto znači. Verovatno je to bio konj ubijenog koji mu je pobjegao.

O'Nil je prišao prozoru i osmotrio ulicu.

— Kako se taj momak zove?

— Prokletstvo, odakle bih ja to znao? Zar nije vaša stvar da ovde brinete o redu?

— I hoću, budite uvereni. Jedan mrtvac za danas mi je sasvim dovoljno — izjavio je O'Nil odlučno, što se od njega nije moglo očekivati.

Krčmar se zlobno smeškao.

— Sada imate možda dvojicu

ubica, jednog mrtvaca i jednog živog.

O'Nil je opsovao i nastavio da gleda kroz prozor.

X

Dok Holidej se zaustavio ispred konjušnice, odvezao povodnik konja koga je vodio za sobom i predao ga Barneru.

— Čuvajte za sada ovog konja. Daćete ga šerifu... ako ga bude tražio.

Barner je obrisao ruke o kožnu kecelju.

— A čiji je to konj, mister?

— Jednog čoveka koji sad leži tri stope ispod zemlje — odgovorio je Holidej tiho.

Rekavši to, napustio je dvorište, dok je kovač piljio za njim otvorenih usta. Odjednom se trgao, odvezao kecelju i istrčao napolje. Uspeo mu je čak da prestigne Holideja i pre njega uđe u salun.

Džordžijanac je odmah naslutio zbog čega ovaj čovek trči, ali šta je drugo mogao, nego da preda tuđeg konja. Nije požurio da stigne do saluna, sluteći šta se sad tamo zbiva. Unapred se užasavao nemilih razgovora koje će verovatno imati sa mesnim šerifom. Uostalom, ne bi mu bilo prvi put. Pitanja, sumnjičenja, pitanja. Za sve što ga snađe biće kriv konj koji mu se pridružio čim je pošao sa mesta zločina i uporno išao za njim do Fort Morgana. Pokušao je da ga otera ali bez uspeha.

Najzad je hodom stigao do saluna i lagano kliznuo iz sedla. Prebacio je uzde preko prečke i otersao prašinu sa odela.

Kraj prozora su stajali ljudi i uzbuđeno slušali kovačevu priču. Odmah su primetili stranca, njegovo gotovo ukočeno lice, ledenoplave oči. Međutim, niko ga do tada nije video, čak ni Mak Lin, kome su kockarski saluni bili druga kuća.

Kovač je uzbuđeno pričao:

— Jeste, rekao je da je gospodar onog konja ubijen — ponavljao je Barner po treći put.

— Sve ću ja to saznati od njega — presekao je O'Nil kovača, pošto je video da Holidej prilazi vratima saluna.

Džordžijanac je gipkim koracima prošao kroz salun i stao za šank. Međutim, tamo krčmara nije bilo. Vil Sims je još uvek bio na prozoru. Pošto je dobro odmerio strančevu elegantno odelo, pohitao je iza šanka.

— Šta smem da vam ponudim?

— upitao je ljubazno.

Ispred Holidejevih nogu ležao je ubijeni traper.

— Ako je moguće, nemojte me tak — uzvratio je pokazujući bradom na mrtvog Parkera. — Brendi bi mi bolje prišao.

U to je šerif prišao šanku.

— Recite mi, mister, kako ste došli do onog konja?

Džordžijanac je odmerio O'Nilu od glave do pete.

— Jednostavno. Našao sam ga njega u preriji. Pošao je za mnom i ja sam ga doveo.

— A šta je bilo sa jahačem? Zna li to?

— Jahača sam sahranio pola časa pre nego što sam našao konja.

Mak Lin je momentalno pobledeo, što mu se retko dešavalo. Nije rekao ni reč, samo je posmatrao stranca. Ko bi to mogao biti? U svakom slučaju, sigurno, čovek koji je našao njegovu žrtvu.

O'Nil je, takođe pobledeo. Priča koju je lansirao prvi došljak u grad bila je, dakle, tačna. Istina, ubistvo se desilo van Fort Morgana, ali to je ipak nalagalo šerifu neke obaveze.

— Hoćete da kažete, mister, da je u našoj pokrajini neko ubijen?

— Ako je to pitanje, onda kažem da jeste i to jedan detektiv Pinkertonove agencije.

— Detektiv Pinkertonove agencije?! Otkuda znate?

— Evo šta sam našao na mestu zločina — rekao je Dok i izvadio iz džepa legitimaciju. Prećutao je da je na istom mestu našao i jednog keca pika, jer ga to niko nije ni pitao. Sem toga, naslućivao je da mu ta karta može biti putokaz do ubice koji se, možda, nalazio u tom gradu a možda i među gostima ovog saluna. Iako nije nameravao da izigraća detektiva, kopkalo ga je da skine veo sa tajne sahranjene u plitkom grobu u preriji.

O'Nil je uzeo legitimaciju i pažljivo je zagledao a onda se upiljio u Holideja. Čovek pred njim nije mu ličio na probisveta i varalicu ili čak možda ubicu, ali ga je iskustvo učilo da izgled može i da vara. Istini za volju taj elegantni došljak nije morao reći ništa od onoga što je rekao i da je ćutao mogao je pričom o konju, koga je našao u preriji, otkloniti sumnju od sebe. No šerif O'Nil je hteo da pred brojnom publikom dobije neki poen i zato se razgalamio.

— Čoveče, vi izgleda niste sasvim svesni toga što ste rekli. Tvrđite da ste sahranili čoveka koga je neko drugi ubio i kao dokaz toga doneli ste ovu legitimaciju. Ali ... — O'Nil je začutao i pogledom preleteo po prisutnima — ... ubijeni je verovatno imao i novčanik...

— Verovatno, ali ja ga nisam uzeo — prekinuo ga je Dok.

— Kako ste pogodili...

— Znao sam kojim tokom razmišljanja ste pošli, pa sam odmah htio da vas razuverim — rekao je Dok.

— Ili se osećate krivim pa želite da zamaglitate istinu! — dodao je O'Nil likujući.

— Šerife, zapamtite jedno — progovorio je Holidej, pošto je otpio gutljaj brendija. — Pokušajte da logično razmišljate. Mogao sam uhvatiti konja i vezati ga negde da me ne prati i vi biste me primili kao svakog drugog običnog putnika koji je slučajno navratio u vaš grad. Mogao sam uz to prećutati sve što sam vam rekao i vi ne biste imali nikakvog razloga za sumnjičenje. Eto kako bih ja postupio da sam ubica i pljačkaš. Ali ja sam postupio kao pošten i savestan građanin, doveo sam konja i rekao šta sam učinio. Umesto da me pohvalite vi me sumnjičite.

— Možda ste sve to učinili znajući da će zločin svakako biti otkriven i...

— Kada!? Onda kada budem daleko... Kao što je sada daleko pravi ubica! Ne, šerife, ostavite se jalovog razmišljanja i pođite u poteru za ubicom... ako postoje neke šanse da ga stignete.

Holidej je ponovo naglasio kraj rečenice. Verovao je, naprotiv, da ubica nije daleko, ali je vođen podsvesnim osećanjem pravde, želeo da zločinac ostane uljuljkan osećajem sigurnosti i da se eventualno nečim otkrije. Ni samom Holideju u tom trenutku nije bilo jasno da li je u raskrinkavanju i hvatanju ubice negde video i sebe, ali je postupio kao da o tome u njegovoj glavi po-

stoji sasvim određen plan. U stvarnosti nije bilo tako. Taj plan se tek začinjao, više podsvesno nego voljno, a tome je doprineo i Vanli koji je jedini pokazao izvesnu dozu zdravog razuma.

— O'Nile, staranac je u pravu — rekao je on. — Ostavi se glupog naklapanja i pokušaj da bar jednom pošteno zaradiš platu koju primaš. — Zatim se obratio kovaču Barneru. — A ti na posao. Ne plaćam te za to da dangubiš u krčmi.

Na to se kovač okrenuo i napustio salun. Osmeh mu je nestao sa lica. Kamo lepe sreće da nikada nije došao u ovaj grad. Ovaj bogati starac mu je trovao život, iako je savesno obavljao svoj posao.

Dok Holidej se naslonio leđima na šank. Boravio je u mnogim gradovima Zapada, ali na ovakvu glupost još nije naišao. Pred njegovim nogama ležao je ubijen čovek, a odmah iza njega stajao je momak sa licem odbeglog robijaša, do njega šerif, ograničen i glup i najzad gihlični starac, koji je izgleda u Fort Morganu vodio glavnu reč. Nedaleko od ovog grada, na pašnjaku, u sveže iskopanom grobu ležao je ubijeni čuvar zakona, a ovde izgleda niko nije bio u stanju da se ozbiljno zamisli i potraži ubicu.

Džordžijanac je zabacio šešir na potiljak. U sebi je proklinjao sudbinu koja ga je uvek gurala u ovakve situacije.

Pijuckajući brendi upijao je utiske o ljudima i stvarima oko sebe, ali je pritom nastojao da njegovo interesovanje ostane neupadljivo. Pored nekolicine gostiju saluna, koji su izgledom odgovarali pojmu gradskih lenjivaca i džabalebaroša, za oko mu je zapao čovek sa belim šeširom i crtama lica koje su otkri-

vale surovu, nasilničku prirodu. Odeća tog čoveka nije se ničim posebnim razlikovala od odeće i opreme drugih ljudi u gradu, ali bilo je u tom čoveku nečega što je privuklo Holidejevu pažnju. Tek što ga je neprimetno odmerio, Holidej je zapazio nešto što ga je posebno zainteresovalo. Odelo tog čoveka bilo je prašnjavo kao da je kratko vreme pre toga prevalio veliki put, a što je bilo još važnije ta prašina je imala neku sivkasto crvenu boju, baš istu onakvu kao i predeo kojim je poslednjih nekoliko časova jahao. Ta činjenica odmah je u njegovoj svesti probudila sumnju da je taj čovek još nedavno bio u preriji a možda i u blizini plitkog groba u kome je počivao loš nesrećnog pinkertonovca.

Holidejev pogled je kliznuo do Mak Linovog opasača sa revolverom. Zakačene palcima za opasač blizu oružja počivale su Mak Linove šake i Holidejevom zapažanju nisu promakli dugi tanki prsti tih šaka. Kockarski prsti!

Sivo crvena prašina i kockarski prsti!

Sve je ukazivalo na mogućnost da je pred njim stajao ubica iz prerije. Ali kako utvrditi da li je ta pretpostavka tačna i, što je još važnije, kako to dokazati.

Holidej se setio karte u svom džepu. Kec pik će biti ključ zagonetke i dokaz opravdanosti njegove sumnje. Trebalo je proveriti da li čovek u belom sombreru ima kod sebe špil karata kojima nedostaje kec pik.

Trebalo ga je navesti da sa njime odigra partiju pokera! Tako će se otkriti. Ako je već šerif nesposoban da otkrije ubicu, onda mu o tome treba pomoći!

Ubica Mak Lin bio je daleko od toga da bude naivan. Očigledno da je njegov prvi potez bio pogrešan i da je traper greškom uklonjen. Ovaj drugi nepoznati došljak bio je daleko opasniji i morao je što pre nestati. A onda će i on sam iščeznuti bez traga u najvećoj tišini.

Uzevši bocu i čašu sa šanka, Holidej se uputio ka jednom stolu u uglu. Šerif i ostali čutke su ga ispratili pogledom.

— Ovde postaje dosadno — rekao je Dok sedajući. — Kad bi bar neko znao da odigra ozbiljnu partiju pokera.

Te reči takle su Mak Lina kao izazov. Sasvim mu je odgovaralo da se približi strancu; da dozna njegove namere i eventualno uluči priliku da ga sredi. Osmehnuo se prilazeći stolu.

— Možda nisam ništa izuzetno ali znam da podelim karte, mister. Šta kažete na nas dvojicu?

Holidej ga je pogledao tobož sa dosadom.

— Može, mister, ali ne verujem da u ovoj sobi postoji paket poštenih neobebeženih karata.

Mak Lin se pljesnuo po džepu i sedajući za sto izvadio komplet karata.

— Imate sreće, mister, naišli ste na pravog čoveka. Evo karata.

Spustio je komplet na sto i Dok Holidej ga je uzeo. Zločinac očigledno nije znao da u špilu nedostaje kec pik... ili možda to nije bio okrnjeni špil što bi značilo da taj čovek nije bio na mestu zločina. To je trebalo proveriti.

Holidej je nekoliko puta promenio karte i podgno se njima, ali nije zapazio koga pika. To ipak nije značilo da kec pik nije među kartama.

— Manja deli — rekao je Dok i presekao karte.

Posle nekoliko deljenja Mak Lin je bio lakši za stotinu dolara, a Holidej sasvim siguran u uverenju da keć pik nedostaje. Njegov partner u igri bio je čovek za kojim traga.

— Čudno — počeo je Holidej razgovor. — Čini mi se da u kompletu nedostaje jedna karta.

— Nedostaje jedna karta? — izustio je Mak Lin i ispod oka pogledao Holideja.

— Da, keć pik. Zar to nije čudno?

— Šta hoćete time da kažete? Da varam na kartama? — procedio je Mak Lin i pomerio se na stolici kao zapeta opruga.

— Ne, to mi ne pada na pamet — rekao je Dok mirno. — Ne sumnjam uopšte u vaše poštenje.

— Pa šta onda? Čemu ta priča o jednoj karti manje?

— Karta zaista nedostaje, ali ne mislim da tvrdim da ste njome nešto smerali. Možda ste je jednostavno izgubili.

Mak Lin je gledao kockara kao zver spremna na skok. Karte koje je dotle držao u ruci spustio je na sto i desnu ruku pomerio bliže ivici.

— Da, možda ste je izgubili — nastavio je Holidej mirno. — Može biti da čak i ne znate gde... Što bi moglo da bude nezgodno.

Mak Lin je kroz žmireće trepavice netremice fiksirao Holideja. Taj stranac je bio opasniji nego što je na prvi pogled izgledalo, što je značilo da mora biti što pre uklonjen. A za to je Mak Linu svojim rečima pružao puno opravdanje. Sumnjanje za nečasnu igru bilo je dovoljan razlog za potezanje oružja i ubica je već u sebi likovao kako će Holideja napuniti olovom.

— Vi znači smatrate da sam kartu negde sakrio ili izgubio da bih varao u igri — procedio je glasom bliskim rezanju i lagano počeo da ustaje.

— Smatram da ste je izgubili i da ju je neko mogao naći... u blizini jednog svežeg groba desetak milja daleko od grada.

To je bila poslednja kap u čaši Mak Linove oduke i on je munjevitom pružio ruku ka dršci revolvera. Ali Dok Holidej nije čekao da bude ubijen. Očekivao je takav potez ubice i nogom je odgurnuo sto na napadača. Pad stola je zaglušio pucanj revolvera ali se tane zarilo u debelu ploču stola i Holidej je iza njega ostao nepovređen. No taj deo sekunde bio je dovoljan Mak Linu da u dva skoka stigne do vrata i pucajući jurne napolje. Pre nego što je bilo ko uspeo da ga počasti kuršumom, on je skočio na leđa najboljeg konja na privezištu i zario mu mamuze u slabine. Konj je njisnuo i iz mesta jurnuo kao ispaljen metak.

Holidej je istrčao za njim i nanišanio ali je odmah spustio revolver. Nije hteo da eventualno rani svog konja. Morao ga je uhvatiti na drugi način.

Pored Holideja odmah se našao šerif.

— Ne shvatam šta je bilo ovom čoveku. Zašto se toliko razestio zbog jedne izgubljene karte?

— Zar još ne shvatate? — zapitao je Dok pomišljajući da je O'Nil najgluplji šerif na koga je naišao. — Tu kartu našao sam ja pored ubijenog detektiva, a ubica je upravo odmaglio.

Šerif O'Nil je gledao za jahačem oborenih ruku. Nije mogao da ga spreči, jer je ovaj već zamicao za ugao, ali se u sebi čak radovao što taj tip napušta grad.

Bilo bi mu najdraže kada bi i ovaj drugi stranac otišao.

Serif iz Fort Morgana nije morao na to dugo da čeka.

*

Džordžijanac je čuo bolno rzanje svog konja. Mig do tada nije osetio u svojim slabinama mamuze. Holidej je uvek lepo postupao sa životinjom, moglo bi se čak reći da su postali pravi prijatelji.

Razbojnik je sve drugo mogao da učini, samo ne da ukrade Holidejevog konja. Čuveni kockar nije žudeo da goni zločinca. Bilo mu je dovoljno što ga je raskrinkao. Međutim, svog konja mu nikad ne bi ostavio.

Holidej je ćutke stajao na ulici. Stigao je prekasno, u trenutku kada je Mak Lin već zamicao za ugao.

— Svejedno, stići ću te ja, makar išao do Meksičkog zaliva — prošaputao je.

Serif je stupio kraj njega.

— Samo ga uhvatite, mister, ali pre toga moramo do Regana.

— Ko je sad to?

— Sudija.

Tek tada se Džordžijanac okrenuo. Nemažno je pogledao smušenog čuvara zakona.

— Šta rekoste? Sudija? Šta ću ja tamo?!

— Da date izjavu. Morate napisati i potpisati ovo što ste večeras izjavili.

Džordžijanac se namršti.

— Ne pada mi na pamet.

Serif se uzvrpoljio. — Ali ja ću morati da vas prinudno privedem.

Holidej se nasmejao. Bilo mu je komična situacija u kojoj se našao.

— Šerife, ne pričajte gluposti. Tamo vam je pobjegao ubica, a vi

ovde izvodite budalaštine od formalnosti. To me se, ipak, ne bi ništa ticalo da ubica nije pobjegao na mom konju. Zbog toga moram da pođem u poteru za njim i neću dozvoliti nikome da me zadrži.

Holidej je ovo izgovorio dosta nestrpljivo i posle tih reči prisutni su prestali da se smeškaju. Strančevo kicoško odelo izazivalo je njihovu zavist, i mada nisu marili šerifa, još manje su bili naklonjeni neznancu koji ih je potcenjivao. Vređalo ih je što je stranac bio spreman da se suprotstavi celom gradu.

Idući delom postrance a delom natraške sa rukom spuštenom pored „kolta“, Holidej je zastao na sredini ulice.

— Uzeću konja koga sam doveo sa sobom. Ako neko pođe za mnom može očekivati olovni pozdrav.

— Ako uzmete konja koji nije vaš onda ste i vi konjokradica! — pripremio je čuvar zakona.

— Uzeću konja koji nema vlasnika, prema tome nisam konjokradica. Sem toga, kada završim posao vratiću kljuse.

— To pričajte nekom drugom — dobacio je krčmar. — Niste ni meni platili piće, a bajagi ćete vratiti krčmari.

— Evo vam novac za vaš bučkuriš — rekao je na to Holidej i na trotoar bacio novčanicu od deset dolara.

— Bučkuriš! — ciknuo je krčmar crven u licu. To nije smeo da dozvoli jer ako se došljakova opaska pročuje, onda mu nije bilo mesta u gradu. — Ako ikada svratite u moj salun nećete dobiti ni kap mog pića.

— Samo ga vi zadržite — složio se Džordžijanac. Žurio je da što pre ode odavde. Bilo mu je jasno da

mu se svakog trenutka neko može pojaviti iza leđa.

Nije čuo ni bat koraka ni otvaranje prozora ni vrata, ali je opasnost pročitao i svetlucanju očiju prisutnih građana.

Pretila mu je opasnost!

Niko drugi do kovač Barner, nije pozeleo da izigrava junaka. Riđokosi Irac, koga u gradu nisu mnogo marili i koji je hteo da nečim pribavi sebi više respekta.

Kovač je stajao gore na vrhu glavne ulice, držeći u rukama tešku sačmaricu. Mirno je posmatrao scenu, ali iz nje nije izvukao nikakvu pouku. Nije mislio na to da čovek koji desetinu ljudi drži u šahu uperenim „koltom“, može i s njim lako da izade na kraj.

Možda bi imao šansu da je odmah pucao. Međutim, Džordžijanac je stajao okrenut leđima, a Barner nije bio ubica iz zasede. Bolje rečeno, kovač i nije želeo da ubije stranca nego samo da mu naredi da baci oružje.

Kada mu se Holidej dovoljno približio on je digao pušku spremnu da mu pripreti. Ali...

Džordžijanac je dejstvovao munjevit. Skočio je dva koraka unazad i odmah pucao. Posle toga je samo kratko pogledao kovača i ponovo uperio oružje na ostale građane.

Patriku Barneru je puška izlela iz ruke. Metak mu je pogodio mišku i on je pao u prašinu misleći da mu je došao kraj.

Pre nego što je pao pogođen, kovač je uspeo da povuče obarač. Sitno olovo zasulo je trem ispred saluna gde su građani stajali.

Ono što se zatim dogodilo teško je opisati! Prozori su popucali u stotine komada i začuo se jauk pogođenih sitnim usijanim olovom.

Za sve to vreme Dok Holidej je nepovređen stajao na ulici. Bilo je krajnje vreme da nestane. Pucnjava je privukla na prozore i ostale stanovnike Fort Morgana.

Hank Vanli je bio najglasniji. Svoj gnev sručio je na šerifa.

— Prokletstvo, što stojite tako kao ukopani? Ako ovog čoveka odmah ne strpate u zatvor, izgubili ste svoje mesto.

O'Nil je stajao kraj krčmara na ulazu, pa je tako ostao neozleđen.

— Bacite revolver — hrabro je doviknuo Holideju, iako je znao da je ovo naređenje besmisleno. Uostalom, nije mu ni bilo stalo da stranac posluša — priželjkivao je da mu što pre vidi leđa.

— Ako želite moje oružje, šerife, onda ga sami uzmite.

— Nebesa, jeste li ovo čuli? — negodovao je Vanli. — Ovo više ne smemo dozvoliti. Na naše oči je ubio kovača.

„Ubijeni“ je upravo ustajao iz prašine. Protrljao je krvavu ruku, a onda krenuo nazad u konjušnicu. Jedva je vukao noge.

Rana ga nije mnogo bolela, ali ga je zato mučila misao da je sada u Fort Morganu sve prokockao. Nije prečuo psovke koje su mu bile namenjene.

Kada je ušao u dvorište konjušnice bacio je pogled na nakovanj, a onda produžio u štalu i osedlao svog konja. Na gvozdenoj kuki visili su mu kaput i košulja. Sve ostalo što je posedovao nalazilo mu se u bisagama. Izveo je konja iz štale, proveo ga kroz dvorište i krenuo u suprotnom smeru od saluna. Ni jednom se nije osvrnuo.

Dok Holidej je video kovača kako odlazi, iskoristio je tu okolnost i krenuo unazad prema konjušnici. Tako je stigao do kapije. Sada je

tek počela najveća opasnost. Trebalo je da ode u štalu i izvede konja. U međuvremenu se moglo mnogo što šta da dogodi. Da bi to sprečio, pripremio je građanima.

— Pazite! Kao što rekoh, onaj ko me bude ometao dobiće olovni pozdrav.

Građani su zaškrgutali zubima, ali su se ipak povukli u salun. Ulica je opustela.

Holidej se odmah dao na posao i osedlao konja koga je doveo. Pojahao ga je i pojurio niz glavnu ulicu praćen pogledima ljutih i uplašanih građana. Ali niko nije pogtegao oružje da puca za njim.

Šerif O'Nil je odahnuo sa olakšanjem. Izletelo mu je nekontrolisano:

— Konačno!

Vanli mu je prišao.

— Da, konačno! Sada ćemo konačno dobiti novog šerifa. Vaš „kolt“ je već zardao, kao i vaš mozak uostalom. No pre nego što se ponovo uvalite u svoju staračku naslonjaču sudija Regan će odlučiti o vašoj sudbini.

Gnevni bogataš je govorio, a O'Nil ćutao oborene glave. Šerif je znao da je Hank Vanli govorio istinu i da mu je odzvonilo u Fort Morganu. Umornim pokretom je skinuo zvezdu s kaputa. Taj komad lima nosio je već niz godina i prilično ugodno živio. Na rukama nije imao žuljeve, odmarao se sve te godine.

S tim je sada bilo gotovo. Spustio je zvezdu na okvir prozora ispred Vanlija.

— Evo vam vašeg komada lima. Možda će se naći neka budala koja će dopustiti da je ubiju zbog njega.

Posle tih reči okrenuo se i izašao. Umornim korakom došao je do zgrade šerifске stanice u kojoj je

stanovao, bez žurbe spakovao svoje stvari u dve putne torbe i pojahavši konja napustio grad rešen da se u njega više nikada ne vrati. Samo mali broj građana pratio je njegov odlazak iza spuštenih zavesa.

Nikome nije palo na pamet da pođe u poteru za Mak Linom ili Dokom Holidejem. Svi su bili suviše zauzeti svojim poslovima.

Sunce je zašlo i tako se okončao jedan od najuzbudljivijih dana u Fort Morganu. Istina, tokom cele sedmice prepričavani su uzbudljivi događaji, a onda je sve krenulo uobičajenom dosadnom kolotečinom. Nastavili su da posećuju Simsov salun. Ponekad bi navraćali oborene glave kod Vanlija da bi zajmili novac. Tek mnogo kasnije saznali su ko je bio stranac koji je narušio mir u njihovom gradu. Jednom je vozač poštanske kočije zaboravio stare novine u lokalu. U njima je opširno pisalo o svemu što se dogodilo od dana kada su Mak Lin i ubica iz Teksasa, Dok Holidej i ridočosi kovač napustili Fort Morgan.

...

Na proplanku je svetlucala mala logorska vatra osvetljavajući Irca Patrika Barnera. Do tada kovač nije palio vatru, bojeći se da ne bude otkriven. Međutim, ruka je počela da mu otiče, pa je morao da izvadi metak i spreči trovanje. Morao je prvo da iskuva nož.

Upravo je hteo da zaseče ranu, kada je čuo topot kopita. Za zemlju ga je prikovao glas Doka Holideja.

— Sedite mirno. Ovog puta u ruci imate samo nož, a ne sačmariću?

Barner je poznao strančev glas. Zašto ga je taj čovek pratio!?

— Šta hoćete od mene? — s mukom je procedio kroz zube.

— Možda samo jednu kafu.

„Ovo je sigurno laž“, mislio je Barner. Konačno, pucao je na ovog čoveka pa mu je on sada za petama. Da bar ima pušku! No, setivši se gluposti koju je počinio u glavnoj ulici Fort Morgana, brzo je promenio mišljenje.

Holidej je u međuvremenu sjahao i olabavio sedlo. Nije držao oružje u ruci. Uostalom, zašto bi? Ovaj čovek nije bio opasan.

— Gde vas je metak zakačio, kovaču? — upitao je mirno.

— U mišicu.

Holidej je upravo u mišicu i ciljao.

— Šta je s metkom?

— Upravo sam hteo da ga izvadim — gotovo šapatom je odgovorio kovač. Osećao je na neki način da mu ovaj čovek neće naškoditi.

Dok Holidej je pogledao na široko sečivo noža, kojeg je kovač držao u ruci.

— Niste valjda ovom sekirom hteli da izvadite metak, čoveče?

Mašio se džepa, izvukao mali nož, spustio sečivo u lončić sa vrelom vodom i sačekao nekoliko trenutaka.

Patrik Barner ga je gledao s nevericom. Bilo mu je krajnje nerazumljivo zbog čega ovaj čovek tako s njim govori bez imalo neprijateljstva.

— Hoćete li vi to da mi izvadite metak?

— Da. To je, uostalom, moj metak.

Irac je zdravom rukom obrisao znoj sa čela.

— Ali, mister, ja sam pucao na vas.

— Sve je u redu, amigo. Pokažite mi ruku.

Džordžijanac je klekao kraj ko-

vača. Za nekoliko sekundi mali komad metala nalazio se u Holidejevoj ruci.

— Da li je bolelo? — pitao je kovača, bacajući metak daleko od vatre.

Barner je odmahnuo glavom.

— Gotovo ništa nisam osetio.

— Da li je to prvi metak koji vas je pogodio?

Irac je potvrdio.

— Nikada još nisam gledao u otvor cevi.

Džordžijanac mu je poverovao. Revolveraši, uostalom, i ne izgledaju kao što izgleda ovaj dobroćudni kovač. Nije nosio opasač. Jedino oružje, koje je posedovao, bio je nož.

— Zbog čega ste se latili oružja? — zapitao je Holidej mirno, pripaljujući cigaru.

Irac nije bilo lako da odgovori. S mukom je procedio:

— Pa... ne znam ni sam. Poveo sam se za šerifom. Znao kako je to. Vi ste stranac... nepoznat čovek... uz to izgledate drukčije, drugačije ste obučeni...

Holidej je zaklimao glavom. — Shvatam. Eto vidite da čovek treba uvek da razmišlja svojom glavom. Ovako ste pogrešili i pomogli ubici da pobjegne.

— Ubici? — kovač je začuđeno digao obrve. — Ali onaj čovek je tvrdio da je traper ubica. Bar tako se pričalo.

— Ne, on je ubica — rekao je Dok Holidej i odbio gust dim. — Sam se otkrio kada su ga dokazi pritesnili.

Nastalo je kratko ćutanje. Cigara u Holidejevim ustima je dogorevala šireći jak miris duvanskog dima.

— A vi, mister, šta ste vi?

— Običan putnik. Naišao sam na leš i sahranio ga, to je sve. Ali hteo

sam ipak da pomognem da ubica bude uhvaćen.

Irac se lupio rukom po čelu.

— A ja sam, glupak, pomogao da se desi obrnuto.

Barner je verovao ovom strancu. Zar bi ubica hteo da mu vadi metak iz ruke? Zločinci nikada nisu spremni da pomažu drugima. Kako sreće da nikada nije došao na glupu pomisao da se u onu prokletu raspravu umeša.

Dok Holidej je pokušao da ga umiri.

— U životu čovek mnogo puta pogreši.

— U pravu ste mister, ali meni je dodijalo da mi život ide naopako. Dosta mi je zle sreće.

— Niste bili zle sreće, čoveče. Ne zaboravite da se moglo desiti da sada ležite šest stopa ispod zemlje.

Posle ovog razgovora kovač i Holidej su utonuli u ćutanje, posmatrajući vatru koja se gasila.

Dole u podnožju, u mraku, vrebao je ubica Mak Lin.

*

Zbog čega je razbojnik odjahao do groba svoje žrtve ni sam nije znao. Tu ga je zatekla noć, jer Holidejev ždrebac nije hteo da ga sluša, pa ga je s mukom terao napred. Upravo je imao nameru da nastavi put, kada je na padini brežuljka ugledao malu vatru. Žestoko je opsovao kroz zube.

— Do đavola! Da li je to potera ili nešto drugo. Ako su mi za petama onda moram naći neko rešenje, jer me ova kljusina neće daleko odneti. Ili je to možda onaj prokleti kicoš koji me je onako gadno opelješio. Ako je on...

Na tu pomisao oči zlikovca Mak Lina divlje su zasijale a lice mu se

izvilo u zlokoban osmeh. Ako ono nije logorska vatra potere, i ako pored nje sedi nalickani kicoš, onda mu pakao nije mogao učiniti veću uslugu. Imaće zadovoljstvo da tog fićfirića opljačka i povрати novac koji je izgubio, a posle toga da mu se osveti.

— Ne znam kako se taj momak zove — rekao je Holidej — ali znaću.

Barner ga je pogledao s nevericom.

— Ali, mister, taj je već preko sedam brda i dolina. Stekao je veliku prednost.

— Ako treba da potraje i godinu dana dok ga nađem nema značaja. Tog razbojnika ću uhvatiti, budite sigurni! Ukrao mi je konja.

Kovač ništa nije odgovorio, ali je pomislio da nipošto ne bi želeo da se nalazi na mestu gonjenog.

Mak Lin je u prvom trenutku odlučio da se došunja do vatre i izvidi situaciju, pa ako ustanovi da je kicoš sam, da ga odmah ubije. No morao je biti sasvim siguran koga kod vatre ima i da ispaljeni metak neće promašiti. Počeo je da se šunja uz blagu padinu i za desetak minuta našao se dosta blizu da osmotri logor.

Sa mesta do koga je došao mogao je dosta jasno da vidi Holideja ali ne i kovača koga je zaklanjao žbun. Rastojanje je, pak, bilo preveliko da bi mogao da čuje njihov tihi razgovor i tako je razbojnik ostao u uverenju da pred sobom ima samo Holideja. No neki potajni glas mu je govorio da još malo prička. Hteo je da svog protivnika uhvati živog i da se naslađuje njegovim strahom.

Zbog toga je Mak Lin odlučio da prička.

*

Mala logorska vatra se najzad ugasila, samo su još zvezde bacale svoju bledunjavu svetlost na prerije Kolorada.

Bilo je nečeg očaravajućeg u noćima nad beskrajnim prostranstvima severnoameričkih prerija. To je mogao da oseti samo onaj ko je bar jednu noć proveo pod prostranim svetlucavim nebom. Samo bi s vremena na vreme zavijanje kojota uznemirilo beskrajnu tišinu.

Kovač se spustio na počinak, dok je Holidej još uvek sedeo kraj ugašene vatre. Voleo je duboku tišinu ove noći. Već idućeg jutra svako će poći na svoju stranu. Kovač je odlučio da ide dalje na zapad.

Kuda će se kockar odlučiti, to se još sada nije znalo. U svakom slučaju, slediće tragove ubice. Džordžijanac je bio uveren da će razbojnik jahati celu noć, da bi što više odmakao. Nije mu bilo ni na kraj pameti da se Mak Lin nalazi na rastojanju od jedva trideset jardi. Bolje rečeno, zločinac iz Teksasa je to rastojanje iz minuta u minut smanjivao. Šunjao se tiho, stopu po stopu, nastojeći da razazna svaki šum u malom logoru. Iako naviknut na kretanje po otvorenom prostoru, on nije imao previše istančan sluha jer se većinom kretao i boravio u gradovima.

Nasuprot tome, mada elegantno odeven, Holidej je imao izoštrena čula i instinkt pravog Indijanca. Mogao je da čuje i ono što uho drugog belca nije moglo.

Međutim, ova situacija, u kojoj se sad nalazio, nije bila povoljna po njega. Mak Lin je imao pred-

nost, jer je mogao još iz daleka da razazna kockarevu siluetu, dok Holidej pritajenog napadača nije mogao da vidi i, što je još važnije, nije ni slutio da je u blizini.

Ubica iz Teksasa se sasvim približio, uveren da njegov gonilac drema. Nije hitao, imao je vremena da sačeka da njegov protivnik zaspi i da ga onda na prepad uhvati.

Mak Lin je bio zadovoljan svojim poduhvatom. Bilo mu je prvi put da se kao Indijanac šunja prerijom.

Privukao se još jednu stopu bliže i odjednom stao kao skamenjen; začuo je hrkanje! Mak Lin je zaustavio dah i počeo napregnuto da osluškuje. Da, neko je hrkao ali ne kicoš! Onda je, znači, još neko bio u logoru. Napregao je oči i tek onda razabrao telo nekog čoveka koji je zaklonjen žbunom ležao na zemlji.

To je u potpunosti menjalo situaciju. Mak Lin je bio ubica iz zaseke, a ne čovek obračuna i nipošto nije hteo da se upusti u neizvesnu borbu. Jednim hicem oboriće kicoša i onda će protiv sebe imati samo jednog protivnika. Procenivši da je došao dovoljno blizu, pažljivo je izvukao revolver i zapeo oroz. Hladno, metalno „klik” tiho je odjeknulo u noći.

*

Upravo taj šum upozorio je Holideja. Izgleda da još uvek nije bio rođen čovek koji bi bio u stanju da mu se neprimećen prišunja. Čuvši metalni zvuk, ostao je još delić sekunde nepomičan, a onda se bacio ustranu.

Pucnji su se zaorili kroz noć. Holidej je ležao priljubljen uz tle istovremeno pucajući u pravcu cevi

revolvera iz koje je bljunula vatra iz napadačevog oružja.

Što dalje odavde, što dalje odavde, mislio je grozničavo, Mak Lin jer je taj prokleti stranac sam đavo! Kako je samo osetio njegovo prisustvo i kako je brzo potekao.

Ni sam nije bio svestan kako je pretrčao pet stotina jardi. Vinuo se na konja i mahnito mu zario mamuze u bokove.

Ovog puta je ždrebac popustio. Nenavikao na bol, poleteo je prerijom kao strela.

*

Patrik Barner se vinuo u sedlo, ali je Holidej ponovo seo.

— Sidite mirno s vašeg konja — rekao je kockar kovaču.

— Zar nećemo da gonimo onog lupeža? — iznenadio se Irac.

— Besmisleno je, mister. Suviše je mračno.

— Možda ćemo čuti topot kopita njegovog konja.

— Nije bio tako glup, da ga povede sobom — objasnio je Džordžijanac.

— Ali, mister, ko je taj čovek koji ide pešice prerijom? — kovač je ipak poslušao Holideja i seo kraj njega.

— Ne mislim ja da je taj lupež išao pešice. Ne, prosto je ostavio konja nekoliko stotina metara dalje, a onda počeo da se šunja prema meni. Jer, da je došao na konju, svakako bih to čuo.

Irac Barner nipošto nije bio čovek spreman za ovakve avanture. Nije ni umeo da logično razmišlja.

— Recite mi, molim vas, kako je uspeo da nas nađe?

Kockar se nasmejao.

— Pa logorska vatra se svakako mora videti iz daleka.

— Gospode, na to sam sasvim zaboravio!

Džordžijanac je to isto pomislio u sebi, ali ništa nije kazao. Mučila ga je druga stvar. Kako je ubica došao na pomisao da krstari u blizini grada? Zar to nije ludost?

Ne, to se ipak moglo očekivati od Mak Lina. Utvrdio je u Fort Morganu da ima posla sa hladnim razbojnikom, spremnim na sve. Prema tome, nije čudo što ga je ovde vrebao. Zna se, uostalom, da za krađu konja treba mnogo hrabrosti. Uvek je postojala opasnost da će ubrzo šerif sastaviti poturu i slediti tragove konjokradice. Što je više razmišljao o Mak Linu, Holidej je sve više bivao uveren da ima posla sa oštroumnim tipom. Od potere za konjokradicom nije trebalo strahovati, bar ne kad se radilo o ograničenom šerifu O'Nilu. Taj sigurno neće slediti ni konjokradicu ni ubicu.

Ovaj zločinac je, sve u svemu, mnogo opasniji nego što je do tada mislio. Ovaja zaključak nije uticao na Holidejevu odluku da se ponovo dočepa svog konja.

Srećom, prednost koju je Mak Lin stekao, bežeći iz grada, sada je bila mnogo smanjena. A što je bilo još važnije, sada je iza njega postojao jasan trag.

Do takvog zaključka došao je i Irac.

— Ove noći, mister, on neće daleko da odmakne.

— Da, izgubio je nekoliko sati — složio se Holidej. — Međutim, to će nadoknaditi jer jaše vraški dobrog konja.

— U pravu ste, video sam vašeg konja, divna životinja.

Barner je bio poznavalac konja. Divio se ovoj punokrvnoj rasnoj životinji još na kapiji konjušnice. Takve životinje su u to vreme vre-

dele čitavo malo bogatstvo. Običan čovek ih nije mogao kupiti.

Ovaj stranac, međutim, nije bio jednostavan, običan čovek. Irca je mučilo to, kako je moguće da takva osoba pripada razbojničkom soju. Ne, taj čovek ipak nije bio razbojnik. Eto, njemu na primer mogao je, da je hteo, tupom stranom noža da preseče grkljan.

Inače, uzdržanog Patrika Barnera mučila je radoznalost ko je ovaj čovek i šta ga je dovelo ovamo u prostrane prerije Divljeg zapada. Naravno, nije se usudio da to pita. Uostalom, odgovor ne bi ni dobio.

Doktor Džon Holidej do tada još nikome nije pričao o svojoj tragičnoj sudbini. Mrzeo je da ga ispituju. Teret, koji je morao da nosi, nikako nije mogao da mu skine s leđa, pa zbog čega da o tome priča?

Sedeli su ćutke i osluškivali u noć.

Još pre nekoliko sati kovač je uperio oružje na ovog čoveka koji mu je upravo spasao život. Jednostavni Irac nije znao kako da mu iskaže zahvalnost, pa je zbog toga ćutao. Možda će mu ujutro pasti na pamet odgovarajuća reč. Nije mogao da zaspí jer je strahovao da će se razbojnik vratiti. To je, uostalom, bila i potajna Holidejeva želja. Naravno, Holidej je sumnjao da će Mak Lin učiniti takav pokušaj, jer, konačno, nije bio žutokljunac. Pre je očekivao da će razbojnik idućeg dana hleti da ga ubije iz zasede, na drugom mestu i na čuagí način. Jedno je ipak bilo sigurno: zločinac je hteo da ga likvidira. Zbog čega, to nije znao.

Mak Lin je, istina, gajio mržnju prema Holideju jer ga je ovaj tukao u pokeru, ali više od toga hteo je da ga se ratosilja iz straha. Bojao se da će ga neznanac goniti. Da je mogao da pretpostavi da Ho-

lidej želi samo svog konja, bio bi daleko mirniji.

Sati su prolazili. Na istoku se pojavila prva svetla pruga, nagoveštaj novog dana. Zvezde su počele da blede, a sunce je u svoj svojoj lepoti — krenulo svojom putanjom po blistavom vedrom plavom nebu Kolorada. Probudilo je Patrika Barnera, koji je tek pre jednog sata utonuo u dubok san. Uspravio se u sedeći položaj i iznenađeno pogledao oko sebe. Njegovog saputnika nije bilo.

Dok Holidej je već odavno otišao. Čim je mogao da razazna tragove razbojnika, odmah je krenuo.

Kovač je ustao i protrljao rukama oči. U stvari, bilo mu je drago što je stranac otišao, pa nije morao da mu zahvaljuje.

Tako je bivalo uvek! Ljudi su se radovali kada bi Holidej otišao; čak i oni kojima je pomogao.

*

Sunce je izašlo i za ubicu Marfija Mak Lina. Teksašanin je proklinjao svetlost, koja je sada učinila njegove tragove vidljivim. Prevalio je ogroman put. Rana na butini, mada sasvim laka i bezopasna, neprijatno ga je tištala i ometala ga u jahanju. Jedan Holidejev metak ipak ga je okrznuo dok je bežao niz brežuljak. Trebalo je da nešto učini i predupredi eventualnu infekciju.

U bisagama nije našao ono što je tražio ali je našao malu torbicu od crne kože čiji ga je sadržaj začudio. Bilo je tu nekoliko malih bočica sa tečnošću čudnog mirisa, par raznih zubarskih klešta, nekoliko hirurških instrumenata i na kraju tri male rolne zavoja i nekoliko rolni flastera. Ne obraćajući, u prvom

momentu, pažnju na ostale predmete koje je našao, Mak Lin je zavrnuo nogavicu, stavio na ranu komad zavoja i utegao ga flasterom. Tek kada je završio sa previjanjem pogledao je sa većim interesovanjem sadržinu torbe.

— Gle, gle — rekao je poluglasno iako je bio sam — otkuda tom čovi ova torba? Po sadržaju rekao bih da pripada nekom lekaru. Da je nije smetao od nekog lekara...? Ili je, možda, on sam lekar? Hm, to bi moglo biti, lepo je i uredno odeven a lekari obično paze na svoj izgled.

No odmah je odbacio tu pomisao kao nerealnu. Kicoš je bio suviše upoznat sa prerijom i suviše vešt u baratanju oružjem da bi mogao biti lekar. No u svakom slučaju torba sa instrumentima i lekovima dobro mu je došla. Zavoje će iskoristiti a onda će u prvom naselju prodati torbicu. Dobiće za nju bar toliko da plati jedan dobar doručak.

Ako stigne do prvog naselja! Moglo se desiti da mu to ne uspe, jer je kicoš po svemu sudeći bio opasan čovek. Ni nalik na one sa kojima je do tada imao posla i koje je otpravio na onaj svet. Pokajao se što je dopustio da bude uvučen u igru sa njim a još više što je onako glupo reagovao kad je počeo da gubi.

Ali sada je bilo kasno. Morao je da beži što dalje i što brže. A ovo kljuse ga je zadržavalo. Konj je bio izvanredne pasmine, ali ga nije slušao. Kao da je bio naviknut na jednog gospodara.

Ustao je i mršteći se vinuo se u sedlo. Bio je umoran od napornog jahanja i ljut na sve oko sebe. Udario je žestoko konja po vratu i razdrao se.

— Teraću te dok ti krv ne poteče iz slabina i dok se ne srušiš. A on-

da će te osaviti da te lešinari raznesu.

Nije ni slutio da će na kraju tog puta lešinari razvlačiti sasvim drugi plen, a ne njegovog konja.

XII

U neposrednoj blizini rečice Rajkjuri nalazio se mali ranč. Prema kući je upravo trčao rančerov sedmogodišnji sin, lica oblivenog suzama.

— Tata, tata, nestao je moj čamac.

— Sigurno ga nisi dovoljno izvukao na obalu pa ga je voda odnela.

— Jesam, izvukao sam ga. Mislim da ga je neko uzeo. Pored mesta gde je bio čamac video sam otiske kopita.

Otac i sin su otišli na obalu. Dečak je bio u pravu.

— Ne jadikuj sine, napravićemo drugi čamac. Ko zna zašto ga je taj nepoznati čovek uzeo.

U međuvremenu „nepoznati čovek“ je plovio niz rečicu negde ne dublje nego potok a konj vezan za krmu išao je za njim. Mak Lin je na taj način nameravao da umakne svom eventualnom gonioču, računajući da će ovaj tražeći trag zametnut u vodi, morati da pređe obe strane rečice i da će tako izgubiti dosta vremena, dovoljno da begunac zauvek nestane u prostranstvima Divljeg zapada.

Tek posle nekoliko časova Mak Lin je priterao čamac obali i ponovo pojahao konja. Smatrao je da je dovoljno odmakao i da se posle tolike prednosti nikada više neće sresti sa kicošem u tamnom odelu. Pošto je utro tragove na obali, nastavio je da jaše do zalaska sunca. Ujutro je nastavio put da bi pred podne ugledao krovove kuća. Ne-

koliko desetina zgrada ležalo je raspoređeno na obali jedne od malih pritoka reke Ripabliken i ušavši u glavnu ulicu, Mak Lin se uputio ka salunu čiji je veliki reklamni natpis iz daleka ugledao. U prolazu je zapazio još jedan manji salun, telegrafski biro, štalu sa visokim senikom, zgradu banke zidanu od cigle i još jednu zgradu sa rešetkama na kojoj je pisalo „šerif“. Grad je, „znači“, imao sve što je urednom društvu trebalo, ali Mak Lin se uputio ka salunu jer je u tom trenutku njemu bio potreban samo dobar viski. Zaustavio se ispred saluna i svezao konja za privezište, nesvestan da ga sa suprotne strane ulice iza zavese na prozoru zgrade koja je nosila naziv: pansion-sobe za izdavanje, budno prate dva oka. Pre nego što je ušao, Mak Lin je iz bisaga izvadio crnu kožnu torbicu i poneo je sa sobom u salun. Na to su sjajne oči iza zavese blesnule nekim čudnim sjajem.

*

Mak Lin je iskapio viski i pružio krčmaru čašu da mu naliže još jedan. Bilo je podne i u salunu je vladala prijatna hladovina, ali je prostorija bila prazna.

— Hej, krčmaru — obratio se razbojnik zrikavom, zalizanom konobaru — ima li u vašem gradu krpač kostiju?

— Nema... zapravo ima jedan koji je više veterinar nego lekar, ali leči i ljude — odgovorio je konobar. — Treba li vam?

— Na neki način da — rekao je Mak Lin i lupio šakom po torbici koja je ležala na šanku ispred njega. — Hteo bih da prodam ovu torbu sa instrumentima. Nekom krpaču kostiju će dobro doći.

Pre nego što je krčmar stigao da odgovori iza Mak Linovih leđa začuo se jedan prijatan, ali ipak rezak glas.

— Možda neće biti potrebno da tražite kupca, mister, ako mi prethodno nešto objasnite.

Mak Lin se okrenuo i pred sobom ugledao mladu ženu odevenu u čvrsto utegnutu haljinu od tamnozelenog štofa koja je isticala kristalno oštar sjaj njenih zelenih očiju. Rida kosa činila je okvir lepom licu čiji su najlepši ukras bile lepe, rumene ali tvrdo stisnute usne.

— Gle! — odgovorio je Mak Lin pribivši se — otkada se to lepote interesuju za hirurgiju. Da nećete nekoga da prekoljete, mis.

Lepotica je čvršće stisnula usne. — Ono što želim da čujem previše je ozbiljno, mister. Sedimo i porazgovarajmo. — Rekavši to lepotica je otišla do stola u uglu i sela, a Mak Lin je došao za njom noseći čašu u ruci. Po izrazu lica mlade žene shvatio je da se ne radi o nečemu bezazlenom.

— Šta to želite da znate, gospođice? — rekao je sedajući.

— Želim da znam otkuda vam ta torba i konj koga jašete. — Na Mak Linov pokret negodovanja digla je ruku i prekinula ga. — Nemojte mi ništa pričati jer znam čoveka kome pripadaju. Znam i to da bi se on od torbe i konja rastao samo mrtav... ili ako mu ih neko ukrade. Dakle, bez izvrđavanja, šta je od toga u pitanju?

Pitanje je bilo izgovoreno oštrim, zapovedničkim glasom, tako da se čak i okoreli razbojnik Mak Lin nije mogao odupreti da odgovori.

— Ovo drugo. Ukrao sam mu ih — prevaleo je preko usana.

Ženi kao da je laknulo. — Dobro, to sam htela da čujem. A sa-

da još nešto: gde se to desilo? — glas joj je zvučao nešto uzdržanije. — Gde ste ga srel?

— Na dan jahanja odavde... ili malo više. Zašto pitate?

— Imam sa tim čovekom jedan neraščišćen račun i želim da mu se osvetim... da ga vidim mrtvog. Ali želim da ga vidim kako umire... kako se muči.

— Hm, izgleda da vam se taj čovak ozbiljno zamario — primetio je Mak Lin. — Ko je taj tip?

Ridokosa je ispod oka pogledala Mak Lina. Lupež, dakle, nije znao na koga se namerio? Utoliko bolje, neka to ostane tajna.

— Nije važno. Važno je da hoću da mu se osvetim.

— E bogami, to neće biti jednostavno. Tip je vešt... i ima sreće... — zaustio je Mak Lin sluteći da iz mržnje ove žene može izvući nešto za sebe.

— Znam — rekla je ridokosa razdražljivo — ali rekla sam vam da želim da ga vidim mrtvog i spremna sam da za to platim hiljadu dolara. Vama ili nekom drugom. Ali pošto vi već imate račun sa njim, onda bi bilo dobro da vi zaradite taj novac. — Žena se osmehnula. — Procenila sam da umeće da baratate oružjem.

— Prilično — rekao je Mak Lin zadovoljno.

— I da vam neće biti prvi put da nekoga smaknete — dodala je. — Dakle, šta kažete?

— Hiljadu dolara rekoste? — Mak Lin se zamislio. Hiljadu dolara bila je visoka cena za jednog običnog kicoša ma koliko bio vešt i srećan. Mora biti da ga je ridokosa mnogo mrzela. Ili se tu krilo nešto sumnjivo? Mak Lin je bio oprezan tip, ali je suma bila previše primamljiva, pogotovo što je on bio skoro švorc.

— O-kej, gospođo, srediću ga. Novac ćete mi...

— Sada samo sto dolara za troškove, mister a ostatak po obavljenom poslu. Fifti-fifti važi samo za renomirane revolveraše, a vi niste taj.

— O-kej, o-kej — rekao je Mak Lin zlovoljno. — Ali sačekajte me ovde inače... goniću vas do neba da naplatim nagradu.

Ridokosa se prezirivo osmehnula. — Ne brinite mister, biću tu i čekaću vas da mi doneste željenu vest... I naravno dokaz da je moj čovek dobio ono što zaslužuje. Dokaz bi mogao da bude na primer... njegov niklovani „kolt“ sa drškom od slonovače. — Ridokosa je ispod oka pogledala Mak Lina, ali izraz njegovog lica se nije promenio.

— Važi, dobićete njegov „kolt“.

— Čekaću vas ovde sledećih sedam dana — rekla je ridokosa i ustavši pošla ka izlazu. Došavši do vrata bacila je pogled niz ulicu, a onda se naglo okrenula ka svom sagovorniku koji je još uvek sedeo za stolom.

— Izgleda da nećete morati daleko da jašite, mister. Naš čovek upravo dolazi. Spremite se da ga dočekate.

XIII

Sunce je bilo već blizu zenita kada je Dok Holidej naišao na ranč. Trag ga je doveo do rečice Rajkjuri ali tu je nestao kao da su konj i jahač isparili. Našavši na obali tragove jednog odraslog čoveka i jednog deteta, Holidej je zaključio da svakako pripadaju žiteljima ranča i uputio se tamo da nešto sazna. Ušavši u dvorište ugledao je mladu ženu sa dečacićem pored sebe. Posle uobičajenog poz-

drava Dok ju je zapitao da li su prethodnog dana videli nekog konjanika na zelenku.

— Ne, mister, nismo nikoga videli, što je čudno.

— Čudno? Zbog čega? — zapitao je Dok.

— Zbog toga što je mom dečaku nestao čamac, a on tvrdi da ga je dobro vezao za obalu. Ipak, dečak je mali...

— Nestao čamac, kažete! — Holidej je pogledao niz reku i odjednom mu je sinulo kako je ubica nastavio put. — A ima li nizvodno neki grad ili naselje?

— Ima, ali tek pedeset milja dalje niz reku. To je najbliže pristanište. Inače mi kada kupujemo potrebne stvari idemo u Raštoun. To je samo tridesetak milja odavde.

— A kako se ide do tamo?

— Dvadeset milja niz reku a onda deset milja prema planinskom vrhu koji se na zapadu diže u vidu jastrebove glave.

— Mnogo hvala, gospođo. Kada ste primetili da je čamac nestao?

— Jutros. Ali to se moglo desiti i juče po podne ili sinoć. Dečak je...

— Do viđenja gospođo, i mnogo hvala — prekinuo ju je Holidej i obo konja petama.

Znao je da ga sada samo slučaj može navesti na begunčev trag. Ipak, postojala je nada da je možda svratio u Raštoun. Ako ga ne nađe tamo produžiće dalje niz reku i dalje... sve dok ne nađe svog konja.

*

Krovove Raštouna Holidej je ugledao tek sutradan u već poodmaklo jutro, i trebalo mu je više od jednog časa brzog jahanja da na

ulazu u grad ugleda tablu sa natpisom „Dobrodošli u Raštoun”. Ujahao je u glavnu ulicu i odmah poterao konja prema gradskoj štali gde je očekivao da će dobiti neko obaveštenje o čoveku koga je gonio. Ali, na njegovo pitanje štalski momak je lenjo odmahnuo glavom.

— Ne, nisam video čoveka sa takvim konjem, mister.

Ostavivši konja u štali, Holidej je pošao da obaveštenje potraži na glavnom tržištu informacija — u salunu. Kada je prišao na dvadesetak metara na svoje veliko iznenađenje ugledao je Miga vezanog za privezište. Zastao je i bacio pogled oko sebe. Da li je to značilo da je ubica u blizini? Neki predošćaj opasnosti izazvao je u njemu refleksni pokret rukom. Otkopčao je sako i oslobodio dršku revolvera. Na privezištu Mig je snažno zazrao kao da je osetio prisustvo svog gospodara.

Holidej je zakoračio da mu priđe kad su se leptir vrata saluna otvorila i na trotoar je izašao čovek sa belim šeširom.

— Ipak ste me našli, mister — rekao je ubica zastavši na sredini trotoara. — Ali bolje bi bilo da niste.

— Zašto? — zapitao je Holidej mirno. — Naš prvi susret, istina, nije bio baš prijateljski, ali ne vidim zašto je to važno?

— Kako to mislite? — zapitao je razbojnik i raskoračio se da bi se čvršće oslonio na tlo.

— Jednostavno. Uzeću svog konja, sedlo i bisage i svako će poći svojim putem.

— E, to neće ići baš tako. Vi ste me naterali da bežim i još mnogo toga. To morate platiti.

Holidej je duboko uzdahnuo. Nađao se da će ovog puta izbeći obra-

čun, ali izgledalo je da događaji opet teku po starom scenariju.

— Čujte, čoveče, ja nemam ništa sa vama. Sve što hoću to je da uzmem svog konja i da pođem svojim putem. Vi podite svojim i stvar je svršena.

— A ne, nije, tek sada počinje. U stvari odavno sam hteo da jednog tako nalickanog, ugliadenog pajaca pošaljem tamo gde mu je mesto, to jest u pakao. Sada za to imam jedan jak razlog. Dakle, brojaću do tri, a onda ću potegnuti. Jedan...

Holidej je shvatio da je kocka bačena. Ubica je hteo obračun. Zbog čega, to Holidej nije znao ali je verovao da je u pitanju opet jedan od onih lovaca slave koje je često sretao.

— Dva...

Da li će zaista odbrojati do tri? Holidej je netremice gledao razbojnika u oči očekujući onaj karakterističan titraj zenice koji nagoveštava akciju. I ugledao ga je... nešto pre nego što je ubica zaustio da izgovori poslednji broj.

— Trrr...

Zaglušujući tresak prekinuo je reč i razbojnikov pokret ruke koja je već hvatala dršku „kolta“. Nitkov je ostao nitkov. Hteo je da potegne revolver pre nego što odbroji. Ali Dok ga je predupredio.

Strahovit udar metka teškog kalibra bacio je Mak Lina na zemlju.

Trzaj tela i grč lica prekinuli su muklo, krkljavo stenjanje i sekund kasnije razbojnik Mak Lin je već lebdeo u naručju Smrti. Imao je ipak toliko snage da pridigne glavu i bledim, samrtničkim očima pogleda svog protivnika.

— Ko si... ti? — prokrkljao je s mukom.

Videvši da je opasnost prošla, Holidej je spustio revolver i prišavši bliže sagnuo se ka samrtniku.

— Ja sam Dok Holidej.

Plamičak života zatitrao je u razbojnikovim očima.

— To mi... nije rekla. Prokleta... ridokosa veštica...

Ridokosa veštica! Šta su te reči mogle da znače? Holidej je ostao pognut skamenjen otkrivenim saznanjem kada ga je iz razmišljanja trgao zvonak ali kao brijač rezak glas.

— Opet te je pakao spasao smrti, Holideje. Opet si imao sreće, ali znaj da nećeš umaći mojoj osveti.

Holidej se uspravio i pogledao za mládom ženom koja se udaljavala.

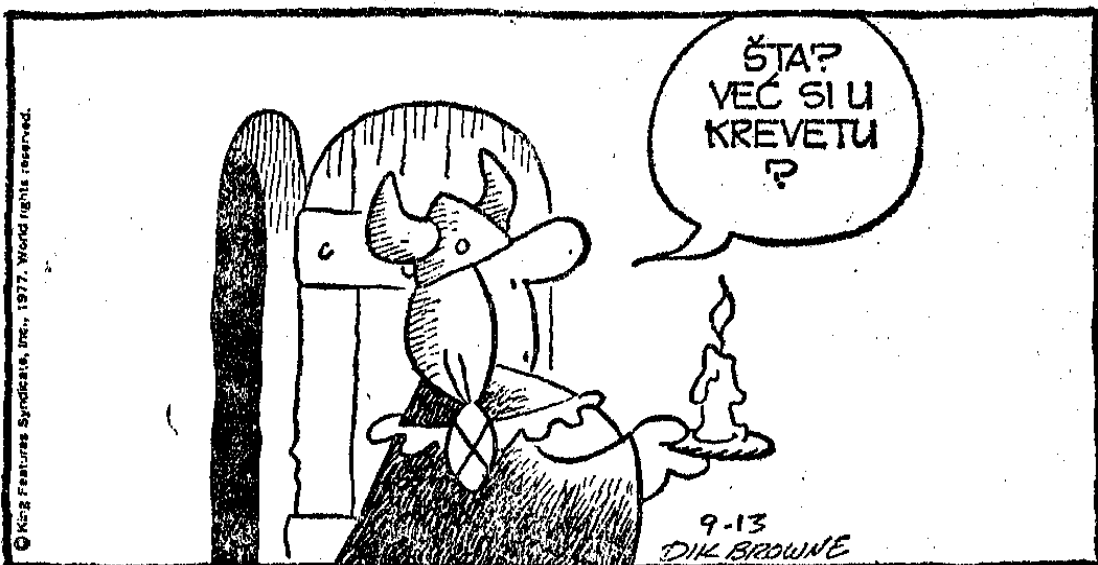
Prokletstvo! Bila je to Laura Higgins.

Umornim pokretom ruke Dok je vratio revolver u futrolu i uzeo vodič svog Miga. No znao je da će ga Laurina mržnja pratiti ma gde bude pošao.

KRAJ

HOGAR STRAŠNI

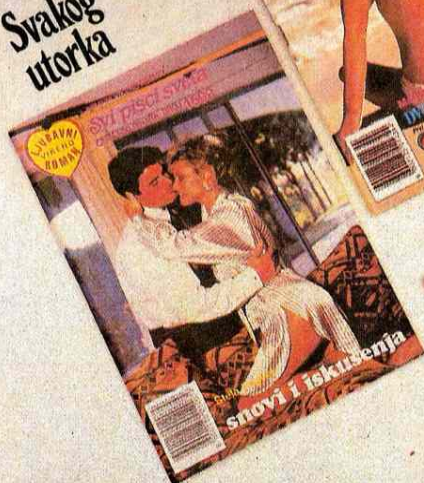
by
DICK BROWNE

trenutke odmora najugodnije
ćete provesti uz naša izdanja

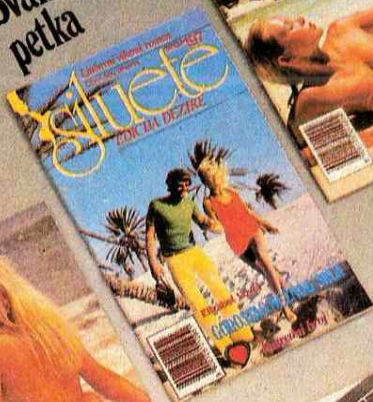
Svakog
utorka

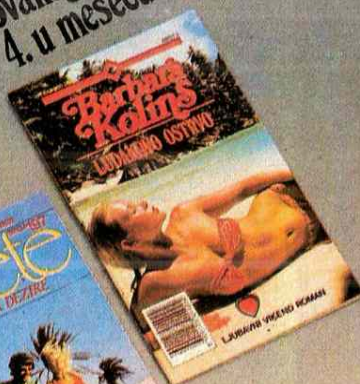
Svakog
10. u mesecu

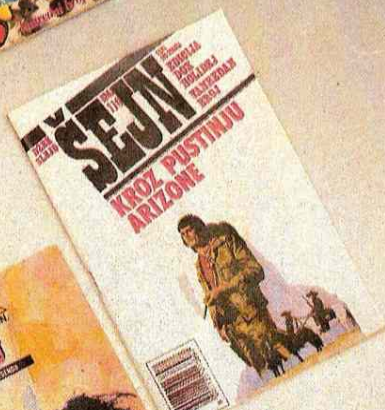
Svakog
petka

Svakog
4. u mesecu

Svakog
16. u mesecu

Svakog
7. u mesecu

